
Národní onkologický program SR

Akční plán na roky 2026-2030

Úvodné slovo ministra

Vážené dámy, vážení páni,

dovoľte mi predstaviť Akčný plán Národného onkologického programu na roky 2026 – 2030 *Národného onkologického programu Slovenskej republiky*. Cieľom tohto strategického plánu je zlepšiť onkologickú starostlivosť a posilniť prevenciu onkologických chorôb na Slovensku. Národný onkologický program je spoločná vízia, spoločný plán, ktorý nás bude viesť v najbližších rokoch. Je to kompas, ktorý nám pomôže udržať si správny kurz v oblasti onkológie aj v čase neistoty. Predkladaná stratégia vznikla vďaka spolupráci mnohých odborníkov, partnerov, kolegov a všetkých, ktorí veria v rovnaké hodnoty. Spoločnou ambíciou je napredovať, rásť a zlepšovať sa pri riadení systému zameraného na zníženie úmrtnosti a počtu onkologických chorôb v Slovenskej republike.

Predkladaná stratégia je politickým záväzkom vlády SR v súlade s cieľmi a úlohami Európskej komisie a Svetovej zdravotníckej organizácie. Odhadovaný počet onkologických chorôb na Slovensku je vyšší ako priemer EÚ, úmrtnosť na rakovinu patrí takisto medzi najvyššie v EÚ. Európsky plán boja proti rakovine, ktorý bol predstavený vo februári 2021, je spoločnou reakciou EÚ na rastúce výzvy a vývoj v oblasti boja proti rakovine, pričom predstavuje súčasť politického záväzku zabezpečiť lepšie pripravenú, bezpečnejšiu a odolnejšiu Európsku úniu.

Onkologické choroby patria k najväčším výzvam súčasného zdravotníctva. Dotýkajú sa nielen pacientov samotných, ale aj ich rodín, blízkych, zdravotníckych pracovníkov, výskumníkov, zamestnávateľov – celej spoločnosti. Boj proti onkologickým chorobám nie je len otázkou medicíny samotnej, ale je to aj otázka riadenia programov, ich financovania, solidarity, dostupnosti služieb, práce patientských organizácií, uskutočniteľnej vízie v podmienkach globalizácie, technologického pokroku, nových výziev, a ponúka nám aj príležitosti na zmenu.

Spoločným úsilím môžeme urobiť viac na zlepšenie kvality života onkologických pacientov a ich rodinných príslušníkov a zabezpečiť, aby bola prevencia a kvalita zdravotnej starostlivosti o onkologických pacientov na Slovensku ešte lepšia.

Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali na tvorbe tohto plánu.

Kamil Šaško

minister zdravotníctva

1. Súčasný stav

Európa bojuje proti rakovine už desaťročia. Vďaka opatreniam, napríklad v oblasti kontroly tabaku a ochrany pred nebezpečnými látkami, sa zachraňujú a predlžujú životy. Posledný európsky akčný plán na boj proti rakovine bol vypracovaný začiatkom 90. rokov a odvtedy sa síce v liečbe rakoviny vo svete dosiahol významný pokrok, ale zároveň sme sa výrazne posunuli vpred a nadobudli viac poznatkov o príčinách, priebehu, prevencii a diagnostike rakoviny¹. V Európe, kombinácia starnutia populácie, ktorá zvyšuje výskyt rakoviny, a klesajúcej úmrtnosti na rakovinu vedie k celkovo vyššej prevalencii rakoviny, teda k nárastu počtu ľudí žijúcich s onkologickou chorobou². Vzhľadom na rastúcu záťaž populácie onkologickými chorobami je dôležité vypracovať národné onkologické programy, ktoré sú v súlade s kľúčovými prvkami európskeho plánu boja proti rakovine.

V rámci Európskej únie bol *Európsky plán na boj proti rakovine* schválený v roku 2021³. Európsky plán na boj proti rakovine sa zameriava na celý vývoj onkologickej choroby. Plán je štruktúrovaný do štyroch kľúčových oblastí, v ktorých môže únia priniesť najväčšiu pridanú hodnotu:

1. prevencia;
2. včasné odhalenie choroby;
3. diagnostika a liečba; a
4. kvalita života onkologických pacientov a ľudí, ktorí onkologické ochorenie prekonali.

*Európsky plán na boj proti rakovine*² sa zameriava na výskum a inovácie, využíva potenciál, ktorý ponúka digitalizácia a nové technológie, a mobilizuje finančné nástroje na podporu členských štátov. Členské štáty a inštitúcie EÚ urýchľujú úplnú implementáciu plánu⁴ proti rakovine zabezpečením politických a finančných záväzkov, podporou medzisektorovej spolupráce a využitím nástrojov financovania EÚ. *Misia Rakovina*⁵, ktorá je súčasťou programu Horizont Európa, sa zameriava na zjednotenie krajín s cieľom znížiť záťaž EÚ spojenú s rakovinou a zlepšiť kvalitu života pacientov. Misijný prístup predstavuje integráciu inovatívnych prístupov a výskumu k verejnému zdraviu, zdieľaniu údajov, digitálnym politikám a zapájaniu občanov. Spolu s európskym plánom na boj proti rakovine si *Misia Rakovina* kladie za cieľ zlepšiť životy viac ako 3 miliónom ľudí do roku 2030 prostredníctvom prevencie, liečby a pre tých, ktorí majú onkologickú chorobu vrátane ich rodín, zabezpečiť dlhšie a kvalitnejšie prežívanie.

*„V roku 2020, keď sme všetci bojovali proti pandémie COVID-19, mnohí z nás zvädzali aj tichý boj. Boj proti rakovine. V roku 2020 tejto chorobe v Európe podľahlo 1,3 milióna ľudí. A, žiaľ, počet prípadov stále rastie. Boj tých, ktorí zápasia s rakovinou, je aj naším bojom – v celej Európe.“*⁶

Vo februári 2025 uplynuli už štyri roky čo bol prijatý *Európsky plán boja proti rakovine* a boli spustené mnohé úspešné projekty a aktivity na európskej úrovni, ale je viac ako jasné, že väčšina aktivít má dlhodobý charakter a niektorým aktivitám môže trvať roky, kým sa prejaví ich účinok. V dôsledku starnutia populácie sa očakáva sa, že počet prípadov rakoviny v EÚ od roku 2022 do roku 2040 vzrastie o 18,3 %, a úmrtnia na rakovinu o 26,3 % za dané obdobie. Niektoré zo začatých akcií komisie už mali

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM%3A2021%3A44%3AFIN>

² OECD/European Commission (2025), EU Country Cancer Profiles Synthesis Report 2025, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/20ef03e1-en>

³ [Europe's Beating Cancer Plan - European Commission](https://health.ec.europa.eu/document/download/24ff46d7-1d85-4876-b316-8ea9cb4926f3_en)

⁴ https://health.ec.europa.eu/document/download/24ff46d7-1d85-4876-b316-8ea9cb4926f3_en

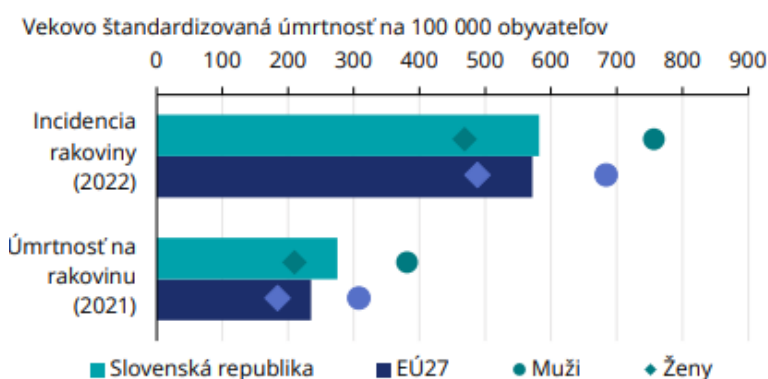
⁵ EU Mission: Cancer - European Commission

⁶ Dr. Ursula von der Leyen, september 2024

významný vplyv, ako napríklad *Sieť EÚ mladých ľudí, ktorí prežili rakovinu, Európsky register nerovností rakoviny, respektíve nová schéma EÚ na skrining rakoviny*⁷.

Rozhodujúce bude najmä posilnenie **národných stratégií kontroly onkologických chorôb** pre dosiahnutie cieľa do roku 2030, ktorým je znížiť úmrtnosť na neprenosné choroby o jednu tretinu.

Onkologické choroby predstavujú jednu z najväčších výziev slovenského zdravotníctva v súčasnosti. Odhadovaná incidencia rakoviny v Slovenskej republike je vyššia ako priemer celej EÚ, najmä medzi mužmi. Miera úmrtnosti v krajine je najvyššia v EÚ, hoci medzi rokmi 2011 – 2021 bolo zaznamenané jej zníženie.⁸

Obr 1 Incidencia a úmrtnosť SR v porovnaní s EÚ

Zdroj: OECD, 2025

Podľa najnovších odhadov publikovaných v Európskom informačnom systéme o rakovine⁹, na základe trendov výskytu v predchádzajúcich rokoch, sa na Slovensku v roku 2022 predpokladalo viac ako 29 000 nových diagnostikovaných prípadov rakoviny. Hlavné typy rakoviny u mužov sú podľa odhadov rakovina prostaty (22,6 %), kolorektálny (15,6 %) a pľúcny karcinóm (11,5 %). Medzi ženami je najčastejšia rakovina prsníka (27,4 %), kolorektálny karcinóm (13 %) a karcinóm maternice (8,9 %). Dňa 3.2.2025 boli publikované nové onkologické profily krajín s názvom *Onkologický profil krajiny 2025*, za Slovensko sa uvádza, že odhadovaná incidencia rakoviny v Slovenskej republike je v porovnaní s priemerom EÚ vyššia u mužov a nižšia medzi ženami, pričom pri pohľade do budúcnosti európsky informačný systém o rakovine odhaduje, že prípady rakoviny v Slovenskej republike sa medzi rokmi 2022 a 2040 zvýšia o 25 %. Podľa štatistík OECD (štatistika OECD týkajúca sa verejného zdravia za rok 2024) však miera potenciálne stratených rokov života v prípade väčšiny druhov rakoviny v rokoch 2012 – 2022 klesla¹⁰.

Slovensko čelí vážnym problémom v oblasti onkologickej starostlivosti, ale postupne sú aj na Slovensku zavádzané opatrenia na zlepšenie situácie. Slovensko v posledných rokoch prijalo viaceré strategické dokumenty a zapojilo sa do medzinárodných iniciatív a projektov na zlepšenie situácie v onkológii. Po prvýkrát v histórii samostatného Slovenska bol v roku 2018 schválený vládou SR *Národný onkologický program s Akčnými plánmi na roky 2018-2020*, ktorý bol následne aktualizovaný na obdobie 2021-2025.

⁷ https://health.ec.europa.eu/document/download/5acc6fb9-2078-4b61-92a2-b45ce5002225_en?filename=ncd_2025-39_swd_en.pdf

⁸ Onkologický profil krajiny 2025 | OECD

⁹ Európsky informačný systém o rakovine. <https://ecis.jrc.ec.europa.eu>

¹⁰ <https://cancer-inequalities.jrc.ec.europa.eu/country-cancer-profiles-2025>

Onkologický program je politický záväzok vlády SR, ktorý je zameraný na zníženie incidencie a mortality onkologických chorôb a na zlepšenie kvality života pacientov s onkologickými chorobami v Slovenskej republike. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky na jeho príprave spolupracovalo najmä so Slovenskou onkologickou spoločnosťou a Národným onkologickým inštitútom, ktorý bol zriadený v Národnom onkologickom ústave v Bratislave dňa 1.8.2018 ako súčasť jeho organizačnej štruktúry. Hlavným poslaním Národného onkologického inštitútu je slúžiť ako klinicko-výskumná, akademická a vzdelávacia platforma pre spoluprácu pri zabezpečovaní aktivít napomáhajúcich napĺňaniu Národného onkologického programu¹¹.

¹¹ <https://www.noisk.sk/files/2025/2025-04-12-noi-planovana-cinnost-sk.pdf>

Dôležité dosiahnuté míľniky do roku 2025

Založenie a činnosť Národného onkologického inštitútu na Národnom onkologickom ústave

Národný onkologický inštitút bol zriadený v auguste **2018** a stal sa kľúčovou inštitúciou pre koordináciu a implementáciu aktivít Národného onkologického programu, vrátane skríningových programov, výskumu a vzdelávania.

Zavedenie a rozvoj organizovaných skríningových programov

Od roku **2019** boli postupne zavádzané organizované skríningové programy pre tri hlavné typy rakoviny odporúčané Európskou komisiou - rakovina hrubého čreva a konečníka, rakovina prsníka, rakovina krčka maternice. Skríningy sú financované z verejného zdravotného poistenia a koordinované Národným onkologickým inštitútom s garanciou a financovaním z Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky.

Aktualizácia a schválenie nových akčných plánov

Vláda SR v júli **2021** schválila aktualizované akčné plány NOP na roky 2021–2025. Plány zahŕňajú stratégiu verejného zdravia zameranú na primárnu a sekundárnu prevenciu, včasnú diagnostiku, optimálnu liečbu, podpornú a paliatívnu starostlivosť, výskum a vývoj, ako aj využívanie zdravotných údajov.

Rozšírenie HPV očkovania z verejného zdravotného poistenia

Medzi kľúčové míľniky patrí zavedenie a úhrada HPV očkovania deväťvalentnou vakcínou od mája **2022** a od 1. decembra **2023** pre deti, ktoré sa nestihnú zaočkovať ako dvanásťročné, možnosť ich doočkovania aj ako trinásťročných a štrnásťročných, teda do dosiahnutia 15 rokov, z verejného zdravotného poistenia¹².

Príprava a rozvoj inovatívnych liečebných možností

Národný onkologický ústav zaviedol ako prvý na Slovensku inovatívnu CAR-T bunkovú terapiu pre pacientov s lymfómom a leukémiou. Táto inovatívna liečba predstavuje prelom v boji proti rakovine a ponúka novú nádej pacientom, pre ktorých už neexistuje iný liek. CAR-T bunková terapia na Národnom onkologickom ústave bola v počiatkovej fáze (v roku 2023) financovaná z vlastných zdrojov ústavu, teda na vlastné náklady zariadenia. Pacienti si liečbu nemuseli hradiť sami, ale terapia nebola v tom čase hrazená zo zdravotného poistenia. Od roku **2024** je už CAR-T terapia hrazená zdravotnými poisťovňami v rámci verejného zdravotného poistenia¹³. Tento prechod umožnil širšiu dostupnosť liečby pre pacientov s vybranými diagnózami lymfómu a leukémie. V uplynulých rokoch došlo k zvýšeniu počtu kategorizovaných onkologických liekov a liekových indikácií, čo umožnilo širší prístup pacientov k moderným terapiám. V spolupráci NOI a InovaHealth vznikol Onkoportál¹⁴, ktorý prehľadne mapuje dostupnosť onkologických liekov a ich indikácií na Slovensku, vrátane hodnotenia klinického prínosu podľa ESMO.

Zvyšovanie kvality a šandardizácia skríningových programov

Pravidelná aktualizácia a vývoj štandardných postupov skríningu na základe najnovších medicínskych dôkazov. V roku **2024** boli prijaté legislatívne zmeny na jasnejšie zadefinovanie a zosúladenie

¹² <https://www.mzsr.sk/Clanok?ockovanie-hpv-rakovina>

¹³ <https://www.nou.sk/predstavujeme-priekopnicku-car-t-bunkovu-terapiu-pre-pacientov-s-lymfomom-a-leukemiou>

¹⁴ <https://www.noisk.sk/lekar/diagnostika-a-liecba/zoznamy-onkologickych-liekov>

sekundárnej prevencie v zákone č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 577/2004 Z. z.“)¹⁵, aby skriningy boli efektívne, dostupné a založené na dôkazoch.

Zriadenie Národného skriningového centra

V roku **2026** bolo v organizačnej štruktúre Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zriadené ako koordinačná jednotka pre realizáciu organizovaných skriningov na Slovensku.

Komunikačná kampaň ONKOKONTROLA¹⁶

Celoštátna informačná a motivačná iniciatíva Ministerstva zdravotníctva SR, Národného onkologického inštitútu, patientskych organizácií a zdravotných poisťovní, ktorej cieľom je zvýšiť účasť obyvateľov na organizovaných onkologických skriningoch (rakovina prsníka, krčka maternice a hrubého čreva a konečníka) a zlepšiť povedomie o význame včasného zachytu rakoviny bola predstavená v roku **2023**.

Medzinárodná spolupráca a zapojenie do európskych projektov

Slovensko sa zapojilo do projektov ICCCS, Joint Action CraNE, EUCanScreen Joint Action, ECHoS, PERCH, CCI4EU a EUnetCCC, ktoré podporujú zlepšovanie koordinácie, infraštruktúry a inovácií v oblasti prevencie, včasnej diagnostiky a liečby rakoviny. Národný onkologický ústav s Národným onkologickým inštitútom podpísaním memoránd o vzájomnej spolupráci, posilnilo úzku medzinárodnú spoluprácu na profesionálnej úrovni s tromi komplexnými onkologickými centrami: Masarykovým onkologickým ústavom v Brne, Českej republike, Indiana University Simon Comprehensive Cancer Center v americkom Indianapolise a Ohio State University James Cancer Hospital v americkom Columbase.

Výskum, vývoj a vzdelávanie

V oblasti podpory klinických skúšaní je pravidelne aktualizovaný Register onkologických klinických skúšaní (KS) zriadený Národným onkologickým inštitútom ako nástroj pre informovanosť odbornej a laickej verejnosti o prebiehajúcich klinických skúšaníach v onkológii, pričom pre lekárov tiež umožňuje referovať pacientov do klinických skúšaní. Udržateľnosť a rozvoj tejto aktivity je jedným z nástrojov informovanosti a podpory dostupnosti klinických skúšaní na Slovensku.

Ďalšou významnou aktivitou implementovanou v predchádzajúcom období, ktorá si vyžaduje ďalší rozvoj je podpora infraštruktúry klinických skúšaní, dominantne zameraná na rozvoj pozícií pre koordináciu klinických skúšaní, ale tiež kompletne vybavených oddelení klinických skúšaní, vrátane kliniky fázy I v Národnom onkologickom ústave. Tieto kroky majú za cieľ zabezpečiť efektívnejšiu koordináciu, riadenie a sledovanie priebehu štúdií, a tým zvýšiť kvalitu a úspešnosť ich vykonávania. Dôležitou aktivitou je tiež podpora uskutočňovania akademických klinických skúšaní a tzv. „outcomes“ štúdií, ktoré významnou mierou prispievajú k poznaniu a zvyšovaniu kvality medicíny založenej na dôkazoch.

Vzdelávanie v oblasti klinických skúšaní je v súčasnosti umožnené prostredníctvom Školy klinických skúšaní zriadenej v rámci webu v Národnom onkologickom inštitúte v spolupráci a garancii NOI a Slovenskej zdravotníckej univerzity. Táto iniciatíva umožňuje odborný rozvoj a vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov pracujúcich v oblasti klinických skúšaní a podporuje kontinuálnu vzdelávaciu činnosť.

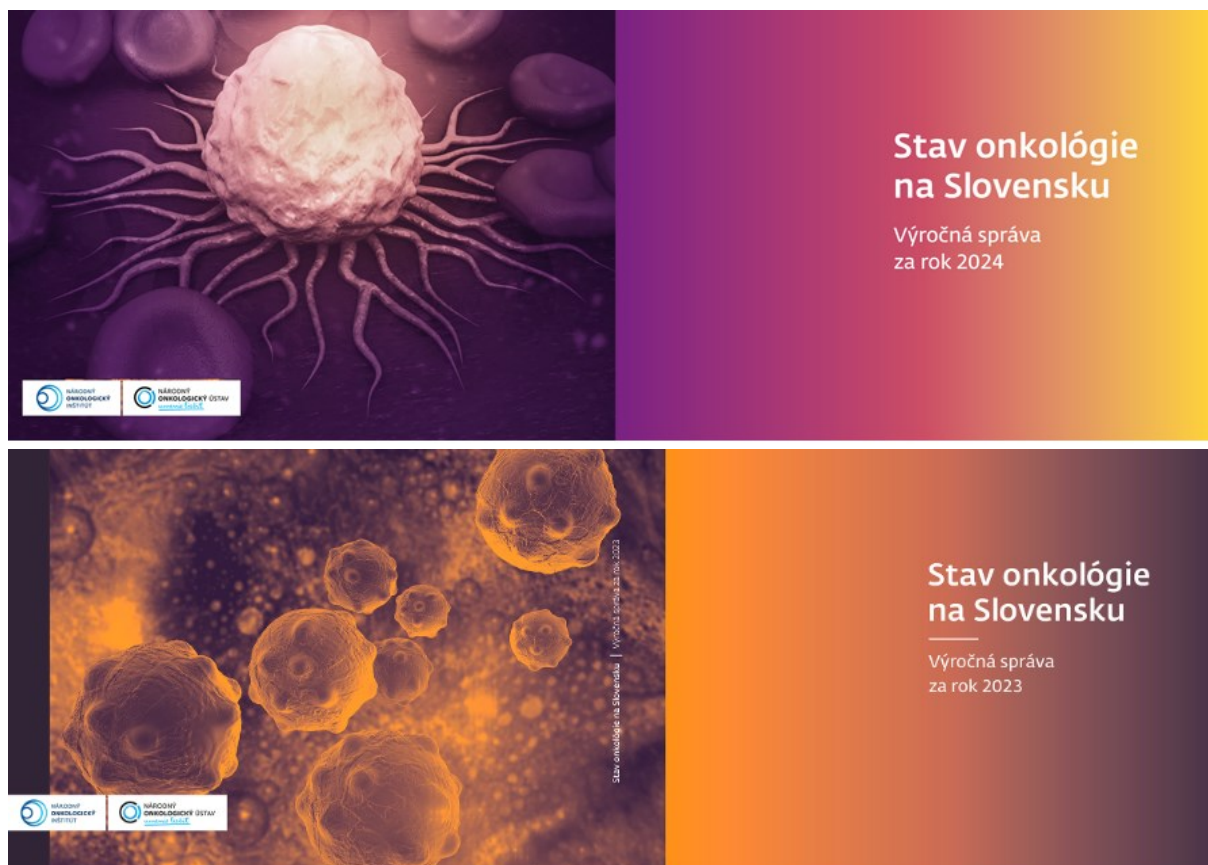
¹⁵ <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/577/?ucinost=01.07.2025>

¹⁶ <https://www.onkokontrola.sk/>

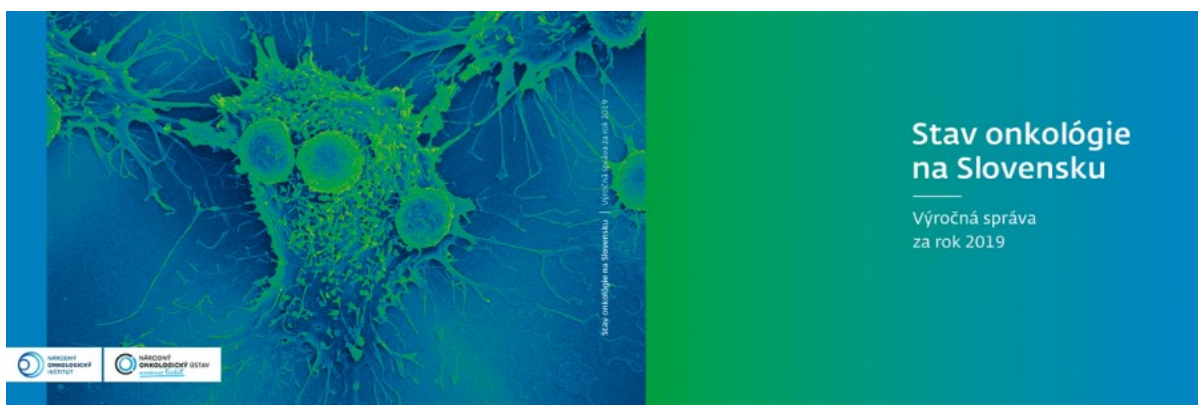
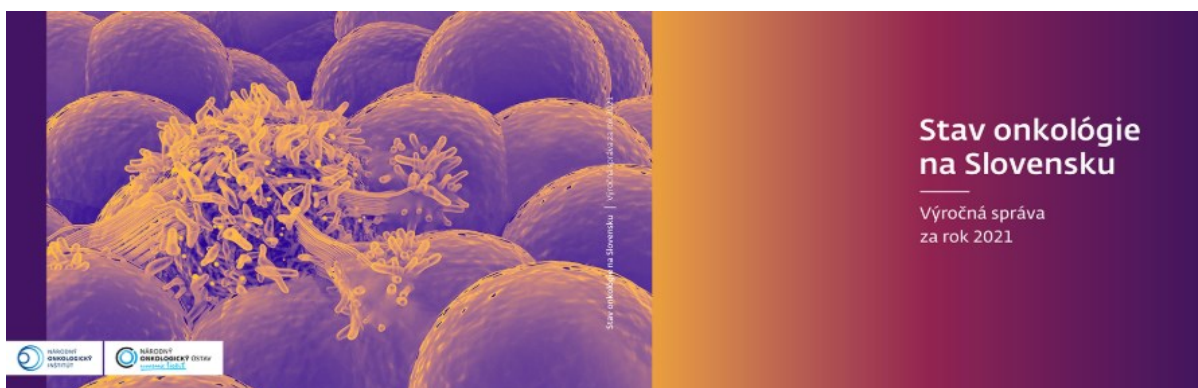
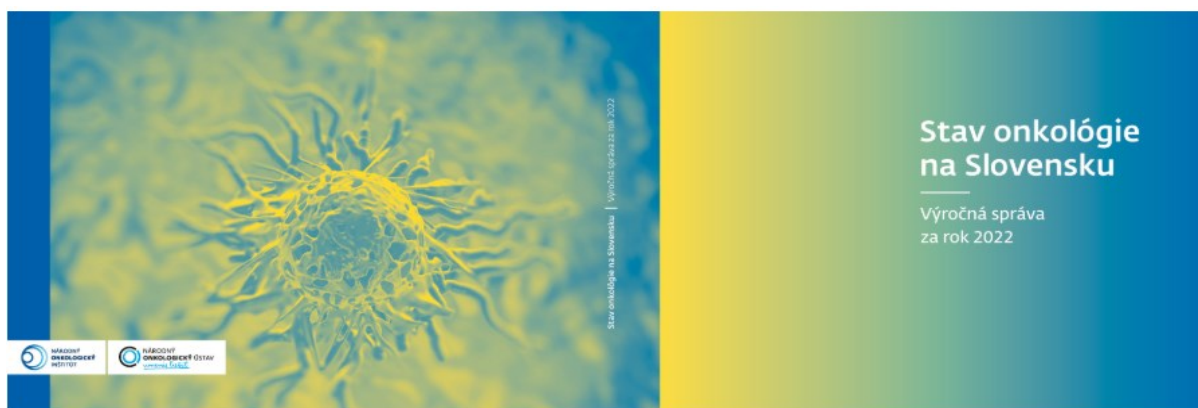
SLOVACRIN je výskumná infraštruktúra, ktorá v úzkej spolupráci s Národným onkologickým inštitútom a MZ SR rozvíja akademický klinický výskum v onkológii na Slovensku.

Napriek implementácii viacerých systémových opatrení nedošlo k očakávanému zlepšeniu niektorých kľúčových parametrov. Vývoj týchto ukazovateľov je podmienený viacerými faktormi, ako sú starnutie populácie, kumulácia rizikových faktorov, nedostatočná účasť na skríningu, variabilná dostupnosť včasnej diagnostiky a liečby, ako aj oneskorený efekt prijatých opatrení.

Súčasnú situáciu v onkológii detailne popisujú publikácie zostavené Národným onkologickým inštitútom s názvom *Stav onkológie na Slovensku*, pre roky 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024.¹⁷

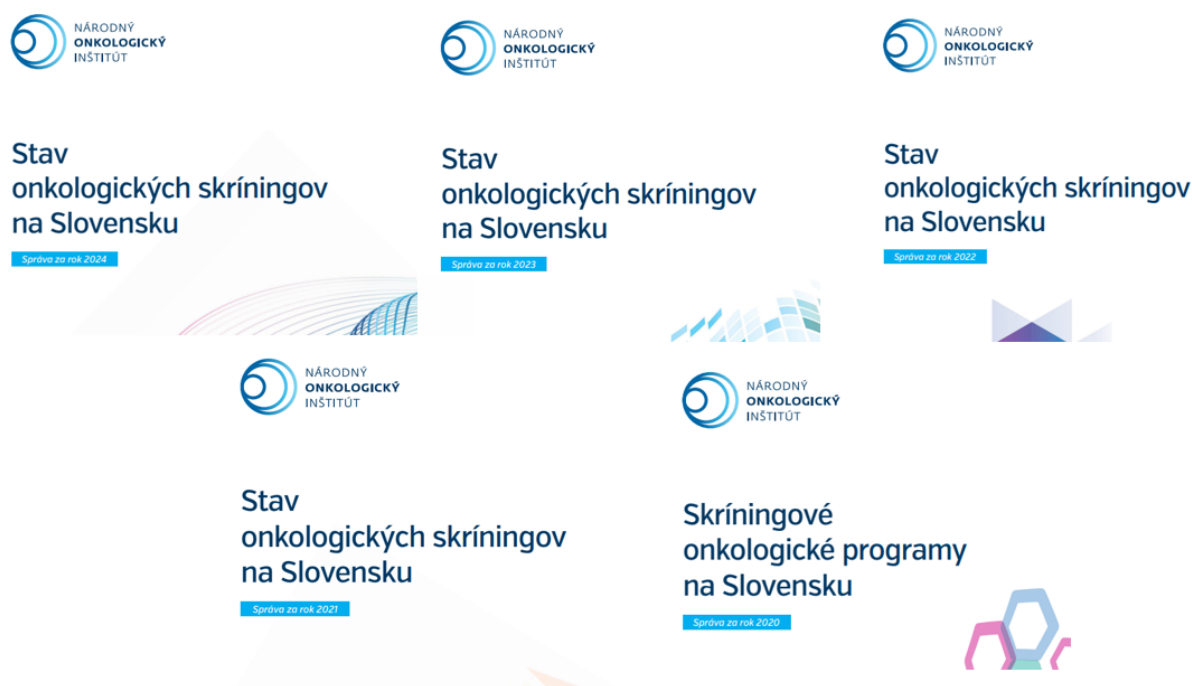
¹⁷ <https://www.noisk.sk/o-nas/vyroczne-spravy>

Obr 2 Onkologické ročenky publikované Národným onkologickým inštitútom

Súčasnú situáciu implementácie národných skríningových programov detailne popisujú publikácie pripravené Národným onkologickým inštitútom s názvom *Stav onkologických skríningových programov na Slovensku* pre roky 2020, 2021, 2022 a 2023, 2024¹⁸.

Obr 3 Skríningové ročenky publikované Národným onkologickým inštitútom

Pre dosiahnutie výraznejšieho pokroku na Slovensku v oblasti onkológie je však potrebné zabezpečiť kontinúálnu finančnú a politickú podporu, zlepšiť dostupnosť modernej diagnostiky a liečby, vrátane dostupnosti biomedicínskeho výskumu a klinických skúšaní, skrátiť predovšetkým čas od symptómov k stanoveniu diagnózy, a tiež od stanovenia diagnózy po začiatok liečby, posilniť prevenciu

¹⁸ <https://www.noisk.sk/skrining/odborna-verejnost>

onkologických chorôb. Len komplexným prístupom k týmto výzvam môže Slovensko znížiť svoju vysokú mieru úmrtnosti na onkologické ochorenia a priblížiť sa k úrovni vyspelých krajín EÚ.

Národný onkologický program Slovenskej republiky s názvom ***Spoločne proti onkologickým chorobám do roku 2035*** vychádza z týchto východiskových faktov a nastavuje budúce strategické priority v prevencii, včasnej diagnostike, liečbe, starostlivosti, výskume a dátovej podpore s cieľom znížiť záťaž rakovinou a zlepšiť kvalitu života onkologických pacientov na Slovensku definovaním strategických a špecifických cieľov.

2. Strategické ciele

Víziou je zdravá spoločnosť, v ktorej všetky osoby požívajú svoje základné právo na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň zdravia bez rozdielu rasy, náboženstva, pohlavia, ekonomického alebo sociálneho stavu. Dosiahnuť to nie je len zodpovednosťou systému zdravotnej starostlivosti, ale všetkých sektorov a aktérov, ktorí prispievajú k zabezpečeniu podmienok pre dobré zdravie všetkých obyvateľov. Preto je našou víziou podporovať implementáciu integrovaných prístupov zameraných na sociálne, environmentálne, ekonomické a komerčné determinanty zdravia, aby na všetkých úrovniach a naprieč politickým spektrom v relevantných oblastiach boli zabezpečené konzistentné, koherentné a efektívne opatrenia na udržanie a zlepšenie zdravia všetkých obyvateľov. Už dnes vieme, že pokrok pri dosahovaní globálnych cieľov dohodnutých v globálnom rámci monitorovania neprenosných ochorení je pomalý a nerovnomerný. Odhaduje sa, že polovica všetkých krajín nesplní stanovený cieľ udržateľného rozvoja č. 3.4 znížiť predčasnú úmrtnosť súvisiacu s neprenosnými ochoreniami o jednu tretinu, pretože realizácia efektívnych intervencií v oblasti neprenosných ochorení trvá príliš dlho, a nie je v súlade s krátkodobými politickými cyklami. Riešením je využívať tzv. „quick buys“, čo je súbor nákladovo efektívnych intervencií založených na dôkazoch s merateľným vplyvom na verejné zdravie do piatich rokov¹⁹.

Každá krajina, bez ohľadu na úroveň príjmu alebo rozvinutosti zdravotného systému, môže do roku 2050 znížiť pravdepodobnosť predčasného úmrtia (úmrtia pred 70. rokom života) o 50 % oproti úrovniam z roku 2019, ak sa zameria na ciele investície do zdravotníctva a efektívne priority v prevencii a liečbe, pretože väčšina predčasných úmrtí je spôsobená chorobami, na ktoré už dnes existujú účinné a nákladovo efektívne preventívne a liečebné intervencie.²⁰

Víziou je udržateľný zdravotný systém a celospoločenský väčší dôraz na podporu zdravia a prevenciu ochorení, znižovanie nerovností v zdraví a dosiahnutie „Ekonomiky blahobytu“²¹. Celospoločenské uznanie, že rizikové faktory zlého zdravia, spojené so životným štýlom, úzko súvisia najmä s podmienkami, v ktorých sa ľudia narodia, žijú, hrajú sa, učia sa, pracujú, a starnú. Toto uznanie vytvára predpoklad efektívneho využívania zdrojov na podporu zdravia a prevenciu chorôb a investície do prístupov na riešenie sociálnych determinantov zdravia s cieľom znižovať nerovnosti a podporovať tak udržateľnosť zdravotných systémov. Štúdia 36 krajín OECD, EÚ28 a G20 uvádza, že populačná stratégia a politické zásahy na zlepšenie stravovania a fyzickej aktivity by mohli pomôcť ušetriť do roku 2050 až 58 miliárd EUR na celkových rozpočtoch na zdravotníctvo. Náklady spôsobené neprenosnými chorobami sú značné a očakáva sa, že v nasledujúcich dvoch desaťročiach sa budú ďalej zvyšovať. V dôsledku neprenosných ochorení v celej EÚ každoročne predčasne zomrie približne 550 000 ľudí v produktívnom veku²², v roku 2021 bolo v EÚ zaznamenaných 826 000 predčasných úmrtí, teda úmrtí medzi osobami mladšími ako 65 rokov²³, z týchto úmrtí je podľa odhadov až dve tretiny (približne 1 milión ročne pri širšom vekovom rozmedzí do 75 rokov) považovaných za predčasné a potenciálne odvrátiteľné vhodnou prevenciou alebo liečbou²³. Predčasné úmrtia predstavujú straty hospodárskeho potenciálu vo výške

¹⁹ Galea, G., Stuckler, D., Dvaladze, A. E., et al. (2025). Quick buys for prevention and control of noncommunicable diseases. *The Lancet Regional Health – Europe*, 38, 100832.

²⁰ Jamison, Dean T et al. (2024) Global health 2050: the path to halving premature death by mid-century *The Lancet*, Volume 404, Issue 10462, 1561 - 1614

²¹ Llana-Nozal, A., N. Martin and F. Murtin (2019), “The economy of well-being: Creating opportunities for people’s well-being and economic growth”, OECD Statistics Working Papers, No. 2019/02, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/498e9bc7-en>.

²² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Causes_of_death_statistics_by_age_group

²³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20200814-1>

115 miliárd EUR¹³ ročne. Znižovanie nerovností je prístup nevyhnutný aj na podporu lepších výsledkov v oblasti zdravia, keďže podiel ľudí so zlým zdravotným stavom má veľkú váhu na kľúčové zdravotné ukazovatele. Nerovnosti v oblasti zdravia sú často rozvrstvené podľa ekonomických, vzdelávacích alebo profesijných línií. Napríklad nenaplnené potreby v rámci poskytovania starostlivosti sú podstatne vyššie v prípade skupín s nízkymi príjmami¹³. Podľa publikovaných informácií IARC a Erasmus MC priemerná úmrtnosť na celoštátnej úrovni bola vyššia ako európsky priemer a vykazovala silný sociálny gradient, pričom úmrtnosť postupne rástla so znižujúcou sa úrovňou vzdelania u oboch pohlaví. Sociálny gradient bol pozorovaný vo všetkých hodnotených onkologických diagnózach, s výnimkou rakoviny prsníka. Napriek existencii systému zdravotného poistenia na princípe solidarity finančné bariéry bránia spravodlivému prístupu k preventívnym a opatrovateľským službám, najmä medzi najviac znevýhodnenými osobami. To môže brzdiť úsilie o zníženie existujúcich sociálno-ekonomických nerovností v onkologickej starostlivosti²⁴.

Misiou národného onkologického programu *Spoločne proti onkologickým chorobám do roku 2035* je zabezpečiť, aby každý obyvateľ Slovenska mal prístup k modernej, kvalitnej a účinnej onkologickej starostlivosti, pričom budeme kladť mimoriadny dôraz na prevenciu, včasnú diagnostiku, dostupnú liečbu a podporu počas celej cesty onkologickým ochorením vrátane adekvátnej paliatívnej starostlivosti a tiež zabezpečenie potrebnej starostlivosti po vyliečení.

Program reaguje na súčasnú situáciu v onkológii na Slovensku a je navrhnutý tak, aby Slovensko postupne dosiahlo úroveň najvyspelejších krajín EÚ v boji proti rakovine. Poslaním je pomáhať budovať podmienky pre udržateľnú, spravodlivú a inkluzívnu spoločnosť prostredníctvom kvalitnej a na vedeckých dôkazoch založenej onkologickej starostlivosti.

Dosahovanie lepších zdravotných výsledkov pre pacientov za rovnaké, alebo nižšie náklady je základom konceptu hodnotovo orientovanej zdravotnej starostlivosti kde pacient je v centre pozornosti^{25,26}.

*„Neprenosné choroby (NCD) sú zodpovedné za 80 % úmrtí v EÚ a zvyšujú náklady na zdravotnú starostlivosť, ktoré predstavujú až 10 % HDP. Máme dôkazy, ktoré ukazujú, že prevencia by mohla znížiť túto záťaž o 70 %. Nerovnosti v oblasti zdravia pretrvávajú v celej Európe a neúmerne postihujú zraniteľné skupiny obyvateľstva kvôli sociálno-ekonomickým rozdielom, geografickej polohe, vzdelaniu a prístupu k zdravotnej starostlivosti. Tieto nerovnosti vedú k chorobám, ktorým sa dá predísť, zníženej kvalite života a zvýšenému tlaku na systémy zdravotnej starostlivosti. Ich riešenie je nevyhnutné na zabezpečenie spravodlivosti, solidarity a zdravšej a odolnejšej Európy, pretože zdravie je základom demokratickej stability, prosperujúcej spravodlivej a odolnej ekonomiky, pripravenosti a bezpečnosti“.*²⁷

Cieľom Národného onkologického programu Slovenskej republiky je efektívne prispieť k plneniu globálne stanoveného cieľa trvalo udržateľného rozvoja 3.4, ktorý je zameraný na zníženie predčasnej úmrtnosti na neprenosné ochorenia o jednu tretinu do roku 2030.

²⁴ <https://cancer-inequalities.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/docs/factsheets/canineq/2025/EU-CanIneq-fs-Slovakia.pdf>

²⁵ Larsson, S., Clawson, J., Kellar, J., & Howard, R. (2022). The Patient Priority: Solve Health Care's Value Crisis by Measuring and Delivering Outcomes That Matter to Patients. McGraw Hill Professional.

²⁶ Porter, M. E., & Teisberg, E. O. (2006). Redefining Health Care: Creating Value-Based Competition on Results. Boston: Harvard Business School Press

²⁷ https://eurohealthnet.eu/wp-content/uploads/interest-group-declaration_health_inequalities_-_prevention_and_risk_factors.pdf

Systémovým cieľom je porovnateľná onkologická starostlivosť na Slovensku s najvyspelejšími krajinami EÚ, pričom sa odstraňuje regionálne a socioekonomické rozdiely v dostupnosti prevencie, diagnostiky, liečby a následnej starostlivosti.

Špecifickým cieľom je výrazné zníženie dopadu onkologických chorôb v Slovenskej republike, teda zníženie ich výskytu, úmrtnosti, predĺženie prežívania a zlepšenie kvality života pacientov a ich rodín.

Ambicióznym cieľom plánu je znížiť mortalitu na onkologické ochorenia o minimálne 10 % do roku 2030 prostredníctvom posilnenia prevencie, skríningu a dostupnosti inovatívnej liečby a zvýšiť účasť cieľovej populácie na organizovaných skriningových programoch na úroveň minimálne 70 % (nárast o 20–30 percentuálnych bodov) do roku 2030.

Aktívne zapojenie sa do medzinárodných iniciatív a projektov v oblasti onkológie prináša pre Slovensko v oblasti systému prevencie a onkologickej starostlivosti viacero zásadných prínosov. Medzinárodná spolupráca prináša možnosť zapojiť sa do špičkových klinických štúdií, výskumných projektov a pilotných programov, čo umožňuje rýchlejšie zavádzanie inovatívnych diagnostických a liečebných postupov do praxe, ale prináša tiež potenciál pre ľudskú inšpiráciu a výmenu skúseností. Sieťovanie centier a harmonizácia postupov v rámci EÚ vedie k lepšej dostupnosti moderných služieb, kratším čakacím dobám a efektívnejšiemu manažmentu pacientov. Celkovo medzinárodná spolupráca v onkológii znamená prenos najlepších skúseností, prístup k inováciám, lepšiu organizáciu starostlivosti a významné zlepšenie výsledkov pre pacientov na Slovensku.

V oblasti prevencie sú to projekty, ako napríklad ICCCS²⁸, EUCanScreen²⁹, Cancer Prevention at Work³⁰, ktoré nám umožňujú implementovať overené preventívne stratégie a skriningové programy podľa najnovších medzinárodných odporúčaní, čím sa zvyšuje včasný záchyt a znižuje výskyt rakoviny.

V oblasti zlepšovania kvality, dostupnosti a organizácie onkologickej starostlivosti je to účasť v projektoch ako napríklad CraNE Joint Action a následne EUnetCCC Joint Action, čo nám umožňuje implementovať najvyššie európske štandardy v diagnostike, liečbe, skríningu, podpore preživších onkologických pacientov, pričom je kladený dôraz na integrálne prepojenie zdravotnej starostlivosti, výskumu, vývoja a vzdelávania, teda komplexnej onkologickej starostlivosti. Sieťovanie komplexných onkologických centier (CCC) naprieč Európou v rámci projektu EUnetCCC (The European Network of Comprehensive Cancer Centers) a budovanie kapacít v rámci európskeho projektu CCI4EU (Comprehensive Cancer Infrastructure for Europe) vedie k zjednoteniu kvality starostlivosti a znižovaniu regionálnych rozdielov. V rámci projektu CCI4EU získalo Slovensko možnosť tzv. „Deep Dive interventions“, čo konkrétne znamená pomoc tímu expertov na onkológiu z rôznych európskych krajín. V projekte EUnetCCC Joint Action sa Slovensko zúčastňuje na budovaní „networkingových“ aktivít predovšetkým v oblasti translačného a klinického výskumu a „survivorship“ – následnej starostlivosti o preživších onkologických pacientov, ktoré prepoja naše CCC so špičkovými CCC po celej Európe. Spolupráca v projektoch EUnetCCC Joint Action³¹ a CCI4EU má za cieľ priblížiť Slovensko k zlepšeniu komplexnej onkologickej starostlivosti a k definovaniu cesty pacienta.³²

V oblasti vzdelávania, transferu vedecko-technických poznatkov a budovania odborných kapacít Slovenská republika spolupracuje tiež s Medzinárodnou agentúrou pre atómovú energiu (MAAE). Táto spolupráca sa realizuje najmä prostredníctvom účasti odborníkov na workshopoch, výcvikových

²⁸ [EU Funding & Tenders Portal | EU Funding & Tenders Portal](#)

²⁹ <https://www.dypede.gr/eucanscreen/>

³⁰ <https://www.uvzs.sk/web/ruvzbb/projekt-cpw>

³¹ https://health.ec.europa.eu/non-communicable-diseases/cancer/europes-beating-cancer-plan-eu4health-financed-projects/projects/eunetccc_en

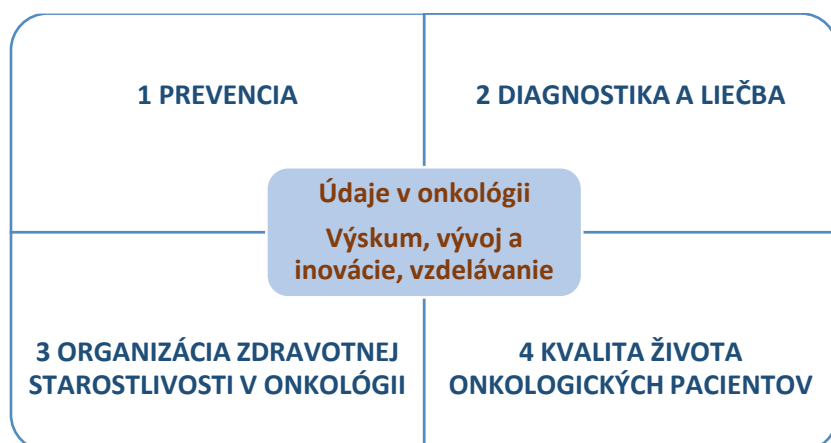
³² <https://www.noisk.sk/o-nas/medzinarodna-spolupraca/cci4eu>

kurzoch, technických stretnutiach a vedeckých stážach, o. i. v oblastiach radiačnej ochrany, rádioterapie, rádiológie a nukleárnej medicíny. Súčasťou tejto spolupráce sú aj ďalšie tréningové aktivity národného, regionálneho a interregionálneho charakteru realizované v štruktúre Programu technickej spolupráce MAAE.

Potrebuje silný a kompetentný leadership kľúčových inštitúcií, ktorý rozumie významu dát a vie s nimi pracovať v kontexte moderného zdravotníctva a inovácií. Zároveň je nevyhnutné, aby títo lídri mali prehľad o najnovších vedeckých trendoch v onkológii, prevencii a verejnom zdraví. Len tak je možné prijímať rozhodnutia, ktoré sú založené na dôkazoch, reflektujú vývoj poznania a dokážu efektívne reagovať na dynamické výzvy v oblasti onkologickej starostlivosti.

V oblasti výskumu a prístupu k inováciám ide o výskumné projekty ako napríklad ECHoS³³, iPAAC, UNCAN.eu, VISION, RESCUER, TRANSPAN, TRANSCAN-3, TRANSLACORE, ANGELA, IMMUNO-model, Precision-BTC-Network, NANOBIO4CAN³⁴ a mnohé ďalšie, ktoré prinášajú možnosti podpory pre relevantný medicínsky výskum, zlepšovanie využívania zdravotníckych technológií, budovanie výskumných kapacít, najmä pri realizácii klinických skúšaní iniciovaných výskumnými pracovníkmi na úrovni EÚ, a pomáhajú implementovať výskumom zistené a potvrdené inovačné postupy.

Stratégia *Spoločne proti onkologickým chorobám do roku 2035* má **4 prioritné oblasti** a **2 prierezové oblasti** :

Obr. 4 Grafické znázornenie prioritných a prierezových oblastí

³³ <https://www.noisk.sk/o-nas/medzinarodna-spolupraca/echos>

³⁴ <http://www.biomedcentrum.sav.sk/veda/medzinarodne-projekty/>

Priorita 1 PREVENCIA

Cieľ 1.1 [Posilniť riadenie podpory zdravia a primárnej prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia na Slovensku vrátane onkologických chorôb]

Cieľ 1.2 [Zlepšovať zdravotnú gramotnosť a informovanosť verejnosti o preventívnych opatreniach]

Cieľ 1.3 [Zvýšiť zaočkovanie proti infekciám spojených s rakovinou]

Cieľ 1.4 [Posilniť riadenie organizovaných skriningových programov onkologických chorôb]

Cieľ 1.5 [Zaviesť schémy kvality pre efektívnosť a udržateľnosť organizovaných skriningových programov]

Cieľ 1.6 [Využívať dáta ako základ pre preventívne kampane v rizikových socio-demografických skupinách pre konkrétne onkologické ochorenia]

Špecifické ciele pre primárnu prevenciu vzniku onkologických ochorení sú zamerané na zníženie výskytu nových prípadov rakoviny prostredníctvom eliminácie, alebo zníženia pôsobenia konkrétnych rizikových faktorov, posilňovanie zdravého životného štýlu a podpory verejného zdravia cestou strategického zamerania na vytvorenie modelu riadenia koordinovaného a komplexného systému prevencie neprenosných chorôb a podpory zdravia, podporu zdieľania dobrej praxe, posilnenie personálnych kapacít v oblasti podpory zdravia a prevencie neprenosných ochorení a posilnenie spolupráce rôznych aktérov (Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, Regionálne úrady verejného zdravotníctva v SR, patientske organizácie, neziskový sektor, VÚC, mestá a obce). Očkovanie proti HPV je významné ako primárna prevencia rakoviny krčka maternice a ďalších HPV-asociovaných nádorov.

Sekundárna prevencia v onkológii je zameraná na identifikáciu onkologickej choroby v jej počiatočnom, bezpríznakovom štádiu. Najefektívnejšou stratégiou sekundárnej prevencie je organizovaný skrining. Hlavným cieľom skriningových programov je zníženie mortality na onkologické ochorenie, v niektorých prípadoch je možné zníženie aj incidencie pri záchyte ochorenia vo včasnom štádiu s potenciálom kurability je predpoklad dosiahnutia zlepšenej kvality života pacientov. Skriningové programy majú za cieľ znížiť počet pacientov, u ktorých je ochorenie diagnostikované v pokročilom, ťažko liečiteľnom štádiu. Dôležitým cieľom je zabezpečiť, aby čo najväčšie percento cieľovej populácie absolvovalo odporúčané skriningové vyšetrenia. Vybudovanie Národného skriningového centra v Slovenskej republike a zvyšovanie zdravotnej gramotnosti a informovanosti verejnosti o dôležitosti včasného záchytu a účasti na skriningu je nástrojom dosiahnutia špecifického cieľa sekundárnej prevencie.

Zabezpečenie kvality organizovaného skriningu (sreening quality assurance, QA) je súbor aktivít, ktorých cieľom je zabezpečiť, že skriningové programy sú bezpečné, efektívne, spravodlivé a prijateľné pre populáciu. Cieľom systému kvality je minimalizovať riziká, maximalizovať prínosy a podporovať neustále zlepšovanie kvality naprieč celým skriningovým procesom. Cieľom Iniciatívy Európskej komisie pre rakovinu krčka maternice (EC-CvC) je vypracovať odporúčania založené na dôkazoch pre skrining a diagnostiku rakoviny a dobrovoľný európsky systém zabezpečenia kvality služieb starostlivosti o pacientov s rakovinou krčka maternice. Na základe najnovších dostupných vedeckých dôkazov sa Iniciatíva EK pre CvC snaží ponúknuť jasné a nezávislé usmernenia týkajúce sa skriningu a starostlivosti poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a jednotlivcom³⁵. Iniciatíva Európskej komisie pre rakovinu prsníka (ECIBC) poskytuje základné úrovne kvalitnej starostlivosti, ktoré sú rovnako dostupné v celej Európe. Na základe najnovších dostupných vedeckých dôkazov sa ECIBC snaží ponúknuť poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a ženám jasné a nezávislé usmernenia týkajúce sa skriningu a starostlivosti³⁶.

³⁵ <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/ec-cvc>

³⁶ <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/ecibc>

Iniciatíva Európskej komisie pre kolorektálny karcinóm (ECICC) poskytuje základné úrovne kvalitnej starostlivosti, ktoré sú rovnako dostupné v celej Európe. Na základe najnovších dostupných vedeckých dôkazov sa ECICC snaží ponúknuť poskytovateľom zdravotnej starostlivosti a jednotlivcom jasné a nezávislé usmernenia týkajúce sa organizovaného skríningu a starostlivosti³⁷.

Obrázok č. 5 Logá Iniciatív EK pre zabezpečenie schém kvality skriningových programov^{38, 39}

³⁷ <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/ecicc>

³⁸ <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en>

³⁹ <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/main-features>

Priorita 2 DIAGNOSTIKA A LIEČBA

Cieľ 2.1 [Zlepšiť dostupnosť včasnej diagnostiky, personalizovanej a inovatívnej liečby]

Cieľ 2.2 [Skrátiť čas medzi prvými symptómami a stanovením onkologickej diagnózy]

Cieľ 2.3 [Skrátiť čas medzi stanovením diagnózy a prvou onkologickou liečbou]

Cieľ 2.4 [Zvýšiť vedomosti a zručnosti v manažmente onkologických pacientov na úrovni primárnej a špecializovanej zdravotnej starostlivosti]

Cieľ 2.5 [Zlepšiť prístup ku klinickým skúšaniam]

Cieľ 2.6 [Zvýšiť bezpečnosti a compliance a adherencie onkologickej liečby podporou úlohy klinického farmaceuta v liečbe onkologických pacientov]

Cieľ 2.7 Pravidelné vykonávanie klinických auditov na pracoviskách radiačnej onkológie s cieľom zabezpečiť štandardizovanú kvalitu rádioterapie pre všetkých pacientov.

Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v onkológii a výskum je rámcovo definovaný v *Koncepcii zdravotnej starostlivosti v odbore klinická onkológia*⁴⁰. Súvisiacimi koncepciami sú *Koncepcia zdravotnej starostlivosti v odbore radiačná onkológia* a *Koncepcia klinického a translačného výskumu*⁴¹. Zlepšenie dostupnosti inovatívnej liečby znamená rozšírenie prístupu k personalizovaným diagnostickým a liečebným modalitám v rámci štandardnej klinickej praxe a tiež zvýšenie dostupnosti klinických skúšaní fáz I-III. Príprava ďalších centier pre CAR-T bunkovú liečbu, dobudovanie onkologickej siete klinických skúšaní zavedením *clinical trial units* a rozvoj referenčných chirurgických a transplantačných programov vrátane vzdelávania a rozvoja ľudských zdrojov v onkologickej starostlivosti. Kontinuálne vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov v oblasti štandardne odporúčaných diagnostických a terapeutických postupov, ako aj v oblasti multidisciplinárnej spolupráce je nevyhnutnou podmienkou zvýšenia kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti v onkológii, vrátane adekvátnej včasnej diagnostiky a liečby onkologických pacientov. Pri zlepšujúcich sa liečebných možnostiach a stúpajúcej prevalencii onkologických ochorení je nesmierne dôležité posilňovanie multiodborovej spolupráce a systematická inklúzia podporných profesií v rámci starostlivosti o onkologického pacienta, ako sú napríklad psychológovia, rehabilitační pracovníci, nutriční terapeuti, paliatológovia, ale aj navigátori a koordinátori cesty pacienta a sociálni pracovníci. Kľúčový význam má tiež zabezpečenie systémovej podpory edukácie odbornej a laickej verejnosti a tiež inklúzia patientskeho hlasu v rámci tvorby zdravotných politík.

⁴⁰ <https://www.noisk.sk/files/2023/2023-02-23-aktualizovana-koncepcia.pdf>

⁴¹ <https://www.noisk.sk/lekar/koncepcie>

Priorita 3 ORGANIZÁCIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V ONKOLÓGII

Cieľ 3.1 [Definovať interdisciplinárne tímy pre ústavnú starostlivosť vrátane psychologickú, nutričnú, rehabilitačnú a sociálnu starostlivosť, ale tiež koordinátorov patientských ciest a zabezpečiť ich finančnú a profesionálnu udržateľnosť]

Cieľ 3.2 [Definovať cestu pacienta od diagnózy cez onkologickú liečbu až po následnú starostlivosť s využitím aj prírodných liečivých zdrojov a uznaných klimatických podmienok vhodných na liečenie prostredníctvom poskytovania kúpeľnej starostlivosti]

Cieľ 3.3 [Akreditovať Národný onkologický ústav v Bratislave a partnerské inštitúcie na úroveň CCC (komplexné onkologické centrum)]

Cieľ 3.4 [Zabezpečiť rozvoj a udržateľnosť CCC]

Cieľ 3.5 [Spustiť budovanie CCI na Slovensku – komplexná onkologická infraštruktúra]

Cieľ 3.6 [Posilniť patientsky hlas v komplexnej onkologickej starostlivosti a pri tvorbe zdravotných politík]

Cieľ 3.7 [Zriadiť Národný uzol pre Misiu rakovina (National Cancer Mission Hub) a zabezpečiť jeho udržateľnosť]

Cieľ 3.8 [Zlepšiť kvalitu a kontinuitu zdravotnej starostlivosti na základe zberu, spracovania, kategorizácie a anonymizácie onkologických údajov]

Potenciál zlepšiť situáciu v oblasti onkológie, priblížiť ju európskemu priemeru a posilniť základné podmienky pre výskum, je vo vybudovaní a zabezpečení udržateľnosti komplexného onkologického centra (CCC) v NOÚ a neskôr je dôležité umožniť Slovensku napojiť sa na európsku sieť komplexných onkologických centier. Cieľom je vybudovať a zabezpečiť udržateľnosť komplexnej onkologickej infraštruktúry (CCI), ktorá v sebe zahŕňa CCC ako koordinátora a referenčné centrum CCI. Nevyhnutnou súčasťou týchto krokov bude vybudovanie a zabezpečenie nástrojov udržateľnosti Národného uzla pre Misiu Rakovina “Cancer Mission Hub”.

Dobudovanie onkologických ústavov formou investičných zámerov je zásadné pre poskytovanie komplexnej, kvalitnej a inovatívnej onkologickej starostlivosti na Slovensku. Rozvoj infraštruktúry a technologického vybavenia, modernizácia a rozšírenie priestorov onkologických ústavov tak, aby spĺňali štandardy komplexných onkologických centier podľa európskych odporúčaní znamenajú investície do najmodernejších diagnostických a terapeutických technológií vrátane robotickej chirurgie, rádioterapie, a vybudovania infraštruktúry pre klinické skúšania. Nevyhnutnosťou je aj vytváranie podmienok pre zriaďovanie multidisciplinárnych tímov, ktoré sú presne definované a zahŕňajú špecialistov z rôznych odborov. Významnú úlohu má posilnenie systematickej inklúzie podporných profesií, ktoré majú svoje nevyhnutné integrálne miesto v starostlivosti o onkologického pacienta a patria tu rehabilitační pracovníci, onkopsychológovia, nutriční terapeuti, ale tiež sociálni pracovníci. Kľúčové postavenie majú patientski koordinátori v rámci celej patientskej cesty, pričom dané pozície preukazujú v krajinách kde pozíciu zaviedli podstatné zefektívnenie patientskej cesty vrátane šetrenia finančných prostriedkov a umožnenia lekárom, aby sa mohli naplno venovať medicínskym problémom pacientov (osobná komunikácia s expertným tímom v rámci intervencie DeepDive, európskeho projektu CCI4EU, 2025). Racionálna organizácia zdravotníckeho systému má za cieľ zefektívnenie cesty pacienta, ale tiež zefektívnenie práce všetkých profesionálov, ktorí sú súčasťou danej cesty. Cieľom je komplexná onkologická starostlivosť, ktorá okrem kvalitnej zdravotnej starostlivosti vytvára priestor pre pevné integrovanie klinického výskumu, vrátane klinických skúšaní a vzdelávania všetkých zainteresovaných, laikov i odborníkov. Nevyhnutnosťou je tiež podpora v inklúzii dostatočného počtu administratívnych pracovníkov a dátových manažerov, čo umožňuje odbremeňovať zdravotníckych pracovníkov od

nadmernej administratívnej záťaže a umožňuje zber a monitoring dát, ktoré zabezpečia nevyhnutný interný aj externý audit klinických procesov. V súčasnej dobe nie je možné vykázať multidisciplinárne konzílium ako výkon pre zdravotné poisťovne a preto je nutná legislatívna úprava. Koordinácia multidisciplinárneho tímu spočíva v jasnom rozdelení rolí, pravidelnej a štruktúrovanej komunikácii, spoločnom plánovaní, efektívnej výmene informácií, koordinácii odborných postupov a kontinuálnom rozvoji tímových zručností. Kľúčom je aj určenie koordinátora tímu a koordinátora klienta, ktorí zabezpečujú plynulý chod tímovej spolupráce a napĺňanie cieľov starostlivosti. Prepojenie preventívnej, akútnej, následnej a paliatívnej starostlivosti, vrátane starostlivosti o prežívších bude zabezpečovať štandardizovanú cestu pacienta s dôrazom na kvalitu. V súčasnosti na Slovensku nie je jasne zadefinovaná cesta pacienta od diagnózy cez onkologickú liečbu až po následnú zdravotnú starostlivosť. Prvou časťou tejto cesty je referovanie pacienta s diagnostikovanou malignitou do starostlivosti klinického onkológa. V praxi to funguje často tak, že, pacient po stanovení onkologickej diagnózy príslušným špecialistom (chirurg, gynekológ, urológ, gastroenterológ a pod. – indikujúci lekár) dostane v správe od lekára inej špecializácie odporúčanie nájsť si klinického onkológa. Na Slovensku nemáme rajonizáciu ani povinnosť ujať sa daného pacienta a pacient je ponechaný sám na seba aby si hľadal onkológa, a pacient s diagnózou tohto závažného ochorenia sa môže ocitnúť stratený v systéme zdravotnej starostlivosti⁴². Súčasne je nevyhnutné systematické nastavenie minimálneho počtu ambulantných onkológov pre jednotlivé geografické oblasti na úrovni okresov a vytváranie nástrojov pre reguláciu počtu lekárov tak, aby bola zabezpečená adekvátna poskytovaná starostlivosť a nevznikali neúmerné geografické rozdiely v dostupnosti základnej onkologickej starostlivosti.

Navyše komplexná onkologická starostlivosť nie je rámci regiónov dostupná pre všetkých pacientov. Jedným z odporúčaných postupov pri zabezpečovaní komplexnej zdravotnej starostlivosti a definovaní cesty pacienta je dobudovanie Národného komplexného onkologického centra (CCC) a vybudovanie komplexnej onkologickej infraštruktúry (CCI) do roku 2030. Národné komplexné onkologické centrum bude reprezentované NOÚ a sieťou partnerov v Bratislavskom kraji ako CCC, na ktoré budú nadväzovať onkologické centrá (CC) ako komplexné onkologické centrá v strede a na východe Slovenska (Obr. 6). CCC a CCI predstavujú vrchol starostlivosti o pacientov s onkologickým ochorením. CCI integrálne prepája zdravotnú starostlivosť naprieč Slovenskom, výskum, inovácie a vzdelávanie a štandardizuje klinickú starostlivosť. Súčasťou a referenčným centrom CCI bude komplexné onkologické centrum (CCC). Súčasťou CCI sú aj ústredné orgány štátnej správy, podriadené inštitúcie, výskumno-vývojové inštitúcie, patientske organizácie a iné.

V prvej fáze budovania komplexnej onkologickej starostlivosti na Slovensku v rámci CCC a CCI metodiky je do roku 2030 získať akreditáciu CCC a vybudovať dve komplexné onkologické centrá CC stred a CC východ, ktoré zabezpečia vytvorenie základnej siete centier excelentnej špecializovanej onkologickej starostlivosti na Slovensku, s koordináciou najvyšším certifikovaným Národným komplexným onkologickým centrom CCC. V ďalšej fáze budovania komplexnej onkologickej siete 2035 by sa vytvorila robustnejšia regionálna sieť onkologických centier, naviazaná na tri komplexné onkologické centrá.

Hlavnými úlohami Národného komplexného onkologického centra bude:

- Riadenie onkologickej siete na Slovensku
- Diagnostika a liečba, primárne cez multidisciplinárne tímy
- Nastavovanie medicínskych štandardov poskytovania zdravotnej starostlivosti pre celú sieť
- Výskum a vývoj v oblasti onkológie (vrátane biobankovania)

⁴² Mego, M. Referovanie pacienta do onkologickej starostlivosti. 2025

- Klinický a translačný výskum
- Vzdelávanie v oblasti onkológie
- Defnovanie cesty onkologického pacienta
- Zapájanie pacientov a posilňovanie ich postavenia
- Prevencia, skríning a včasná detekcia

Hlavnými úlohami komplexného onkologického centra stred a východ bude:

- Diagnostika a liečba, primárne cez MDT
- Dodržiavanie medicínskych štandardov poskytovania zdravotnej starostlivosti
- Klinický a translačný výskum
- Cesta pacienta
- Napojenie na screeningové a diagnostické siete ambulantného sektora v danom regióne

Kľúčové oblasti spolupráce Národného komplexného onkologického centra a komplexných onkologických centier stred a východ:

- nastavenie onkologickej starostlivosti vo všetkých centrách podľa medzinárodných štandardov vzájomnou spoluprácou
- spolupráca multidisciplinárnych tímov medzi jednotlivými centrami
- spoločné budovanie kapacít, vrátane rozvoja vzdelávania a zdieľania znalostí
- spoločné nastavenie štruktúry a zdieľania dát
- posilnený výskum a inovácie v oblasti onkológie cez spoluprácu
- dobudovanie spoločnej onkologickej siete klinických skúšaní zavedením clinical trial units
- nastavenie spoločnej metodiky manažmentu cesty pacienta

Východiská pre CCC:

Jedným z cieľov NOP je vybudovať na Slovensku komplexné onkologické centrum (CCC - Comprehensive Cancer Center) a v súlade s cieľom Európskeho plánu boja proti rakovine (ECBP - Europe's Beating cancer Plan) zabezpečiť, aby každý členský štát EÚ mal aspoň jedno CCC a aby 90 % oprávnených pacientov malo do roku 2030 prístup k takýmto centráм.

V súlade s týmto cieľom je v období nasledujúcich 5 rokov plánovaná realizácia prípravy na akreditáciu, akreditácia a vypracovanie plánu udržateľnosti pre komplexné onkologické centrum na Slovensku v Národnom onkologickom ústave a partnerských inštitúciách v Bratislave. Splnenie požadovaných akreditačných kritérií v jednotlivých oblastiach akreditačných požiadaviek zahŕňa NOÚ a partnerské organizácie v rámci Bratislavy:

- Onkologický ústav Sv. Alžbety (OÚSA)

- Univerzitná nemocnica Bratislava (UNB), Klinika hematológie a transfúziológie (KHaT)
- Národný ústav detských chorôb (NÚDCh)
- Lekárska fakulta, Univerzita Komenského v Bratislave – Lekárska fakulta (LF UK)
- Slovenská zdravotnícka univerzita (SZU)
- Biomedicínske centrum SAV (BMC SAV)

S ohľadom na účasť Národného onkologického ústavu v Európskom projekte Joint Action EUnetCCC a plánovanú účasť na pilotovaní vytvárania komplexného onkologického centra je ďalším cieľom po akreditácii napojenie na sieť komplexných onkologických centier v Európe. V rámci Slovenska je cieľom akreditovaného komplexného onkologického centra slúžiť ako referenčné a koordinačné centrum pre komplexnú onkologickú infraštruktúru (CCI) na Slovensku, ktorá v sebe zahŕňa všetky regióny Slovenska a je napojená na onkologické centrá na strednom a východnom Slovensku (Priorita 3 Národného onkologického plánu).

Akreditácia Národného onkologického ústavu na úroveň komplexného onkologického centra v súlade s odporúčaniami Európskej komisie v rámci strategického plánu, Európskeho boja proti rakovine má potenciál zlepšiť onkologickú starostlivosť s cieľom zníženia chorobnosti a úmrtnosti na onkologické ochorenia. Cieľom je vytvoriť štruktúru funkčného CCC. Ďalší rozvoj a udržiavanie CCC si bude vyžadovať systematizáciu riadenia a financovania.

Pre realizáciu akreditácie sú nevyhnutné podporné aktivity, pre vykonávanie klinického a translačného výskumu, ale tiež podpora Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, Ministerstva školstva výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky, ale aj Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny pri schválení a zabezpečení implementácie vytvorených návrhov legislatívnych zmien, ako aj vypracovaných metodických usmernení a štandardných operačných postupov, tak aby boli implementované v rámci všetkých relevantných stakeholderov. Súčinnosť a spolupráca s MZ SR, NCZI a zdravotnými poisťovňami je dôležitá pri využívaní, spracovávaní dát pre priebežný monitoring a vyhodnocovanie realizácie a udržateľnosti CCC, ako aj realizácii zmien v oblasti dátových politík, a s MZ SR a zdravotnými poisťovňami pri nastavovaní udržateľnosti procesov z hľadiska ich efektívneho financovania.

Východiská pre CCI

Dobudovanie onkologických centier a na nich nadväzujúcu sieť onkologickej starostlivosti v rámci stredného a východného Slovenska, a napojenie na CCC na západnom Slovensku – vyplýva z v súčasnosti existujúcej siete onkologických pracovísk, geopolitického členenia Slovenska a tiež prebiehajúcej DeepDive intervencie (CCI4EU) ktorej jednou z kľúčových úloh je expertná podpora pri a budovaní CCI na Slovensku. Referenčným a koordinujúcim centrom CCI je CCC, ktoré je tiež jeho integrálnou súčasťou.

Znalostnú podporu v zmysle komplexnej onkologickej starostlivosti poskytuje akreditované referenčné komplexné onkologické centrum (CCC) v Národnom onkologickom ústave v úzkom napojení a spolupráci s OÚSA, NÚDCh, UNB, BM SAV, LF UK a SZU. Znalostný transfer koordinuje Národný onkologický inštitút v Národnom onkologickom ústave.

Naplnenie priority umožní implementáciu jedného z kľúčových cieľov Európskeho plánu boja proti rakovine, ktorým je zabezpečenie komplexnej onkologickej starostlivosti minimálne 90% indikovaných pacientov Slovenska.

Obr. 6 1. fáza zriadenia Národného komplexného onkologického centra CCC a komplexných onkologických centier (CC) stred a východ

Priorita 4 KVALITA ŽIVOTA ONKOLOGICKÝCH PACIENTOV

Cieľ 4.1 [Zlepšovať kvalitu života pacientov s rakovinou, ich rodín a opatrovateľov]

Cieľ 4.2 [Podporiť vznik programov pre prežívších aj s vyšším využívaním poskytovania kúpeľnej starostlivosti a podporiť dlhodobé sledovanie onkologických pacientov aby sa znížila ich stigmatizácia a podporila sa ich reintegrácia do spoločnosti a pracovného prostredia]

Cieľ 4.3. [Zabezpečiť dostatočné personálne kapacity v oblasti paliatívnej medicíny v onkológii]

Zvyšovanie kvality starostlivosti o pacientov a ich rodiny je komplexný proces, ktorý zahŕňa viaceré oblasti – od fyzického komfortu, cez psychickú a sociálnu podporu, až po zabezpečenie kontinuity a dôstojnosti počas celého priebehu ochorenia a aj po jeho ukončení. Pacient a rodina majú byť dostatočne informovaní o ochorení, možnostiach liečby a dostupných službách, aby sa mohli aktívne podieľať na rozhodovaní o starostlivosti.

Významnú úlohu zohrávajú pokračujúce aktivity v zmysle budovania kliník prežívších, v prvom kroku v Národnom onkologickom ústave, ktorý je koordinátorom akreditácie národného CCC. Znalostný transfer a budovanie ambulancií, či kliník prežívších v CCI je plánované v ďalšom kroku, pričom znalostný transfer je plánované zabezpečiť prostredníctvom NOI. Kľúčové pre naplnenie tejto aktivity bude napĺňanie systematických cieľov v rámci tretej priority, v zmysle integrácie podporných profesií, rehabilitačných pracovníkov, onkopsychológov, nutričných terapeutov, ale aj sociálnych pracovníkov, patientskych koordinátorov a navigátorov na cestách onkologických pacientov. Pre naplnenie tejto priority je nevyhnutné posilňovanie medziodborovej a medziprofesijnej spolupráce a edukovanosti v oblasti starostlivosti o onkologických pacientov u všeobecných lekárov pre dospelých a ďalších špecializovaných odborníkov, ktorí preberajú starostlivosť o onkologického pacienta, alebo sú zapojení do onkologickej starostlivosti na základe špecifik onkologického ochorenia, či absolvovanej onkologickej liečby. Podkladom pre onkologickú starostlivosť je Konceptcia zdravotnej starostlivosti v odbore klinická onkológia, v ktorej je zadefinovaná starostlivosť po skončení onkologickej liečby.

Naplnenie tejto priority bude vyžadovať vytvorenie užšej spolupráce hlavných odborníkov MZ SR v daných oblastiach prostredníctvom odbornej platformy vytvorenej na MZ SR pod vedením Sekcie zdravia MZ SR a v spolupráci s NOI a príslušnými odbornými spoločnosťami, ďalšími odbormi MZ SR, ale tiež MŠVVaM, MPSVaR MZ SR, patientskymi organizáciami, zdravotnými poisťovňami a ďalšími identifikovanými stakeholdermi. Cieľom bude zmapovanie súčasnej situácie, a následne návrh a realizácia krokov, ktoré povedú k integrácii, rozvoja, udržateľnosti a kontinuálneho vzdelávania potrebných profesií v rámci komplexnej starostlivosti o onkologického pacienta, a čo najefektívnejšia rehabilitácia a funkčná integrácia onkologických pacientov do spoločnosti a pracovného prostredia.

Paliatívna medicína je odborný prístup, ktorý aktívne predchádza a zmierňuje utrpenie pacientov s vážnym alebo život ohrozujúcim ochorením. Podľa definície Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO, 2002) ide o „prevenciu a zmierňovanie utrpenia prostredníctvom včasnej identifikácie, dôkladného posúdenia a liečby bolesti a ďalších fyzických, psychosociálnych a spirituálnych problémov.“ Paliatívna starostlivosť má zásadný význam ako prevencia zbytočného utrpenia, nevhodných medicínskych intervencií a existenciálnej opustenosti, pričom dôraz kladie na kvalitu života pacienta aj jeho rodiny. Vo sfére onkologickej medicíny bolo v opakovane publikovaných štúdiách (Temel et al., NEJM, 2010; Bakitas et al., JAMA, 2009) preukázané, že včasná integrácia paliatívnej starostlivosti – už od momentu diagnózy nevyliciteľného ochorenia – vedie k lepšiemu zvládaniu symptómov, nižšej miere depresie, vyššej spokojnosti pacientov s liečbou a dokonca aj k predĺženiu prežívania. Americká spoločnosť klinickej onkológie (ASCO) preto odporúča, aby všetci pacienti s pokročilým alebo metastatickým onkologickým ochorením mali prístup k špecializovanej paliatívnej starostlivosti paralelne s onkologickou liečbou

(ASCO, 2017). Paliatívna medicína tak nevystupuje ako alternatíva k onkologickej liečbe, ale ako jej neoddeliteľná súčasť. Včasná integrácia zaisťuje nielen prevenciu utrpenia, ale aj posilnenie autonómie pacienta, zmysluplnú komunikáciu o cieľoch liečby a zosúladenie starostlivosti s hodnotami pacienta. Tento prístup predstavuje moderný a humánny štandard onkologickej praxe. V rámci Národného projektu „Stabilizácia personálu v paliatívnej starostlivosti a vytvorenie podporných tímov v oblasti dlhodobej a paliatívnej zdravotnej starostlivosti“, ktorého realizácia je plánovaná na roky 2024 – 2027, je cieľom zabezpečiť dostupnosť a kontinuitu špecializovanej paliatívnej starostlivosti naprieč regiónmi Slovenska. Projekt s celkovými oprávnenými výdavkami vo výške 8 234 295,97 € sa zameriava na tri hlavné oblasti: stabilizáciu personálnych kapacít v existujúcich aj novovytvorených hospicioch a mobilných hospicioch, tvorbu metodických materiálov pre podporné tímy a zavádzanie multidisciplinárnych podporných tímov v nemocniciach. Tieto tímy budú podporovať pacientov s dlhodobým a nevyliciteľným ochorením a ich rodiny pri plánovaní starostlivosti, v rozhodovaní o cieľoch liečby, ako aj v zabezpečení prechodu do domáceho či komunitného prostredia. Vytvorenie pilotných podporných tímov v troch krajských nemocniciach umožní otestovať metodiku a nastaviť systémové podmienky pre rozšírenie tejto starostlivosti na národnej úrovni. Projekt zároveň počíta s podporou vzdelávania odborníkov a zberom dát pre tvorbu indikátorov kvality, čím prispeje k štandardizácii a udržateľnosti paliatívnej starostlivosti ako integrálnej súčasti onkologickej liečby.

Prierezová oblasť ÚDAJE V ONKOLÓGII

Údaje v onkológii sú systematicky zbierané a analyzované informácie, ktoré umožňujú presnú diagnostiku, určovanie štádia, výber liečby, hodnotenie účinnosti a sledovanie trendov v oblasti nádorových ochorení. Ich správna interpretácia je kľúčová pre úspešnú starostlivosť o onkologických pacientov a rozvoj výskumu. Funkčnosť a využívanie národných registrov (napr. skríningový register, onkologický register) na monitorovanie a hodnotenie efektivity opatrení. Aktuálna situácia v oblasti onkologických dát na Slovensku je nevyhovujúca. Dátové záznamy sú nekompletné, absentuje jednotná dátová štruktúra, čo znemožňuje efektívnu analýzu pre potreby výskumu, zdravotnej starostlivosti a prevencie. V posledných rokoch došlo k významnému posunu v spracovaní a publikovaní výstupov týkajúcich sa onkológie.

Aktuálne sú publikované spracované klinické údaje z Národného onkologického registra do roku 2014 tu:

https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Onkologia/Incidencia_registrovanych_nadorovych_ochoreni_NOR_SR/Pages/default.aspx . Rok 2015 a ukazovatele o prežívaní z NOR SR bude publikovaný v 9/2025. Súčasne spracované údaje NOR SR do roku 2015 spolu s odhadom na základe údajov NOR SR a údajov o uhradenej zdravotnej starostlivosti zdravotníkmi do roku 2022 vrátane ukazovateľov o prežívaní 1, 3 a 5 ročnom (aktualizácia o roky 2023 a 2024 bude publikovaná v 9/2025) sú publikované tu:

https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Onkologia/Vyskyt_zhubnych_nadorov_SR/Pages/default.aspx

Identifikované problémy:

- Nekompletnosť a fragmentovanosť údajov v nemocničných informačných systémoch (NIS)
- Absencia komplexnej databázy pre onkologické dáta
- Nedostatočné štandardizované metódy na zber a kategorizáciu dát
- Obmedzený prístup k relevantným anonymizovaným údajom pre vedecko-výskumné účely

V oblasti skríningu populácie nie je dostupné riešenie, ktoré by komplexne riešilo problematiku "elektronického" (sms, email) oslovenia vybranej skupiny obyvateľstva a následný manažment výberu termínu a miesta odberu vzorky, prípadne spracovanie nevyhnutných informácií formou elektronického dokumentu (formulára) a prepojením / zberom dát do registra.

Dátový model pre onkológiu

- Jednotná štruktúra dát - interoperabilita
- Národný onkologický register - interoperabilný so sieťou CCC a CCI
- Legislatíva
- Prístup , využitie a dostupnosť dát
- *Data for science – secondary use of data (EHDS)* - bioštatistika, bioinformatika, digitálna transformácia zdravotníckych dát, počítačová biológia, nanobiotechnológie

V rámci implementácie akčného plánu bude podporovaný rozvoj interoperability zdravotníckych dát s cieľom zabezpečiť efektívnu výmenu informácií medzi relevantnými subjektmi. Podrobnejšie nastavenie implementačných krokov, vrátane technických a organizačných aspektov, bude predmetom

nadväzujúcich realizačných a projektových aktivít v súlade s dostupnými zdrojmi a prioritami digitalizácie zdravotníctva.

Prierezová oblasť VÝSKUM, VÝVOJ A INOVÁCIE A VZDELÁVANIE

Výskum, vývoj a inovácie v onkológii predstavujú komplexný systém vedeckých, technologických a organizačných aktivít, ktorých cieľom je zlepšiť prevenciu, diagnostiku, liečbu a celkovú starostlivosť o pacientov s nádorovými ochoreniami. Vzdelávanie je nevyhnutnou integrálnou súčasťou každého ľudského snaženia a v medicíne je zabezpečenie základného vzdelania a následného kontinuálneho vzdelávania kľúčom ku kvalitnej ľudskej sile na všetkých úrovniach či už poskytovania zdravotnej starostlivosti, ale tiež aktivít súvisiacich s výskumom, vývojom a inováciami. Výskum v onkológii zahŕňa základný (laboratórny), translačný aj klinický výskum, pričom jeho cieľom je odpovedať na vedecké otázky, posúvať hranice poznania a zlepšovať možnosti liečby, diagnostiky a prevencie rakoviny. Kľúčovou zložkou výskumu a vývoja je aj biobanka pre ľudské vzorky, ktorá poskytuje cenný materiál pre biomedicínsky výskum. Vývoj v onkológii znamená proces premeny výsledkov výskumu na konkrétne produkty, technológie alebo liečebné postupy, ktoré možno uplatniť v praxi.

V nasledujúcom období je riešenie oblasti výskumu, vývoja a inovácií a vzdelávania v oblasti onkológie riešená prioritne v akreditácii CCC a vytvorení podkladov pre vytvorenie CCI a NCMH, keďže výskum, vývoj a inovácie a vzdelávanie sú integrálnou súčasťou komplexnej onkologickej starostlivosti a teda CCC, CCI, a NCMH. Práve NCMH v NOI je ultimátnym prepojením na všetkých existujúcich úrovniach v spoločnosti pre posilňovanie a udržateľnosť uskutočňovania prioritných aktivít v oblasti onkologického výskumu, vývoja a inovácií a jedným z jeho cieľov je tiež napojenie na obdobné uzly v Európskom ale aj svetovom priestore s možnosťou efektívnej medzinárodnej spolupráce.

Na Slovensku je v súčasnosti najväčším problémom, ktorý vyžaduje urgentné riešenie nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre uskutočňovanie klinických skúšaní (KS) fázy I-IV v zmysle jednotiek klinických skúšaní, ktoré by zabezpečovali uskutočňovanie KS nielen v zmysle koordinácie, ale tiež dátového a projektového manažmentu. V nasledujúcom období rokov 2026-2030 je kľúčové aby oddelenia klinických skúšaní boli posilnené, a tam kde neexistujú zriadené. Je nevyhnutné, aby jednotky klinického skúšania boli plne funkčné v onkologických ústavoch, univerzitných a fakultných nemocniciach, a u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti.

Ďalším urgentným problémom je prakticky nezrealizovateľné uskutočňovanie akademických klinických skúšaní podľa súčasnej legislatívy, ktorá ukladá bremeno financovania všetkých aktivít v rámci akademického klinického skúšania, vrátane štandardnej diagnostiky, liečby, či zvládania nežiaducich účinkov liečby a komplikácií ochorenia sponzorom klinického skúšania, teda absolútne identicky ako je to v rámci komerčných klinických skúšaní. Súčasne neexistuje systematická podpora pre uskutočňovanie akademických klinických skúšaní, v zmysle podpory externých výdavkov na ich uskutočnenie, ako je napríklad poistenie skúšaní, či ich monitoring, ktoré sú ďalším významným finančným bremenom častokrát limitujúcim uskutočňovanie akademických klinických skúšaní na Slovensku.

Pritom klinické skúšania sú jednoznačne kľúčovým nástrojom pre umožnenie prístupu onkologických pacientov k inováciám s možnosťou zlepšenia ich morbiditu a mortality, šetria finančné prostriedky a zvyšujú znalostnú úroveň zdravotníkov, ktorí sú v klinickom výskume zapojení. Je dokázané, že účasť v klinických skúšaniach, prostredníctvom vedľajšieho efektu zvyšovania vzdelanostnej úrovne a kvality poskytovanej zdravotnej starostlivosti dokáže zlepšiť výsledky štandardne poskytovanej zdravotnej starostlivosti, čo sa premieta do zlepšených výsledkov celkového prežívania pacientov.

Využitiu výskumu, vývoja a inovácií sa venuje aj nadrezortný reformný program Misia Zdravie 2030, v rámci ktorého budú odpilotované projekty, ktoré prinesú konkrétne riešenia v rámci cesty pacienta v onkológii a následne budú viesť k systémovým zmenám v zdravotníctve.

Prioritné oblasti:

- Ľudské zdroje vo výskume a vývoji
- Klinická biochémia
- Klinický výskum – jednotky klinického skúšania CCI
- Translačný výskum
- Biobankovanie
- Pokrokové technológie - AI, telemedicína, iné biotechnológie
- Inovačné centrum – prepojenie výskumu, súkromného sektora a kliniky v CCC a v sieti CCI

3. Intervenčná logika Akčného plánu na roky 2026 -2030 NOP

Logická matica poskytuje rámec pre tvorbu detailného akčného plánu na roky 2026–2030, pričom umožňuje jasné sledovanie pokroku a hodnotenie efektivity realizovaných opatrení, vychádza z aktuálnych priorít, výziev, skúseností a výsledkov medzinárodnej spolupráce a je v súlade s Aktualizovaným Strategickým rámcom starostlivosti o zdravie pre roky 2014-2030⁴³.

Priorita	Špecifický cieľ	Kľúčové aktivity	Očakávané výstupy	Indikátory
1 PREVENCIA - Primárna - Sekundárna	1.1 Znížiť incidencia preventabilných nádorových ochorení a zvyšovanie zaočkovanosti proti HPV 1.2 Zvýšiť včasný záchyt onkologických ochorení	Edukácia o rizikových faktoroch a očkovaní proti HPV; Podpora zdravého životného štýlu; Monitoring zdravotnej gramotnosti Opatrenia na zníženie environmentálnych rizík; Zlepšenie riadenia skriningových programov (skrining karcinómu prsníka, hrubého čreva, krčka maternice) Zavedenie nových skriningov podľa odporúčaní EÚ (skrining karcinómu pľúc, prostaty); Zriadenie a rozvoj Národného skriningového centra	Vyššia informovanosť populácie Zníženie výskytu rizikového správania Výsledky monitoringu úrovne zdravotnej gramotnosti v SR Zvýšená zaočkovanosť Vyššia účasť na skriningoch Zvýšenie kvality skriningových programov	Počet komunikačných kampaní Prevalencia rizikových faktorov % zaočkovaných proti HPV % populácie zapojenej do skriningu Počet nových skriningových programov Počet existujúcich schém kvality (QA)
2 DIAGNOSTIKA A LIEČBA	2.1 Zlepšiť dostupnosť a kvalitu onkologickej diagnostiky a liečby 2.2 Skrátiť čas medzi prvými symptómami a stanovením onkologickej diagnózy 2.3 Skrátiť čas medzi stanovením diagnózy a zahájením onkologickej liečby 2.4 Zvýšiť vedomosti a zručnosti v manažmente onkologických pacientov 2.5 Zlepšiť prístup ku klinickým skúšaniam	Zabezpečenie inovatívnej diagnostiky a liečby v spolupráci s príslušnými odbornými spoločnosťami, MZ SR, HTI., Vytvorenie pozícií patientskych navigátorov v rámci primárneho kontaktu Vytvorenie pozícií patientskych koordinátorov na ceste onkologického pacienta Vytvorenie programov vzdelávania na všetkých úrovniach Vytvorenie nástrojov pre zlepšenie dostupnosti onkologických klinických skúšaní Zaradenie klinického farmaceuta do liečebného procesu v onkológii	Dostupnosť inovatívnych liekov a diagnostiky Zlepšenie výsledkov liečby Skrátenie času od podozrenia po diagnózu	Počet liekových indikácií kategorizovaných za kalendárny rok Podiel liekových indikácií kategorizovaných MZ SR v období rokov 2026-2030 z registrovaných EMA v rokoch 2026-2030 Podiel dostupných liekových indikácií odporúčaných ESMO s najvyšším benefitom ESMO-MCBS (A, 4,5) zo všetkých odporúčaných ESMO (1,4,5) Podiel dostupnej diagnostiky s najvyšším odporúčaním ESMO (ESCAT 1) Priemerný čas do stanovenia diagnózy 5-ročné prežitie podľa diagnózy Počet liečebných režimov dostupných v zozname liečebných režimov NOI po kontrole pracovnej

⁴³ Aktualizácia Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014-2030 dostupné online: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27395/1>

				skupiny pre klinickú farmáciu NOI
3 ORGANIZÁCIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V ONKOLÓGII	3.1 Akreditovať Národné CCC (NOÚ + partnerské inštitúcie) 3.2 Vytvoriť podmienky pre vznik CCI – znalostný transfer CCC do CCI	Rozvoj siete komplexných onkologických centier Zlepšenie geografickej dostupnosti Znižovanie regionálnych rozdielov Podpora multidisciplinárneho prístupu	Doplnenie chýbajúcich komponentov CCC pre akreditáciu Vytvorenie podmienok pre CCI	Akreditácia Národného CCC (NOÚ +partnerské inštitúcie) Počet centier zapojených v CCI
4 KVALITA ŽIVOTA ONKOLOGICKÝCH PACIENTOV	4.1 Zlepšovať kvalitu života pacientov s rakovinou, ich rodín a opatrovateľov 4.2 Podporiť vznik programov pre preživších aj s vyšším využívaním poskytovania kúpeľnej starostlivosti a podporiť dlhodobé sledovanie onkologických pacientov 4.3. Zabezpečiť dostatočné personálne kapacity v oblasti paliatívnej medicíny v onkológii	Inklúzia podporných profesií v starostlivosti o onkologických pacientov (rehabilitácia, onkopsychológia, nutričná terapia, koordinátori/navigátori v patientskej ceste) Podpora starostlivosti o preživších Rozvoj paliatívnej starostlivosti v onkológii	Dostupná paliatívna starostlivosť Kliniky a ambulancie pre dlhodobých preživších Koncepcia starostlivosti o preživších v onkológii Programy medziodborovej a medziprofesijnej spolupráce a kontinuálneho vzdelávania Programy vzdelávania laickej verejnosti Programy pre integráciu onkologických pacientov do spoločenského a pracovného života	Počet pacientov v paliatívnej starostlivosti Počet zriadených kliník preživších Počet zriadených ambulancií preživších Počet integrovaných podporných profesií priamo na onkologických pracoviskách (rehabilitačný pracovník, onkopsychológ, nutričný poradca, koordinátor/navigátor patientskej cesty, sociálny pracovník) Počet vzdelávacích aktivít % spokojných pacientov Počet nových pracovných miest v oblasti paliatívnej medicíny v onkológii
Kontinuálne financovanie , rozvoj a udržateľnosť Národného onkologického inštitútu v rámci rozpočtu Ministerstva zdravotníctva SR	Klinicko-výskumná, akademická a vzdelávacia platforma pre spoluprácu pri zabezpečovaní aktivít napomáhajúcich naplňaniu Národného onkologického programu v stanovených prioritách: epidemiológia; výskum, vývoj a vzdelávanie, diagnostika a liečba; podporná starostlivosť	Koordinácia prípravy a realizácie vzniku CCC a CCI v rámci Slovenska s cieľom napojenia na sieť CCC v Európe Koordinácia tvorby siete pre uskutočňovanie klinických skúšaní (KS) Odborná podpora pri tvorbe vzdelávacích materiálov, Odborná a edukačná platforma Poskytovanie NOI grantov Posilnenie pozície NOI na vybudovanie Národného uzla pre Misiu Rakovina Podpora posilňovania patientskeho hlasu v onkologickom výskume a zdravotnej starostlivosti	Zlepšený prístup k rovnako kvalitnej komplexnej onkologickej zdravotnej starostlivosti pre každého indikovaného pacienta Zvýšenie počtu KS , dostupnosť inovatívnej liečby pre pacientov, Vzdelávacie aktivity a networking koordinátorov KS v centrách KS. Technická podpora pre objektívne zabezpečenia KS Podpora stážových pobytov na prestížnych zahraničných onkologických pracoviskách (rozvoj medzinárodnej spolupráce, znalostný transfer) Prepojenie výskumno-inovačných aktivít a zdravotnej starostlivosti v oblasti rakoviny s procesmi tvorby politík	Zriadenie CCC Vytvorenie podmienok pre vytvorenie CCI – znalostný transfer z CCC do CCI Počet onkologických KS akademických a komerčných Počet koordinátorov KS Počet vzdelávacích aktivít alebo stretnutí laickej a odbornej verejnosti Počet implementovaných výskumných výstupov do národných stratégií Počet spoločných workshopov a okrúhlych stolov v zložení pacienti, lekári, vedci a zástupcovia politik Počet udelených NOI grantov Miera spokojnosti pacientov a patientskych organizácií so zapojením do procesov Počet politických , výskumných a

			Zvýšenie povedomia o význame patientskeho hlasu v rozhodovacích procesoch Pravidelné stretnutia s patientskymi organizáciami, výskumníkmi, zdravotníckymi pracovníkmi, zadávateľmi KS, a tvorcami národných politík, ako aj ďalšími dôležitými stakeholdermi pre podporu a rozvoj onkológie	medicínskych dokumentov ovplyvnených patientskymi odporúčaniami
Prierezová oblasť ÚDAJE V ONKOLÓGII Podporiť efektívne využívanie dát v súlade s nariadením EHDS⁴⁴ Používanie a výmena elektronických zdravotných údajov. Zlepšovanie prístupu jednotlivcov k osobným elektronickým zdravotným údajom a kontrola nad nimi. Umožnenie opakovaného použitia určitých údajov na účely verejného záujmu, podpory politiky a vedeckého výskumu. Rozvoj registrácie a sledovania pacientov, zavedenie AI a digitálnych riešení pre onkológiu. Dátová mapa v onkológii. Budovanie dátovo orientovanej onkologickej starostlivosti – EUCAIM⁴⁵.				
Prierezová oblasť VÝSKUM, VÝVOJ A INOVÁCIE A VZDELÁVANIE Podporiť výskum, vývoj a inovácie Skúmanie molekulárnych, genetických a bunkových mechanizmov vzniku a rozvoja nádorov. Identifikácia a validácia nových biomarkerov pre včasnú diagnostiku a stratifikáciu pacientov. Štúdium molekulárnych mechanizmov rezistencie na liečbu a podpora personalizovanej terapie. Zameranie výskumu na výsledky liečby (patient outcome research) a kvalitu života onkologických pacientov. Rozvoj a systematická podpora základného, translačného a klinického výskumu, vrátane akademických klinických skúšaní. Zber, spracovanie a dlhodobé uchovávanie biologických vzoriek (tkanív, krvi, DNA) od pacientov na výskumné účely. Zabezpečenie aktívnej participácie pacientov v onkologickom výskume.				

⁴⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202500327

⁴⁵ <https://cancerimage.eu/>

4. Aktivita akčného plánu na roky 2026 – 2030 v prioritných oblastiach

Prioritná oblasť 1 PREVENCIA			
Cieľ 1.1 [Posilniť riadenie podpory zdravia a primárnej prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia na Slovensku vrátane onkologických chorôb]			
Cieľ 1.2 [Zlepšovať zdravotnú gramotnosť a informovanosť verejnosti o preventívnych opatreniach]			
Cieľ 1.3 [Zvýšiť zaočkovanie proti infekciám spojených s rakovinou]			
Cieľ 1.4 [Posilniť riadenie skriningových programov onkologických chorôb]			
Cieľ 1.5 [Zaviest' schémy kvality pre efektívnosť a udržateľnosť skriningových programov]			
Cieľ 1.6 [Data-driven preventívne kampane v rizikových socio-demografických skupinách pre konkrétne onkologické ochorenia]			
Aktivita	Gestor	Výstup	Indikatívne náklady a zdroj
1.1.1 Vytvorenie 11 pozícií koordinátorov primárnej prevencie 1.1.2 Znižovať vplyv rizikových faktorov onkologických ochorení (fajčenie, nadmerná konzumácia alkoholu, nedostatok fyzickej aktivity, nevhodná výživa a stravovanie)	MZ SR/ÚVZSR/ ÚVZ SR a 8 RUVZ v SR (BA, TT, TN, NR, BA, MT, PO, MI) ÚVZSR	Navýšenie personálnych kapacít vo verejnom zdravotníctve pre danú oblasť Vytvorený model riadenia prevencie neprenosných ochorení a podpory zdravia Národný portál dobrej praxe Legislatíva zameraná na obmedzenie dostupnosti a atraktivity nikotinových výrobkov pre deti a mladistvých a zabezpečenie prevádzky callcentra existujúcej linky pomoci pre fajčiarov Národná kampaň zdravého životného štýlu	Rozpočet ÚVZSR v rámci možností
1.2.1 Podpora činnosti mimovládnych organizácií v oblasti primárnej prevencie onkologických ochorení 1.2.2 Implementovať kontinuálnu komunikačnú stratégiu ICCCS/PERCH 1.2.3 Podpora činnosti Poradenských centier ochrany a podpory zdravia (PCOPZ) RUVZ v oblasti onkologickej prevencie	NOI/MZSR MZ SR ÚVZSR	Verejný prísľub na podporu činností mimovládnych organizácií v oblasti onkologickej prevencie Kontinuálna edukačná komunikačná kampaň celoročná Posilnený priamy výkon onkoprevencie cestou Poradenských centier ochrany a podpory zdravia RUVZ v SR (individuálne a skupinovú poradenstvo, terénne intervencie, regionálne edukačné aktivity), zvyšovanie zdravotnej gramotnosti a informovanosti verejnosti o dôležitosti včasného zachytu a účasti na skriningu je nástrojom dosiahnutia špecifického cieľa sekundárnej prevencie).	150 000 / ročne /Kapitola MZ SR Rozpočet ÚVZSR v rámci možností

1.2.4 Monitorovanie úrovne zdravotnej gramotnosti v slovenskej populácii	ÚVZSR	Výsledky monitoringu úrovne zdravotnej gramotnosti v SR	Rozpočet ÚVZSR v rámci možností
1.4.1 Zriadenie a činnosť Národného skríningového centra 1.4.2 Zber a analýza údajov pre skríningové programy 1.4.3 Príprava podmienok a využitie znalostí a prebiehajúcich aktivít projektu PRAISE-U / SOLACE na definovanie kľúčových ukazovateľov výkonnosti (KPI) a usmernení/protokolov pre skríning rakoviny prostaty a pľúc a implementácia regionálnych pilotov.	MZ SR NCZI MZ SR/SUS/ SRS/SPFS/NOI	Štandardné operačné postupy pre skríningy Hodnotiace správy skríningových programov Metodika výpočtu a vypočítané indikátory o vykonávaní a výsledkoch skríningov onkologických chorôb SR	
1.5.1 Príprava podmienok a vypracovanie schémy kvality, vrátane štandardov a protokolov pre organizované skríningové programy na základe znalostí z CanScreen-ECIS a vrátane preverovania skríningových pracovísk (klinické audity)	MZ SR/NCZI		70 000 ročne /kapitola MZ SR
1.6.1 Pripraviť komunikačnú stratégiu o skríningu integrovaním prístupov behaviorálnej vedy a evidence based prístupov so zameraním na znižovanie nerovností v zdraví	MZ SR		
SPOLU NÁKLADY KAPITOLA MZ SR Iné zdroje			V návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2026 až 2028 je na rok 2026 navrhovaná suma 776 300 € a na roky 2027 a 2028 každoročne suma 750 000 €. (vrátane rozpočtu NOI)
Aktivita/Rok	Indikátor názov	Merateľná hodnota	Zdroje údajov
1.1.1 / 2026-2028	Pozícia koordinátora prevencie	Počet obsadených pozícií	MZ SR
1.1.2 /2026-2028	Preventívna aktivita	Počet zrealizovaných primárne preventívnych aktivít v medziročnom porovnaní	ÚVZSR

	Prevádzkovanie telefonickej linky	Počet hovorov	ÚVZSR
1.2.1 / 2026-2030	Podporené MVO	Počet podporených MVO	NOI/MZSR
1.2.2 / 2026 -2030	Edukačná kampaň	Počet aktivít	MZ SR
1.2.3 / 2026 -2030	Individuálne poradenstvo	Počet klientov poradne	ÚVZSR
1.2.4 / 2026-2030	Monitoring zdravotnej gramotnosti v SR	Skóre zdravotnej gramotnosti	ÚVZSR
1.3.1 / 2026 - 2030	HPV zaočkovanosť	% zaočkovaných podľa pohlavia a roku narodenia	NCZI
1.4.1 / 2026-2029	Nové, inovatívne, systémové opatrenia	Počet SOP	MZ SR
	Informačná kampaň na skríning	Počet aktivít	MZ SR
1.4.2/ 2026-2029	Výročná správa o stave skríningov	Počet správ	MZ SR/NCZI/NOI
1.4.3 / 2026 - 2028	Odborné usmernenia a protokoly	Počet usmernení a protokolov Počet zapojených poskytovateľov v regióne	MZ SR/NCZI/NOI/VÚC
1.5.1 / 2026-2030	Preverovanie a kontrola kvality skríningových pracovísk	Počet preverených skríningových pracovísk	MZ SR
1.6.1 / 2027-2029	Cielená informačná kampaň	Počet aktivít	MZ SR

Prioritná oblasť 2 DIAGNOSTIKA A LIEČBA

Cieľ 2.1 [Zlepšiť dostupnosť onkologickej diagnostiky a liečby]

Cieľ 2.2 [Skrátiť čas medzi prvými symptómami a stanovením onkologickej diagnózy]

Cieľ 2.3 [Skrátiť čas medzi stanovením diagnózy a prvou onkologickou liečbou]

Cieľ 2.4 [Zvýšiť vedomosti a zručnosti v manažmente onkologických pacientov na úrovni primárnej a špecializovanej zdravotnej starostlivosti]

Cieľ 2.5 [Zlepšiť prístup ku klinickým skúšaniam]

Cieľ 2.6 [Zvýšenie bezpečnosti, compliance a adherencie onkologickej liečby podporou úlohy klinického farmaceuta v liečbe onkologických pacientov]

Cieľ 2.7 [Pravidelné vykonávanie klinických auditov na pracoviskách radiačnej onkológie s cieľom zabezpečiť štandardizovanú kvalitu rádioterapie pre všetkých pacientov.]

Cieľ 2.8 [Podporiť rozšírenie biobanky CCC, napojiť ju na národnú sieť a vytvoriť dátovú biobanku pre onkológiu]

Aktivita	Gestor	Výstup	Indikatívne náklady a zdroj
2. 1. 1 Zlepšenie dostupnosti štandardne odporúčanej inovatívnej onkologickej diagnostiky	MZ SR v spolupráci príslušnými odbornými spoločnosťami pre odbory (klinická onkológia, detská hematológia a onkológia,	Dostupná štandardne odporúčaná onkologická diagnostika a liečba na základe odporúčania	

2.1.2 Zlepšenie dostupnosti štandardne dostupnej inovatívnej liečby	hematológia a transfúziológia, patológia, genetika), HTI MZ SR v spolupráci s príslušnými odbornými spoločnosťami pre odbory (hematológia a transfúziológia, klinická onkológia, detská hematológia a onkológia), HTI	odborných spoločností a hlavných odborníkov MZ SR	
2.2.1. Vytvoriť cesty onkologických pacientov pre jednotlivé onkologické diagnózy od prvých symptómov po stanovenie diagnózy a stanoviť maximálne časové lehoty jednotlivých krokov v ceste pacienta 2.2.2 IT riešenie 2.2.3. vytvorenie pozícií patientskych navigátorov	MZ SR, CCC, CCI, odborné spoločnosti, ZP, patientske organizácie NCZI VLD	Skrátenie cesty pacienta od prvých symptómov po stanovenie onkologickej diagnózy IT Riešenie /NCZI/ pre Skrátenie cesty pacienta od prvých symptómov po stanovenie onkologickej diagnózy Pozície patientskych navigátorov na obce/okresy	V rámci akreditácie CCC a tvorby podkladov CCI v spolupráci s odbornými spoločnosťami pre všeobecné lekárstvo – 10 tisíc/ ročne Riešenie bude súčasťou projektu OnkoAsist - manažment cesty pacienta od nálezu po začiatok liečby. Program Slovensko, Zmluva o NFP č. 1150/2024, 7 069 060,93 € Náklady na patientskych navigátorov – u VLD– na obce/okresy
2.3.1 Patientski koordinátori 2.3.2 IT riešenie	CCC, CCI NCZI	Skrátenie cesty pacienta od stanovenia onkologickej diagnózy po zahájenie onkologickej liečby IT Riešenie /NCZI/ pre Skrátenie cesty pacienta od stanovenia onkologickej diagnózy po zahájenie onkologickej liečby	pre každú onkologickú diagnózu – iniciálne 4 centra Riešenie bude súčasťou projektu OnkoAsist - manažment cesty pacienta od nálezu po začiatok liečby Program Slovensko, Zmluva o NFP č. 1150/2024, 7 069 060,93 €
2.4.1 Vypracovať programy vzdelávania pre všeobecných lekárov 2.4.2 Vypracovať programy vzdelávania pre špecialistov podieľajúcich sa na starostlivosti o onkologických pacientov 2.4.3 Vypracovať programy vzdelávania pre pacientov/laickú verejnosť 2.4.4 Vypracovať programy vzdelávania pre patientskych navigátorov	NOI, odborné spoločnosti, ZP, patientske organizácie NOI, odborné spoločnosti, ZP, patientske organizácie NOI, odborné spoločnosti, ZP, patientske organizácie NOI. CCC, CCI, odborné spoločnosti, ZP, patientske organizácie Národný register darcov kostnej drene (NRDKD)	Program vzdelávania pre VLD Program vzdelávania pre špecialistov Program vzdelávania pre laikov Program vzdelávania pre patientskych navigátorov	V rámci existujúcich zdrojov NOI Slovenská hematologická a transfúziologická spoločnosť (SHaTS SLS) Slovenská hematologická a transfúziologická spoločnosť (SHaTS SLS)

2.5.1 Zmapovanie všetkých potrebných legislatívnych zmien potrebných pre umožnenie uskutočňovania akademických klinických skúšaní - Legislatívna úprava zákona č. 362/2011 Z. z., o liekoch a zdravotníckych pomôckach, v znení neskorších predpisov Zákon č. 363/2011 Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	MZ SR	Zákon umožňujúci vstup väčšieho počtu nových klinických skúšaní,	Bez finančného dopadu
2.5.2 Zoznam informácií o onkologických klinických skúšaniach	NOI	Prístup ku pravidelne aktualizovanému zoznaminformácií ku klinickým skúšaniam	10 500€/1 rok (2026)
2.5.3 Vzdelávanie v oblasti klinického skúšania	NOI		10 500€/1 rok (2027)
			10 500€/1 rok (2028)
		Slovenská škola klinického skúšania a ďalšie formy vzdelávania v oblasti klinického výskumu	11 000€/1 rok (2029)
	NOI		11 000€/1 rok (2030)
2.5.4 Podpora pracovísk s klinickým skúšaním			rozpočet NOI
2.5.5, Rozvoj OKŠ v NOÚ, zriadenie OKŠ v OÚSA, VOÚ, univerzitných a fakultných nemocniciach, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	NOÚ, OÚSA, VOÚ, univerzitné a fakultné nemocnice, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	Koordinácia infraštruktúry pracovísk klinických skúšaní, Technická podpora pri legislatívnych procesoch pre objektívne zabezpečenia KS	vedenia NOÚ, OÚSA, VOÚ, univerzitných a fakultných nemocníc, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti – podľa reálnej potreby a možnosti realizácie v rokoch 2026-2030
		Oddelenia klinických skúšaní (OKŠ)	
2.6.1. Vytvorenie pozície klinického farmaceuta priamo na oddeleniach klinickej onkológie	OÚSA, NOÚ, Farmaceutická fakulta UK, NOI, UNB – Klinika hematológie a transfúziológie KHaT	Pozície klinického farmaceuta na oddeleniach klinickej onkológie v CCI	Mzda dvoch klinických farmaceutov v OÚSA a NOÚ
2.6.2 Vypracovanie koncepcie klinickej farmácie v onkológii	OÚSA, NOÚ, Farmaceutická fakulta UK, NOI, UNB – Klinika hematológie a transfúziológie KHaT	Koncepcia klinickej farmácie v onkológii	Náklady na vytvorenie a operatívnu pracovnej skupiny
2.6.3. Vzdelávanie odbornej a laickej verejnosti v oblasti bezpečnosti, compliance a adherencie onkologickej liečby		Vzdelávacie podujatia pre odbornú a laickú verejnosť	Odborné konferencie – 10 000 eur ročne
2.6.4. Vytvorenie a pravdelná aktualizácia nástroja poskytujúceho liečebné schémy používané v oblasti onkológie zohľadňujúce aktuálne	OÚSA, NOÚ, Farmaceutická fakulta UK, NOI, UNB – Klinika hematológie a transfúziológie KHaT	Nástroj liečebných schém v onkológii na webe NOI s možnosťou aktualizácie	5000 eur ročne
	OÚSA, NOÚ, Farmaceutická fakulta UK, NOI, UNB – Klinika		

poznatky v oblasti podávania liečebných schém	hematológie a transfúziológie KHaT		
2.7.1 Pravidelné vykonávanie klinických auditov na pracoviskách radiačnej onkológie s cieľom zabezpečiť štandardizovanú kvalitu rádioterapie pre všetkých pacientov.	Komisia MZ SR pre kontrolu kvality v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne.	Správy z klinických auditov jednotlivých oddelení radiačnej onkológie.	Náklady na vykonanie klinického auditu majú podľa pripravovanej vyhlášky uhrádzať poskytovatelia.
2.8.1 Podporiť rozšírenie biobanky CCC, napojiť ju na národnú sieť a vytvoriť dátovú biobanku pre onkológiu	NOÚ KHaT (Slovenská hematologická a transfúziologická spoločnosť)		Misia zdravia
SPOLU NÁKLADY KAPITOLA MZ SR			
Iné zdroje			
Aktivita/Rok	Indikátor názov	Merateľná hodnota	Zdroje údajov
2.1.1 / 2026-2030 2.1.2 / 2026-2030	2. 1. 1 Zlepšenie dostupnosti štandardne odporúčanej inovatívnej onkologickej diagnostiky 2.1.2 Zlepšenie dostupnosti štandardne dostupnej inovatívnej liečby	Počet liekových indikácií kategorizovaných za kalendárny rok Podiel liekových indikácií kategorizovaných MZ SR v období rokov 2026-2030 z registrovaných EMA v rokoch 2026-2030 Podiel dostupných liekových indikácií odporúčaných ESMO s najvyšším benefitom ESMO-MCBS (A, 4,5) zo všetkých odporúčaných ESMO (1,4,5) Podiel dostupnej diagnostiky s najvyšším odporúčaním ESMO (ESCAT 1) % podiel nových liekov v porovnaní registrovanými liekmi EMA	www.onkoportal.sk, AIFP, MZ SR, EMA
2.2.1 / 2026-2030 2.2.2 / 2026-2030	2.2.1. Vytvoriť cesty onkologických pacientov pre jednotlivé onkologické diagnózy od prvých symptómov po stanovenie diagnózy a stanoviť maximálnu dĺžku od stanovenia prvých symptómov až po stanovenie onkologickej diagnózy 2.2.2 IT riešenie 2.2.3. vytvorenie pozícií patientskych navigátorov	Maximálny čas od prvých symptómov po stanovenie onkologickej diagnózy Počet technických riešení s cieľom skrátenia cesty pacientov – od symptomov k dg. Počet pozícií patientskych navigátorov	IZA NCZI MZ SR, VLD, ZP,

2.3.1 / 2026-2030	2.3.1 Vytvoriť pozície koordinátorov patientskej cesty	Počet koordinátorov patientskej cesty	NOU, OUSA, IZA
2.3.2. /2026-2030	2.3.2 IT riešenie	Počet technických riešení s cieľom skrátenia cesty pacienta od diagnózy k zahájeniu liečby	NCZI
2.4.1. 2026-2030	2.4.1 Vypracovať programy vzdelávania pre všeobecných lekárov	Počet vzdelávacích aktivít pre VLD	NOI, CCC, CCI, odborné spoločnosti, Klinika hematológie a transfúziológie UNB
2.4.2. 2026-2030	2.4.2 Vypracovať programy vzdelávania pre špecialistov podieľajúcich sa na starostlivosti o onkologických pacientov	Počet vzdelávacích aktivít pre špecialistov	NOI, CCC, CCI, odborné spoločnosti, Klinika hematológie a transfúziológie UNB
2.4.3. 2026-2030	2.4.3 Vypracovať programy vzdelávania pre pacientov/laickú verejnosť	Počet vzdelávacích aktivít pre laickú verejnosť	NOI, CCC, CCI, odborné spoločnosti, Klinika hematológie a transfúziológie UNB
2.4.4. 2026-2030	2.4.4 Vypracovať programy vzdelávania pre patientských navigátorov	Počet vzdelávacích aktivít pre patientských navigátorov	NOI, CCC, CCI, odborné spoločnosti, patientske organizácie Klinika hematológie a transfúziológie UNB NOI, CCC, CCI, odborné spoločnosti, patientske organizácie Klinika hematológie a transfúziológie UNB
2.5.1 2026-2027	Legislatívna zmena	Počet klinických skúšaní	NOI, Klinika hematológie a transfúziológie UNB
2.5.2 2026-2030	Register onkologických klinických skúšaní	Počet novoregistrovaných klinických skúšaní v Registri KS za rok	NOI, Klinika hematológie a transfúziológie UNB
2.5.3. /2026-2030	Vzdelávacie moduly	Počet absolvovaných modulov	NOI, Klinika hematológie a transfúziológie UNB
2.5.4 / 2026-2030	Koordinátori klinických skúšaní	Počet koordinátorov v sieti koordinátorov KS zastrešených NOI	NOI, Klinika hematológie a transfúziológie UNB
2.5.5, 2026-2030	Klinické skúšania	počet edukačných aktivít	NOI, Klinika hematológie a transfúziológie UNB
	Rozvoj OKŠ v NOÚ, zriadenie OKŠ v OÚSA, VOÚ, univerzitných a fakultných nemocniciach, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	Počet OKŠ	NOI, NOÚ, OÚSA, VOÚ, univerzitné a fakultné nemocnice, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, Klinika hematológie a transfúziológie UNB

2.6.1. 2026-2030	2.6.1. Vytvorenie pozície klinického farmaceuta priamo na oddeleniach klinickej onkológie	Počet pozícií klinického farmaceuta na oddeleniach klinickej onkológie v CCI	CCI, NOI
2.6.2. 2026-2028	2.6.2. Vypracovanie koncepcie klinickej farmácie v onkológii	Koncepcia klinickej farmácie v onkológii	MZ SR, Farmaceutická fakulta UK, NOI
2.6.3. 2026-2030	2.6.3. Vzdelávanie odbornej a laickej verejnosti v oblasti bezpečnosti, compliance a adherencie onkologickej liečby	Počet vzdelávacích podujatí pre odbornú a laickú verejnosť	CCI, NOI, Farmaceutická fakulta UK, odborné spoločnosti, patientske organizácie
2.6.4. 2026-2027	2.6.4. Vytvorenie nástroja poskytujúceho liečebné schémy používané v oblasti onkológie zohľadňujúce aktuálne poznatky v oblasti podávania liečebných schém	Nástroj liečebných schém v onkológii s možnosťou aktualizácie	NOI
2.7.1 2026-2030	2.7.1 Pravidelné vykonávanie klinických auditov na pracoviskách radiačnej onkológie s cieľom zabezpečiť štandardizovanú kvalitu rádioterapie pre všetkých pacientov.	Počet auditov: 14 v priebehu dvoch rokov od prijatia príslušnej vyhlášky	Správy zo zasadnutia Komisie MZ SR pre kontrolu kvality v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne.
2.8.1. 2026-2030	2.8.1 Podporiť rozšírenie biobanky CCC, napojiť ju na národnú sieť a vytvoriť dátovú biobanku pre onkológiu		Misia zdravia

Prioritná oblasť 3 ORGANIZÁCIA ZDRAVOTNEJ STAROSTLIVOSTI V ONKOLÓGII

Cieľ 3.1 [Definovať interdisciplinárne tímy pre ústavnú starostlivosť vrátane psychologickú, nutričnú, rehabilitačnú a sociálnu starostlivosť, ale tiež koordinátorov patientskych ciest a zabezpečiť ich finančnú a profesionálnu udržateľnosť]

Cieľ 3.2 [Definovať cestu pacienta od diagnózy cez onkologickú liečbu až po následnú starostlivosť s využitím aj prírodných liečivých zdrojov a uznaných klimatických podmienok vhodných na liečenie prostredníctvom poskytovania kúpeľnej starostlivosti a stanoviť maximálnu dĺžku od stanovenia onkologickej diagnózy po zahájenie onkologickej liečby]

Cieľ 3.3 [Akreditovať Národný onkologický ústav v Bratislave a partnerské inštitúcie na úroveň CCC (komplexné onkologické centrum)]

Cieľ 3.4 [Zabezpečiť rozvoj a udržateľnosť CCC]

Cieľ 3.5 [Spustiť budovanie CCI na Slovensku – komplexná onkologická infraštruktúra]

Cieľ 3.6 [Posilniť patientsky hlas v komplexnej onkologickej starostlivosti a pri tvorbe zdravotných politík]

Cieľ 3.7 [Zriadiť Národný uzol pre Misiu rakovina (National Cancer Mission Hub) a zabezpečiť jeho udržateľnosť]

Cieľ 3.8 [Zlepšiť kvalitu a kontinuitu zdravotnej starostlivosti na základe zberu, spracovania, kategorizácie a anonymizácie onkologických údajov]

Aktivita	Gestor	Výstup	Indikatívne náklady a zdroj
3.1.1.. zdefinovať MDT	MZ SR, CCC, CCI, odborné spoločnosti,	Definícia MDT	V rámci akreditácie CCC a tvorby podkladov pre vytvorenie CCI

3.1.2. . nastaviť preplácanie MDT 3.1.3. Definovať podpornú liečebnú starostlivosť, ktorá je integrálnou súčasťou starostlivosti o onkologických pacientov – rehabilitační pracovníci, onkopsychológovia, nutriční terapeuti, pacientski koordinátori/Navigátori	MZ SR, ZP MZ SR, hlavní odborníci, odborné spoločnosti	Nastavenie definície výkonu MDT (kód, platové ohodnotenie) s jeho preplatením Koncepcia v jednotlivých odboroch	Bez finančného dopadu
3.2.1 Vytvoriť cesty onkologických pacientov pre jednotlivé onkologické diagnózy od stanovenia diagnózy po zahájenie liečby a stanoviť maximálnu dĺžku od stanovenie onkologickej diagnózy po zahájenie onkologickej liečby 3.2.2 IT riešenie	MZ SR, CCC, CCI, odborné spoločnosti, ZP, pacientske organizácie NCZI	Skrátenie cesty pacienta od stanovenia onkologickej diagnózy po zahájenie onkologickej liečby IT riešenie /NCZI pre Skrátenie cesty pacienta od stanovenia onkologickej diagnózy po zahájenie onkologickej liečby	IZA Riešenie bude súčasťou projektu OnkoAsist - manažment cesty pacienta od nálezu po začiatok liečby Program Slovensko, Zmluva o NFP č. 1150/2024, 7 069 060,93 €.
3.3.1 Definovanie riadiaceho subjektu pre CCC 3.3.2 Vyjednanie a uzatvorenie memoránd o spolupráci s medicínskymi, výskumnými a vzdelávacími partnermi 3.3.3 Definovanie strategického plánu a jeho pravidelné vyhodnocovanie 3.3.4 Príprava na proces akreditácie 3.3.5 Mapovanie legislatívnych potrieb, vypracovanie potrebných legislatívnych rámcov pre CCC 3.3.6 Absolvovanie akreditačného procesu 3.3.7 Diseminácia poznatkov a postupov získaných v procese akreditácie	NOÚ NOÚ, OÚSA, UNB, BMC SAV, NÚDCh, LF UK, SZU	Funkčný riadiaci subjekt pre CCC Memorandum o spolupráci zapojených inštitúcií v CCC. Strategický plán CCC Odpočtovanie strategického plánu Nastavenie organizácie a riadenia CCC podľa požiadaviek akreditácie CCC predkladá zoznam potrebných legislatívnych zmien ministerstvu. Získanie akreditácie Publikovanie a zverejňovanie informácií, ktoré môžu byť nápomocné pri tvorbe zdravotných politík a pri rozvoji onkologickej starostlivosti na Slovensku	Rozpočtový rámec na 5 rokov plnenia aktivít CCC: Misia Zdravie EU projekty
3.4.1 Udržiavanie a rozvoj dosiahnutých štandardov v rámci akreditácie	NOÚ, OÚSA, UNB, BMC SAV, NÚDCh, LF UK, SZU	Udržateľnosť CCC certifikácie v horizonte ďalších 5 rokov.	Operačné náklady bez investícií: 112 000 €/ročne Zdroj financií: n/a

3.5.1 Organizácia odborného okrúhleho stola na tému budovania CCI na Slovensku 3.5.2 Stakeholder fórum inštitúcií zapojených v budúcom CCI 3.5.3 Príprava organizačnej štruktúry a memoranda o spolupráci budúceho CCI 3.5.4 Následné aktivity budovania CCI na Slovensku	NOI/MZ SR	Zhoda na základných rámcach organizácie CCI na Slovensku. Prvé stretnutie zapojených inštitúcií a deklarácia o budúcej spolupráci Organizačná štruktúra a memorandum o spolupráci Budovanie štruktúr a infraštruktúry, výmena informácií, zlepšovanie procesov a organizácie onkologickej zdravotnej starostlivosti na Slovensku	5 ročný rozpočet na plnohodnotné vybudovanie CCI na Slovensku: 8 185 703 € Zdroj financií: Misia Zdravie EU projekty
3.6.1 Podpora aktivít pre posilnenie patientskeho hlasu v zdravotnej starostlivosti a onkologickom výskume 3.6.2 Zriadenie a činnosť Patientskych rád ako poradných orgánov vedenia 3.6.3 Podpora vzdelávania a zabezpečenie odbornej validácie patientskych aktivít	NOI, MZ SR, MŠVVaM SR Pacientske organizácie NOI, MZ SR, Banská Bystrica-CC, VOÚ - CC NOI, MZ SR, MŠVVaM SR Pacientske organizácie	Vypracovanie návrhu legislatívneho rámca pre formálne zakotvenie úlohy patientskych rád v systéme zdravotnej starostlivosti Vypracovaná metodika a rámec spolupráce medzi patientskymi organizáciami a zdravotníckymi inštitúciami Vytvorenie národnej stratégie pre zapojenie pacientov do výskumu s odporúčaniami pre odborníkov, grantové schémy a pacientov Pacientska rada pri MZ SR, Štatút patientskej rady pri MZ SR Pacientske rady pri Banská Bystrica - CC a VOÚ – CC Odborno- vzdelávacia podpora činnosti PO, vytvorenie vzdelávacích programov a workshopov pre zapojenie pacientov do klinickej starostlivosti a onkologického výskumu, podpora pri zapájaní sa do medzinárodnej spolupráce	5 500€/rok OZ <i>NOIka</i>
3.7.1 Prípravné aktivity pred zriadením Národného uzla pre Misiu Rakovina 3.7.2 Zriadenie a činnosť Národného uzla pre Misiu Rakovina	NOI, MZ SR, MŠVVaM SR, NVR	Prepojenie kľúčových stakeholderov na národnej úrovni Zlepšená koordinácia medzi tvorcami zdravotných politík, výskumom a klinickou praxou v oblasti onkológie	26 000 EUR/ ECHO S II

3.7.3 Vypracovanie organizačného a funkčného rámca Národného uzla vrátane definície kompetencií a procesov 3.7.4 Vypracovanie plánu pre zabezpečenie udržateľnosti Národného uzla pre Misiu Rakovina		Zvýšená viditeľnosť Slovenska v rámci európskych aktivít Strategický dokument o udržateľnosti Národného uzla a návrh financovania Strategický dokument o vytvorení a udržateľnosti Národného uzla pre Misiu Rakovina a návrh financovania	
3.8.1 Analýza a návrh riešenia IS pre integračný zber a zdieľanie dát medzi onkologickými pracoviskami 3.8.2 Zabezpečenie personálnych kapacít	NOÚ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie UNM Klinika hematológie onkohematológie UN v Košiciach Hematonkologické oddelenie NsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici Hematoonkologické oddelenie Prešov	Hardware (Dátové centrum, výpočtová technika) IT špecialisti, dátoví analytici, odborníci na anonymizáciu dát	Misia Zdravie Európske projekty Misia Zdravie Európske projekty
3.8.3. Zefektívnenie manažmentu onkologickej starostlivosti a procesov	NOÚ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie UNM Klinika hematológie onkohematológie UN v Košiciach Hematonkologické oddelenie NsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici Hematoonkologické oddelenie Prešov	Mapa procesov (vývoj a implementácia)	Európske projekty
3.8.4 Definovanie medicínskych parametrov	NOÚ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie UNM Klinika hematológie onkohematológie UN v Košiciach Hematonkologické oddelenie NsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici Hematoonkologické oddelenie Prešov	Zavedenie metodiky pre kategorizáciu a vyhodnocovanie dát	

3.8.5 Implementácia anonymizačných mechanizmov	NOÚ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie UNM Klinika hematológie onkohematológie UN v Košiciach Hematoonkologické oddelenie NsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici Hematoonkologické oddelenie Prešov	Zabezpečenie bezpečnej anonymizácie údajov na ochranu pacientov	Misia Zdravie Európske projekty
3.8.6 Relevantný prístup k anonymizovaným údajom pre vedecko-výskumné účely	NOÚ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie UNM Klinika hematológie onkohematológie UN v Košiciach Hematoonkologické oddelenie NsP F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici Hematoonkologické oddelenie Prešov	Sprístupnenie spracovaných dát vedeckej komunite	
SPOLU NÁKLADY KAPITOLA MZ SR Iné zdroje			
Aktivita/Rok	Indikátor názov	Merateľná hodnota	Zdroje údajov
3.1.1. 2026 3.1.2.. 2026 3.1.3. 2026-2030	zdefinovať MDT nastaviť preplácanie MDT Definovať podpornú liečebnú starostlivosť, ktorá je integrálnou súčasťou starostlivosti o onkologických pacientov – rehabilitační pracovníci, onkopsychológovia, nutriční terapeuti, patientski koordinátori/Navigátori	Počet MDT v CCC a CCI Počet preplatených MDT Počet vytvorených definícií a koncepcií uverejnených vo Vestníku MZ SR	CCC, CCI IZA, ZP Sekcia zdravia, MZ SR
3.2.1. 2026-2030 3.2.2. 2026-2030	3.3.1 Vytvoriť cesty onkologických pacientov pre jednotlivé onkologické diagnózy od stanovenia diagnózy po zahájenie liečby 3.3.2 IT riešenie	Počet vytvorených patientskych ciest Počet IT riešení pre cestu onkologického pacienta	CCC, CCI NCZI
3.3.1 / 2026	Zasadnutia riadiaceho orgánu CCC	Dokladované 3 zasadnutia riadiaceho orgánu CCC	

3.3.2/2025	Podpísané memorandum všetkými partnermi	Verejný výstup a dokumentácia podpísania memoranda	Pre aktivity 3.3.1-3.3.7.
3.3.3/2025-2030	Existencia plánu s merateľnými indikátormi Odpočet plánu	Ročný odpočet indikátorov plánu	NOÚ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie pri UNM
3.3.4/2025-2028	Sebahodnotenie napĺňania kritérií certifikácia Návrh a implementácia procesných a organizačných zmien	Správa z výstupu sebahodnotenia Stratégia implementácie zmien	Hematologické oddelenie FNsP F.D Roosevelta v Banskej Bystrici Klinika hematológie a onkohematológie v UN v Košice Hematologické oddelenie FN Prešov
3.3.5/2027	Súhrn potrebných legislatívnych zmien	Predloženie dokumentu a diskusia s ministerstvom o jeho obsahoch	
3.3.6/2030	Dokončenie procesu akreditácie	Rozhodnutie o akreditácii NOÚ na CCC	
3.3.7/2027 – 2030+	Priebežná diseminácia	Diskusie, okrúhle stoly, publikované články	
3.4.1 / 2030 - 2035	Reakreditácia CCC	Udržanie akreditácie pre CCC	NOÚ
3.5.1 / 2026	Realizácia podujatia okrúhleho stola	Správa k výstupom okrúhleho stola	NOI/ MZ SR
3.5.2/2026	Realizácia podujatia stakeholder fórum	Deklarácia o budúcej spolupráci	
3.5.3/2027	Stretnutie zapojených organizácií za účelom štartu spolupráce CCI	Podpis memoranda o spolupráci a organizačnej štruktúry	
3.5.4/2027 - 2030	Vznik organizačno-implementačných jednotiek na všetkých miestach zvolenej infraštruktúry. Budovanie procesov komunikácie a výmeny informácií.	Definované jednotky u všetkých stakeholderov Procesný dokument fungovania CCI Definícia spoločných postupov a identifikácia potrebných zmien	

	Harmonizácia postupov v rámci CCI		
3.6.1 / 2026-2030	Význam patientskeho hlasu v zdravotnej politike a výskume	Počet politických , výskumných a medicínskych dokumentov ovplyvnených patientskymi odporúčaniami	NOI, MZ SR, MŠVVaM SR
3.6.2/2026-2030	Zapojenie pacientov do rozhodovacích procesov	Percento translačných výskumných projektov s patientskou participáciou	NOI, MZ SR, BB-CC, VOÚ-CC
3.6.3/2006-2030	Príprava a revízia edukatívnych aktivít, materiálov	Miera spokojnosti pacientov so zapojením do procesov	NOI, Patientske organizácie
		Počet edukatívnych aktivít, workshopov, materiálov	
		Počet patientskych organizácií zapojených do medzinárodných iniciatív alebo projektov	
3.7.1 / 2026-2029	Stakeholder Fórum a následné pracovné stretnutia s participáciou všetkých zainteresovaných strán, vrátane klinických odborníkov, vedcov, pacientov, zástupcov priemyslu, zástupcov akademického sektora a tvorcov politik k naštartovaniu aktivít smerujúcich k vytvoreniu Národného uzla pre Misiu rakovina	Vypracovanie akčného plánu pre vytvorenie Národného uzla	NOI, MZ SR, MŠVVaM SR
3.7.2 / 2026-2029	Národný uzol pre Misiu Rakovina	Vypracovanie návrhu Plánu financovania Národného uzla	
		Počet informačných a osvetových výstupov (správy, webináre, tlačové správy)	
		Počet spoločných aktivít v zložení pacienti, lekári, vedci a zástupcovia politik	
		Počet prijatých a implementovaných spoločných strategických odporúčaní Národného uzla pre Misiu rakovina	
		Pravidelné reportingové výstupy	
3.7.3/2026-2030	Plán udržateľnosti a financovania Národného uzla po roku 2030	Počet identifikovaných a zabezpečených národných a medzinárodných zdrojov financovania	

3.8.1 / 2026	Hardware		NOÚ/ Dodávateľ
3.8.2/2026	Počet odborníkov, špecialistov	IT špecialisti, dátoví analytici, odborníci na anonymizáciu dát	Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie pri UNM Hematologické oddelenie FNsP F.D Roosevelta v Banskej Bystrici Klinika hematológie a onkohematológie v UN v Košice Hematologické oddelenie FN Prešov
3.8.3 / 2026-27	Softwarová platforma	Dostupnosť a kvalita dát	NOÚ/ Dodávateľ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie pri UNM Hematologické oddelenie FNsP F.D Roosevelta v Banskej Bystrici Klinika hematológie a onkohematológie v UN v Košice Hematologické oddelenie FN Prešov
3.8.4/2026-27	Metodika pre kategorizáciu a vyhodnocovanie dát	Počet inovácií v diagnostike a liečbe onkologických ochorení	NOÚ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie pri UNM Hematologické oddelenie FNsP F.D Roosevelta v Banskej Bystrici Klinika hematológie a onkohematológie v UN v Košice Hematologické oddelenie FN Prešov
3.8.5/2026-27	Anonymizačné mechanizmy v súlade s GDPR a etickými normami	Osvedčenie o bezpečnostnej previerke, šifrovanie, ochrana proti kybernetickým útokom, záložné mechanizmy	Dodávateľ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie pri UNM Hematologické oddelenie FNsP F.D Roosevelta v Banskej Bystrici Klinika hematológie a onkohematológie v UN v Košice

			Hematologické oddelenie FN Prešov
3.8.6/2027	Typ spracovávaných dát: Onkologické dáta všetkých typov, vrátane: Diagnostických a terapeutických postupov Histopatologických a genetických výsledkov Informácií o liečbe a výsledkoch terapeutických postupov	Počet výstupov zo sprístupnených dát v cieľových skupinách : Zdravotnícky personál (lekári, sestry, administratívny personál) Vedecko-výskumní pracovníci zameraní na onkológiu a biomedicínu Odborná verejnosť, najmä zdravotnícke organizácie, univerzity a regulačné inštitúcie	NOÚ Klinika hematológie a transfúziológie UNB Klinika hematológie pri UNM Hematologické oddelenie FNsP F.D Roosevelta v Banskej Bystrici Klinika hematológie a onkohematológie v UN v Košice Hematologické oddelenie FN Prešov

Prioritná oblasť 4 KVALITA ŽIVOTA ONKOLOGICKÝCH PACIENTOV

Cieľ 4.1 [Zlepšovať kvalitu života pacientov s rakovinou, ich rodín a opatrovateľov]

Cieľ 4.2 [Podporiť vznik programov pre preživších aj s vyšším využívaním poskytovania kúpeľnej starostlivosti a podporiť dlhodobé sledovanie onkologických pacientov aby sa znížila ich stigmatizácia a podporila sa ich reintegrácia do spoločnosti a pracovného prostredia]

Cieľ 4.3 [Zabezpečiť dostatočné personálne kapacity v oblasti paliatívnej medicíny v onkológii]

Aktivita	Gestor	Výstup	Indikatívne náklady a zdroj
4.1.1 Integrácia rehabilitačných pracovníkov priamo do onkologickej starostlivosti 4.1.2 Integrácia onkopsychológov priamo do onkologickej starostlivosti 4.1.3 Integrácia nutričných terapeutov priamo do onkologickej starostlivosti 4. 1. 4 Integrácia koordinátorov do patientskej cesty	MZ SR, odborné spoločnosti, patientske organizácie MZ SR, odborné spoločnosti, patientske organizácie MZ SR, odborné spoločnosti, patientske organizácie CCC, CCI, MZ SR, odborné spoločnosti, patientske organizácie	Rehabilitační pracovníci v onkologických ústavoch a na klinikách onkológie v univerzitných a fakultných nemocniciach, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti Onkopsychológovia v onkologických ústavoch a na klinikách onkológie v univerzitných a fakultných nemocniciach, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti Nutriční terapeuti v onkologických ústavoch a na klinikách onkológie v univerzitných a fakultných nemocniciach, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti Patientski koordinátori	
4.2.1 Zriadenie kliniky preživších v NOÚ 4.2.2 Vypracovanie koncepcie preživších onkologických pacientov 4.2.3 Vytvorenie nástrojov a programov pre Integráciu onkologických pacientov do	NOÚ MZ SR, CCC, CCI, odborné spoločnosti, patientske organizácie	Klinika preživších v NOÚ Koncepcie preživších uverejnená vo Vetníku MZ SR	250 000 EUR /NOÚ rozpočet

spoločnosti a pracovného prostredia	MZ SR, MSVPaR, patientske organizácie, odborné spoločnosti	Nové nástroje a programy pre integráciu onkologických pacientov	
4.3.1 Zabezpečenie dodatočných personálnych kapacít pre paliatívnu starostlivosť v onkológii	MZ SR, CCC, CCI, Slovenská spoločnosť paliatívnej medicíny	Zvýšenie počtu zdravotníckeho a pomocného personálu v dlhodobej a paliatívnej starostlivosti	
4.3.2 Stabilizácia personálu a implementácia multidisciplinárneho prístupu v hospicovej starostlivosti	MZ SR, CCC, CCI, Slovenská spoločnosť paliatívnej medicíny	Stabilizácia a podpora pozícií v hospicioch a mobilných hospicioch	
4.3.3. Vytvorenie metodických materiálov pre podporné tímy	MZ SR, CCC, CCI, odborné spoločnosti	Vypracovanie a publikovanie metodických usmernení pre podporné tímy	
4.3.4. Vytvorenie podporných tímov v nemocniciach	CCC, CCI, MZ SR, odborná spoločnosť Slovenská spoločnosť paliatívnej medicíny	Zriadenie 8 podporných tímov v nemocniciach naprieč SR	
Aktivita 4.3.5. Vytvorenie siete ambulancií paliatívnej medicíny v regiónoch	MZ SR, CCC, CCI, odborná spoločnosť Slovenská spoločnosť paliatívnej medicíny	zriadenie siete ambulancií paliatívnej medicíny s návštevnou službou lekára a sestry v prirodzenom prostredí pacienta	
Aktivita 4.3.6. Vybudovanie detského kamenného hospicu	MZ SR, CCC, CCI, odborná spoločnosť Slovenská spoločnosť paliatívnej medicíny	Vybudovanie detského kamenného hospicu	
SPOLU NÁKLADY KAPITOLA MZ SR			
Iné zdroje			
Aktivita/Rok	Indikátor názov	Merateľná hodnota	Zdroje údajov
4.1.1 / 2026-2030	Integrácia rehabilitačných pracovníkov priamo do onkologickej starostlivosti	Počet - rehabilitační pracovníci v onkologických ústavoch a na klinikách onkológie v univerzitných a fakultných nemocniciach, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	MZ SR
4.1.2. /2026-2030	Integrácia onkopsychológov priamo do onkologickej starostlivosti		MZ SR
4.1.3 / 2026-2030	Integrácia nutričných terapeutov priamo do onkologickej starostlivosti	Počet - Onkopsychológovia v onkologických ústavoch a na klinikách onkológie v univerzitných a fakultných nemocniciach, u ďalších poskytovateľov zdravotnej starostlivosti	MZ SR
4.1.4. /2026-2030	Integrácia koordinátorov patientskej cesty	Počet - Nutriční terapeuti v onkologických ústavoch a na klinikách onkológie v univerzitných a fakultných nemocniciach, u ďalších	MZ SR

		poskytovateľov zdravotnej starostlivosti Počet - Pacientski koordinátori	
4.2.1 / 2026-2030 4.2.2 / 2026-2030 4.2.3: 2026-2030	4.2.1. Zriadenie kliniky prežívšich v NOÚ 4.2.2 Vypracovanie koncepcie prežívšich onkologických pacientov 4.2.3 Vytvorenie nástrojov a programov pre Integráciu onkologických pacientov do spoločnosti a pracovného prostredia	Klinika prežívšich v NOÚ Koncepcia prežívšich onkologických pacientov Počet programov pre integráciu onkologických pacientov do spoločnosti a pracovného prostredia	NOÚ, NOI MZ SR, NOI MZ SR, MPSVaR, NOI, pacientske organizácie
4.3.1 /	4.3.1 Zabezpečenie dodatočných personálnych kapacít pre paliatívnu starostlivosť v onkológii 4.3.2 Stabilizácia personálu a implementácia multidisciplinárneho prístupu v hospicovej starostlivosti 4.3.3. Vytvorenie metodických materiálov pre podporné tímy 4.3.4. Vytvorenie podporných tímov v nemocniciach 4.3.5.Vytvorenie siete ambulancií paliatívnej medicíny v regiónoch 4.3.6.Vybudovanie detského kamenného hospicu	Počet nových a udržaných pracovných miest, počet podporených poskytovateľov Počet personálnych úväzkov podľa štruktúry: lekár, sestra, pomáhajúce profesie Počet vytvorených metodických dokumentov, počet konzultácií s expertmi Počet vytvorených tímov, personálne obsadenie, počet intervencií pri pacientoch počet vytvorených ambulancií PLM, počet paliatívnych intervencií na ambulancii PLM a v prirodzenom prostredí pacienta počet hospitalizovaných pacientov, počet lôžko dní	MZ SR MZ SR MZ SR MZ SR, odborná spoločnosť MZ SR, odborná spoločnosť Slovenská spoločnosť paliatívne medicíny MZ SR, odborná spoločnosť Slovenská spoločnosť paliatívne medicíny

5. Finančné zabezpečenie aktivít

Štátne rozpočtové zdroje: [Uvedenie indikatívnych financií z kapitoly MZ SR]

2026: **776 300 eur** (vrátane rozpočtu NOI na rok 2026 vo výške 556 300)

2027: **750 000 eur** (vrátane rozpočtu NOI na rok 2027 vo výške 300 000)

2028: **750 000 eur** (vrátane rozpočtu NOI na rok 2028 vo výške 300 000)

2029: **750 000 eur** (vrátane rozpočtu NOI na rok 2029 vo výške 300 000)

2030 : **750 000 eur** (vrátane rozpočtu NOI na rok 2030 vo výške 300 000)

6. Systém monitoringu a hodnotenia Akčných plánov NOP pomocou KPI

Prepojenie na Strategický rámec starostlivosti o zdravie na roky 2014 - 2030

Vláda SR dňa 28. júna 2022 schválila Aktualizáciu Strategického rámca starostlivosti o zdravie na roky 2014 – 2030 (ďalej „Aktualizácia“). Aktualizácia primárne vychádza zo Strategického rámca schváleného vládou v roku 2013, aktualizuje ukazovatele a opatrenia o také, ktoré boli medzitým schválené vládou v iných strategických dokumentoch (Plán obnovy a odolnosti, operačný Program Slovensko 2021 - 2027 a Vízia a stratégia rozvoja Slovensko do roku 2030) a zavádza *systém pravidelného monitorovania stanovených opatrení a cieľov* vo forme každoročne vydávaných monitorovacích správ. Rezort zdravotníctva schválením Aktualizácie a pravidelným vypracúvaním ročných monitorovacích správ, ktoré sú v nej definované, získa účinný nástroj na základe ktorého bude môcť kvalifikovanejšie tvoriť svoje dlhodobé strategické smerovanie. Tento druh informácií bude obzvlášť užitočným východiskovým materiálom pri formulovaní priorít na nasledujúci rok, pri rozpočtových rokovaníach s MF SR, aj pri realizácii míľnikov zadaných v Pláne obnovy a odolnosti. Nástroje zmeny pre Aktualizáciu sú zároveň prienikovými oblasťami pre Národný onkologický program a jeho Akčné plány.

Periodicita hodnotenia: Monitorovacia komisia pre dohľad nad plnením úloh Aktualizovaného Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014-2030, dňa 27.05.2025 odhlasovala súhlas so začlenením monitorovania Národného onkologického programu a jeho akčných plánov do systému pravidelného monitorovania Aktualizovaného Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014-2030 podľa Uznesenia vlády 431/2022⁴⁶ každoročne. (formou tzv. Súhrnnej správy o vývoji za predchádzajúci rok).

Zodpovedné orgány: Ministerstvo zdravotníctva/ GTSÚ/IZA - Monitorovacia komisia pre dohľad nad plnením úloh Strategického rámca v spolupráci s NOI, NCZI, odbornými spoločnosťami. V rámci monitoringu plánu budú zapojené aj patientske organizácie formou konzultačných skupín, pretože patientsky orientovaný prístup je kľúčový pre úspech programu.

Spôsob hodnotenia: Porovnanie stavu s cieľovými indikátormi a správa o vývoji stanovených indikátorov.

KPI (kľúčové ukazovatele výkonnosti) pre Národný onkologický program na Slovensku sú priamo odvodené od jeho hlavných cieľov – znížiť incidencia (výskyt) a mortalitu (úmrtnosť) na onkologické ochorenia a zlepšiť prežívanie a kvalitu života pacientov.

Národný onkologický inštitút na NOÚ má riadiacu a operatívnu zodpovednosť za riadenie implementácie Akčných plánov Národného onkologického programu do roku 2035. Spolupráca bude koordinovaná prostredníctvom *Partnerstva proti rakovine do roku 2035*, ktoré budú tvoriť MZ SR, NCZI, Slovenská onkologická spoločnosť, NOÚ/NOI, SK8 Sekcia zdravotníctva, VAIA Misia zdravia, patientske organizácie pôsobiace v onkológii, zdravotné poisťovne za účelom plánovania, hodnotenia a monitorovania Akčných plánov Národného onkologického programu. Poslaním Partnerstva bude zjednotiť všetky relevantné subjekty v oblasti boja proti rakovine za účelom zlepšenia prevencie, včasnej diagnostiky, liečby, starostlivosti a kvality života onkologických pacientov na Slovensku participatívnym spôsobom.

Partnerstvo bude zasadať raz ročne v januári a prediskutujú sa dosiahnuté výsledky Akčných plánov, dosiahnutie definovaných cieľových oblastí zo stratégie za predchádzajúci rok. V rámci strategického partnerstva sa zároveň bude diskutovať o cieľoch na nadchádzajúce roky a zvažia sa úpravy práce, ak

⁴⁶ <https://rokovania.gov.sk/RVL/Resolution/20221/1>

existujú prekážky pri dosahovaní stanovených cieľov, alebo ak sa niektorý z cieľov dosiahne. Zapojenie VAIA a Misie zdravia zabezpečí začlenenie širšej aliancie aktérov z oblasti podnikania, zdravotníctva a služieb starostlivosti, výskumných pracovníkov a ďalších subjektov. Následne budú závery Partnerstva o implementácii Akčných plánov NOP a plnení jednotlivých indikátorov súčasťou systému pravidelného monitorovania stanovených opatrení a cieľov vo forme každoročne vydávaných monitorovacích správ⁴⁷ k Aktualizácii Strategického rámca starostlivosti o zdravie do roku 2030, v súlade s Uznesením vlády SR č. 431/2022, úloha B.2. (ďalej Strategický rámec). Závery partnerstva budú povinnou prílohou k správam o dosahovanom pokroku na úrovni Strategického rámca.

Štruktúra plánovaných KPI

Procesné:	Výsledkové:	Dopadové:
Kvalita a dostupnosť skrýingov (meraná časom od pozvánky po skrýingový test, časom od skrýingového testu po výsledok skrýingu, dostupnosťou skrýingových vyšetrení podľa štandardizovaných protokolov).	Spotreba tabaku , % denných fajčiarov v populácii nad 15 rokov	Incidencia vekovo štandardizovaná onkologických ochorení (počet nových prípadov rakoviny v prepočte na počet obyvateľov za určité obdobie).
Kvalita a dostupnosť liečby (meraná časom od diagnózy po začatie liečby, dostupnosťou inovatívnych terapií a liečby podľa štandardizovaných protokolov).	Účasť na skrýingových programoch (percento cieľovej populácie, ktorá sa zúčastňuje organizovaného skrýingu (napr. rakovina prsníka, krčka maternice, hrubého čreva a konečníka). Za optimálne sa považuje účasť nad 75 %, čo významne zvyšuje efektivitu včasného záchytu ochorení.	Mortalita na onkologické ochorenia (počet úmrtí na rakovinu v prepočte na počet obyvateľov).
Dostupnosť klinických skúšaní pre pacientov: podiel na Slovensku realizovaných klinických skúšaní z celkového počtu v Európe realizovaných	Podiel včasne zachytených prípadov Percento nádorov diagnostikovaných vo včasnom, potenciálne vyliečiteľnom štádiu, čo zlepšuje prognózu a prežívanie pacientov. (podľa klinického štádia)	Prežívanie pacientov (survival rates) (percento pacientov, ktorí prežili 1, 3 alebo 5 rokov po diagnóze, podľa typu nádoru. Tento ukazovateľ vypovedá o kvalite a dostupnosti liečby.
Oneskorenie dostupnosti dát NOR (v rokoch voči aktuálnemu roku)	Kvalita života pacientov (hodnotenie kvality života počas a po liečbe, vrátane prístupu k podpore, rehabilitácii a paliatívnej starostlivosti).	Úmrtnosť odvrátiteľná prevenciou na 100 tisíc obyvateľov
Kvalita vykazovaných dát , vrátane komplikácií a komorbidít, kontrola vykázaných diagnóz (suspektná vs potvrdená Dg).	Počet genetických testov vykonaných za účelom personalizovanej starostlivosti.	Úmrtnosť odvrátiteľná zdravotnou starostlivosťou na 100 tisíc obyvateľov
	Podiel obyvateľstva edukovaného o rizikových faktoroch a dôležitosti sekundárnej prevencie	Zmiernenie regionálnych rozdielov v prežívaní
	Podiel nových pacientov s MDT posúdením počas úvodnej diagnostiky a liečby	Early onset cancer – počet incidenčných prípadov u pacientov 18-49 rokov karcinómov prsníka, kolorekta, (podľa možností aj endometria, pankreasu, obličiek a prostaty)

⁴⁷ <https://www.health.gov.sk/?strategia-v-zdravotnictve>

Východiskové a cieľové hodnoty KPI Národného onkologického programu

KPI	2025 Východisková hodnota	2026 hodnota	2027 hodnota	2028 hodnota	2029 hodnota	2030 hodnota	2030 Cieľová hodnota
Kvalita a dostupnosť skríningov (meraná časom od pozvánky po skríningový test, časom od skríningového testu po výsledok skríningu, dostupnosťou skríningových vyšetrení podľa štandardizovaných protokolov).							
Kvalita a dostupnosť liečby (meraná časom od diagnózy po začatie liečby, dostupnosťou inovatívnych terapií a liečby podľa štandardizovaných protokolov).							
Spotreba tabaku, % denných fajčiarov v populácii nad 15 rokov	21,0 ⁴⁸						10%
Zaočkovanosť dievčat vo veku 12 rokov minimálne jednou dávkou	50,2 % (rok 2023)						90%
Zaočkovanosť chlapcov vo veku 12 rokov minimálne jednou dávkou	27,7 % (rok 2023)						60%
regionálne rozdiely v miere zaočkovanosti proti HPV medzi jednotlivými krajmi Slovenska	viac ako 10 percentuálnych bodov						menej ako 10 percentuálnych bodov
Účasť na skríningových programoch (percento cieľovej populácie, ktorá sa zúčastňuje skríningu - prsník - krčok maternice - CRC	45,65% 40,12 % 52,2% ⁴⁹ 33,4% 68,8% 48% ⁵⁰						75%
Účasť na skríningových programoch na základe pozvánky ⁴⁰ (percento pozvanej populácie cieľovej populácie,							

⁴⁸ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Share_of_daily_smokers_of_cigarettes_among_persons_aged_15_and_over,_by_level_of_consumption,_2019_\(%25\)_HLTH2022.png](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=File:Share_of_daily_smokers_of_cigarettes_among_persons_aged_15_and_over,_by_level_of_consumption,_2019_(%25)_HLTH2022.png)

⁴⁹ Údaje za rok 2023, <https://www.noisk.sk/files/2024/2024-06-26-noi-rocenka-skriningy-2023-sk.pdf>

⁵⁰ Údaje za rok 2024, <https://www.noisk.sk/files/2025/2025-06-03-noi-rocenka-skriningy-2024-sk.pdf>

ktorá sa zúčastnila organizovaného skríningu) - prsník - krčok maternice - CRC	18,4 % 18,41 % 31,82 % ⁴⁰ 17,4% 29,4% 21,6% ⁴¹						
Podiel včasne zachytených prípadov Percento nádorov podľa klinického štádia pri stanovení diagnózy	2014 - podiel zachytených zhubných nádorov v I. štádiu 47,1% ⁵¹						
Kvalita života pacientov (hodnotenie kvality života počas a po liečbe, vrátane prístupu k podpore, rehabilitácii a paliatívnej starostlivosti).							
Incidencia onkologických ochorení (počet nových prípadov rakoviny v prepočte na počet obyvateľov za určité obdobie).	2014 - incidencia za zhubné nádory 587,64 prípadov na 100 000 obyvateľov; incidencia za všetky sledované diagnózy je to 638,41/100 000 obyvateľov ⁵² 2024 očakávaná incidencia zhubných nádorov 718,6/100 000 obyvateľov ⁵³						
Mortalita na onkologické ochorenia (počet úmrtí na rakovinu v prepočte na počet obyvateľov). Úmrtnosť na nádory na 100 tisíc oby	278,3 ⁵⁴						
Prežívanie pacientov (survival rates) (percento pacientov, ktorí prežili 1, 3 alebo 5 rokov po diagnóze, podľa typu nádoru.	Do 1 roka: Incidenčný rok 2020 – 81% Incidenčný rok 2021 – 82% Do 3 rokov:						

⁵¹https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Onkologia/Incidencia_registrovanych_nadorovych_ochoreni_NOR_SR/Pages/default.aspx

⁵²https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Onkologia/Incidencia_registrovanych_nadorovych_ochoreni_NOR_SR/Pages/default.aspx

⁵³https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Onkologia/Vyskyt_zhubnych_nadorov_SR/Pages/default.aspx

⁵⁴ Správa o dosiahnutých hodnotách kľúčových ukazovateľov v roku 2024. MZ SR, marec 2025

Tento ukazovateľ vypovedá o kvalite a dostupnosti liečby.	Incidenčný rok 2018 – 69% Incidenčný rok 2019 – 69% Do 5 rokov: Incidenčný rok 2016 – 61% Incidenčný rok 2017 – 61% ⁵⁵						
Miera odvrátiteľných úmrtí OECD	470,7 (2021)						
Miera odvrátiteľných úmrtí v onkológii Eurostat							
C18-C21 CRC	23,44 (2019), 21,32 (2021)						
C33-C34 pľúca	30,76 (2019), 28,06 (2021)						
C50 prsník	12,31 (2019), 11,72 (2021)						
IHME miera DALY v onkológii	3895 (2019), 3814 (2021)						
Úmrtnosť odvrátiteľná prevenciou na 100 tisíc obyvateľov	379,3 ²⁶						
Úmrtnosť odvrátiteľná zdravotnou starostlivosťou na 100 tisíc obyvateľov	206,0 ²⁶						

⁵⁵https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Onkologia/Vyskyt_zhubnych_nadov_SR/Pages/default.aspx

7. Odpočet Akčných plánov za roky 2021 -2025 Národného onkologického programu

AKČNÝ PLÁN 1: PRIMÁRNA PREVENCIA

AKČNÝ PLÁN 2 : SEKUNDÁRNA PREVENCIA, SKRÍNING

AKČNÝ PLÁN 3: DIAGNOSTIKA, LIEČBA A NÁSLEDNÁ STAROSTLIVOSŤ – u dospelých a detských onkologických pacientov

AKČNÝ PLÁN 4: VÝSKUM, VÝVOJ A VZDELÁVANIE

AKČNÝ PLÁN 1: PRIMÁRNA PREVENCIA

Aktivita č. 1	1.1 implementovať aktualizovaný Európsky kódex proti rakovine tak, aby zohľadňoval najnovšie vedecké poznatky 1.2 podporiť zapojenie sa SR do projektov tvorby a implementácie mobilnej aplikácie EU pre prevenciu v SR																																																								
Zodpovedný	MZ SR																																																								
Obdobie	2022-2025																																																								
Výstup	Rozpočtové opatrenie na MK SR každý rok - nesplnené Kontinuálna edukačná komunikačná kampaň celoročná (RTVS - zmluva zo štátom) – nesplnené																																																								
Náklady	0 Eur (plán bol kapitola MZ SR , 150 000 EUR ročne)																																																								
Aktivita č. 2	2.1 znižovať vplyv rizikových faktorov nádorových ochorení (fajčenia, nadmernej konzumácie alkoholu, fyzickej inaktivity) 2.2 zvýšiť percento zaočkovaných dievčat a chlapcov proti HPV																																																								
Zodpovedný	Úrad verejného zdravotníctva SR, regionálne úrady verejného zdravotníctva Spolupráca s MŽP SR, MŠVVaŠ SR, MPRV SR MZ SR (hlavný odborník MZ SR pre všeobecnú starostlivosť o deti a dorast), NOI/NCZI																																																								
Obdobie	2022-2025																																																								
Výstup	2.1 Počet zrealizovaných primárne preventívnych aktivít v medziročnom porovnaní- nemerané , výročné správy ÚVZSR : https://www.uvzs.sk/web/uvz/vyroczne-spravy 2.2 % zaočkovaných - splnené 2021 zaočkovaných 23% dievčat a 1% chlapcov Spracované štatistické výstupy NCZI, Očkovanie detí proti vírusu HPV, posledný spracovaný rok 2024. Zaočkovanosť detí proti HPV najmenej 1 dávkou podľa roku výdaja vakcíny, pohlavia a veku <table><thead><tr><th>rok výdaja vakcíny</th><th>muži 12 r.</th><th>ženy 12 r.</th><th>muži 13 r.</th><th>ženy 13 r.</th><th>muži 14 r.</th><th>ženy 14 r.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2018</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td></tr><tr><td>2019</td><td>5,8 %</td><td>18,4 %</td><td>0,2 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td></tr><tr><td>2020</td><td>6,7 %</td><td>19,0 %</td><td>0,2 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td></tr><tr><td>2021</td><td>6,5 %</td><td>21,3 %</td><td>0,2 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td></tr><tr><td>2022</td><td>17,9 %</td><td>44,0 %</td><td>0,2 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td></tr><tr><td>2023</td><td>27,7 %</td><td>49,6 %</td><td>0,5 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td><td>0,0 %</td></tr><tr><td>2024</td><td>21,5 %</td><td>34,8 %</td><td>10,1 %</td><td>4,9 %</td><td>6,1 %</td><td>0,0 %</td></tr></tbody></table>	rok výdaja vakcíny	muži 12 r.	ženy 12 r.	muži 13 r.	ženy 13 r.	muži 14 r.	ženy 14 r.	2018	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2019	5,8 %	18,4 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2020	6,7 %	19,0 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2021	6,5 %	21,3 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2022	17,9 %	44,0 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2023	27,7 %	49,6 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2024	21,5 %	34,8 %	10,1 %	4,9 %	6,1 %	0,0 %
rok výdaja vakcíny	muži 12 r.	ženy 12 r.	muži 13 r.	ženy 13 r.	muži 14 r.	ženy 14 r.																																																			
2018	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %																																																			
2019	5,8 %	18,4 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %																																																			
2020	6,7 %	19,0 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %																																																			
2021	6,5 %	21,3 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %																																																			
2022	17,9 %	44,0 %	0,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %																																																			
2023	27,7 %	49,6 %	0,5 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %																																																			
2024	21,5 %	34,8 %	10,1 %	4,9 %	6,1 %	0,0 %																																																			

	https://www.nczisk.sk/Statisticke_vystupy/Tematicke_statisticke_vystupy/Preventivna_starostlivost/Pages/Ockovanie-deti-proti-virusu-HPV.aspx
Náklady	Project PERCH, 114,875.20 EUR , EK zdroje
Aktivita č. 3	3.1 posilňovať úlohy orgánov verejného zdravotníctva, Národného onkologického inštitútu (NOI) 3.2 posilňovať činnosť mimovládnych organizácií v oblasti primárnej prevencie onkologických ochorení
Zodpovedný	NOI, MZ SR, ÚVZ SR
Obdobie	2022-2025
Výstup	3.1 každoročný rozpočet pre NOI -splnené 3.2 Verejný prísľub na podporu MVO vyhlásený NOI – splnené
Náklady	Plán 100 000 ročne na verejné výzvy NOI na podporu MVO. Z rozpočtu MZ SR: https://mzsr.sk/Clanok?kontrakt-mzsr-narodny-onkologicky-ustav-2025 https://mzsr.sk/Clanok?kontrakt-mzsr-narodny-onkologicky-ustav-2024 https://mzsr.sk/Clanok?kontrakt-mzsr-narodny-onkologicky-ustav-2023 2022 : 513 500 Eur 2021: 493 500 Eur Prísľub: 2022: 99 996 € 2023: 80 000 € 2024: 69 993 € 2025: 80 000 €

AKČNÝ PLÁN 2 : SEKUNDÁRNA PREVENCIA, SKRÍNING

Aktivita č. 1	Mapovanie potrebných krokov pre úspešnú realizáciu kvalitných organizovaných onkologických skriningových programov v oblastiach: - Legislatíva - Spôsob pozývania na skrining - Klinický proces - Kódovanie výkonov a diagnóz - Úhradový systém ZP (ďalej len „ZP“) za výkony - Kontrola kvality - Tok dát - Hodnotenie skriningových programov - Financovanie - Vzdelávanie a osвета
Zodpovedný	MZ SR (hlavný zodpovedný) prostredníctvom Komisie pre skrining vybraných onkologických ochorení (ďalej len „Komisie pre skrining“), NOI, NCZI, ZP, odborné spoločnosti, ÚVZ, ÚDZS, patientske organizácie
Obdobie	2021-2025
Výstup	Zasadutia Komisie a pracovných skupín pod koordináciou NOI. - splnené NOI Mapovanie potrebných krokov pre realizáciu v roku 2024: splnené -Kódovanie výkonov a diagnóz – identifikovaná potreba pre vypracovanie Metodiky pre vykazovanie kódov výkonov a diagnóz v skriningu rakoviny prsníka, -Identifikovaná potreba nastavenia úhrad výkonov v rámci doriešovania nálezov v skriningu rakoviny prsníka na špecializovaných pracoviskách,

	-Identifikované výkony v rámci skríningu rakoviny hrubého čreva a konečníka, a skríningu rakoviny prsníka potrebné pre implementáciu v praxi (vysokorizikové populácie, analgosedácia), -Identifikovaná potreba vypracovania a schválenia metodiky spracovania dát v rámci onkologických skríninov zo ZP do NCZI -Identifikovaná potreba vypracovania indikátorov kvality (KPI) pre jednotlivé skríniny, spolupráca NCZI a NOI -Identifikovaná potreba poskytovania dát NCZI do NOI za účelom hodnotenia skríninov v NOI a poskytovania vyhodnotení pre garanta onkologických skríninov, ktorým je MZ SR
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 2	Príprava a predloženie legislatívnych zmien identifikovaných na základe mapovania (aktivita č. 1)
Zodpovedný	MZ SR (hlavný zodpovedný prostredníctvom OVZSP a legislatívneho oddelenia), NOI
Obdobie	2021-2025
Výstup	NOI: spolupráca pri príprave novely zákona č. 577/2004 Z. z., následne príprava Vyhlášok MZ SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní skríninov onkologických chorôb, v rámci ktorej boli uskutočnené úpravy v súlade s medicínou založenou na dôkazoch a odporúčaniami Európskej komisie. splnené Návrh vyhlášky MZ SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o vykonávaní skríninov onkologických chorôb je zverejnený na portáli Slov-lex pod č. LP/2025/386 a je dostupný na odkaze: https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/386 Návrh vyhlášky MZ SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách a kritériách na pracoviská, na ktorých sa vykonávajú skríniny onkologických chorôb a na pracovníkov, ktorí vykonávajú výkony v súvislosti so skríninami onkologických chorôb je zverejnený na portáli Slov-lex pod č. LP/2025/389 a je dostupný na odkaze: https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/389 Materiály boli zverejnené na portáli Slov-lex dňa 22. júla 2025. Lehota pripomienkovania bola do 11. augusta 2025. Pripomienky k materiálom predložené do Slov-lex : 386: 488/ z toho zásadných 179 389: 260/ z toho zásadných 99 v procese
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 3	Vypracovanie návrhu na zriadenie Národného onkologického skríninového centra (NOSC) v Národnom onkologickom inštitúte a predloženie na rokovanie vlády
Zodpovedný	NOI (hlavný zodpovedný za vypracovanie návrhu), MZ SR (hlavný zodpovedný za predloženie návrhu na schválenie vládou SR prostredníctvom OVZSP)
Obdobie	2021-2025
Výstup	NOI :Analytická konzultácia pre účely prípravy podkladov pre projekt „Národné skríninové centrum“ – nesplnené (konzultácia nie je návrh) MZ SR: Pripravený a schválený zámer NSC- splnené Zámer: https://eurofondy.gov.sk/wp-content/uploads/2025/04/Zamer_NP_NSC_MZSR.pdf

Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 4	Príprava implementácie zariadenia onkologického skriningového centra (NOSC v NOI) v súlade so stanoviskom vlády SR
Zodpovedný	NOI
Obdobie	2024 - 2025
Výstup	NOI: NOSC v NOI – nesplnené MZ SR: zverejnená výzva https://portal.itms21.sk/vyhlasena-vyzva/?id=3709 , splnené
Náklady	Rozpočet NOI MZ SR bez finančných dopadov
Aktivita č. 5	Vypracovanie a schválenie postupov (SOP) na kontrolu kvality skriningových programov na všetkých jeho úrovniach: - Pozývanie - Kvalita skriningových testov - Vykazovanie kódov výkonov a diagnóz - Zabezpečenie dostupnosti dát a následné hodnotenie skriningových programov - Certifikácia skriningových pracovísk
Zodpovedný	MZ SR (hlavný zodpovedný prostredníctvom OVZSP a Odboru štandardných klinických postupov MZ SR), NOI
Obdobie	2024
Výstupy	NOI -príprava 4. revízie „Štandardný postup na vykonávanie lekárskeho ožiarenia a na výkon prevencie - skriningová mamografia/Štandardný postup na výkon prevencie karcinómu prsníka metódou populačného skriningu - skriningová mamografia“ -materiálno- technické zabezpečenie pracovnej skupiny auditorov poverenej Komisiou MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiodiagnostike, radiačnej onkológii a v nukleárnej medicíne pri realizácii auditov a re-auditov mamografických pracovísk - splnené
Náklady	Vypracovanie štandardných postupov - zo zdrojov Projektu OP Ľudské zdroje odboru štandardných klinických postupov a následne z kapitoly MZ SR Činnosť NOI – rozpočet NOI
Aktivita č. 6	Realizácia kontroly kvality skriningových programov
Zodpovedný	NOI
Obdobie	2024
Výstup	Správy z certifikácie skriningových mamografických pracovísk - splnené
Náklady	Rozpočet NOI
Aktivita č.7	Vyhodnotenie a návrh aktualizácie skriningových programov
Zodpovedný	NOI (hlavný zodpovedný), Inštitút zdravotných analýz MZ SR (ďalej len „IZA MZ SR“), Národné centrum zdravotníckych informácií (ďalej len „NCZI“), ZP, MVO
Obdobie	2021-2025
Výstup	NOI Ročné správy 2021,2022,2023,2024 : splnené Skriningové onkologické programy na Slovensku (správa za rok 2024), v elektronickej podobe na webe NOI v slovenskom a anglickom jazyku v časti Skrining/Odborná verejnosť. Stav onkológie na Slovensku - Výročná správa za rok 2024 , v elektronickej podobe v slovenskom a anglickom jazyku: https://www.noisk.sk/o-nas/vyroczne-spravy .
Náklady	Rozpočet NOI

Aktivita č.8	A. Zavedenie a následné zabezpečenie kontinuity populačného skrínungu kolorektálneho karcinómu B. Certifikácia a recertifikácia skrínungových gastroenterologických endoskopických pracovísk
Zodpovedný	A. MZ SR (garant), NOI (koordinátor), ZP, NCZI, ÚDZS, ÚVZ, Slovenská gastroenterologická spoločnosť, spoločnosti VDL, patientske organizácie B. MZ SR, NOI, Slovenská gastroenterologická spoločnosť
Obdobie	2021-2025
Výstup	NOI -certifikácia skrínungových gastroenterologických pracovísk – do siete certifikovaných gastroenterológov pre skrínung v roku 2024 pribudlo 7 certifikovaných gastroenterológov, celkovo je na Slovensku 108 certifikovaných gastroenterológov -technická podpora registra KRCA -koordinácia organizovanie a aktívna účasť pracovnej skupiny pre skrínung KRCA - aktualizácia skrínungu, príprava podkladov Spolupráca pri príprave novely zákona č. 577/2004 Z. z., formou Vyhlášky MZ SR splnené
Náklady	Zo zdravotného poistenia – pozývanie a zdravotné výkony Rozpočet NOI – kontrola kvality
Aktivita č.9	Zavedenie a následné zabezpečenie kontinuity populačného skrínungu karcinómu krčka maternice
Zodpovedný	MZ SR (garant), NOI (koordinátor), ZP, NCZI, ÚDZS, ÚVZ, Slovenská gynekologická spoločnosť, patientske organizácie
Obdobie	2021-2025
Výstup	NOI -aktualizácia skrínungového programu, príprava novelizácie zákona 577/2004 Z. z. - splnené -koordinácia organizovanie a aktívna účasť pracovnej skupiny pre skrínung rakoviny krčka maternice - Príprava publikácie „ <i>Cost-effectiveness of cervical cancer screening in Slovakia.</i> “
Náklady	Zo zdravotného poistenia – pozývanie a zdravotné výkony
Aktivita č. 10	Zabezpečenie kontinuity a zvyšovanie kvality mamografického skrínungu karcinómu prsníka a preverovanie kvality a zvyšovanie počtu skrínungových mamografických pracovísk
Zodpovedný	MZ SR (garant), Sekcia financovania, NOI (koordinátor), ZP, NCZI, ÚDZS, ÚVZ, Slovenská rádiologická spoločnosť, Slovenská gynekologická spoločnosť, spoločnosti VLD, patientske organizácie, Komisia MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiológii, radiačnej onkológii a v nukleárnej medicíne
Obdobie	2021-2025
Výstup	NOI audit nových pracovísk a ich zaradenie do siete certifikovaných mamografických pracovísk (2 nové zaradené pracoviská) - úspešne reauditované pracoviská (20 pracovísk) - udelenie ceny riadiacim výborom pre analytické jednotky „Analytický klenot 2024“ za výstup Zhubné nádory prsníka na Slovensku: Epidemiologická analýza a odporúčania pre systémové opatrenia- hlavný autor IZA, spoluautor NOI - pracovné stretnutia s preverenými skrínungovými pracoviskami Trenčianske Teplice (jún) a v Trenčíne (december) NOI Fórum a udeľovanie ocenení skrínungovým pracoviskám spĺňajúcich 80% indikátorov kvality podľa najvyšších EU kritérií - poskytovanie konzultačnej činnosti potenciálnym pracoviskám, ktoré sa

	uchádzajú o zaradenie medzi skriningové pracoviská - konzultačná činnosť pre preverené skriningové pracoviská - participácia na vývoji a implementácii softvéru na evidenciu a štatistické spracovanie dát skriningových mamografických vyšetrení v SR „MamoLight/MamoNet“ (vlastník Národný onkologický inštitút). Účasť na implementačných aktivitách, vrátane testovania a validácie funkcionality. ---- poskytovanie odborných konzultácií pre efektívne zavedenie softvéru do praxe. Podpora pri školení koncových používateľov a adaptácia softvéru na reálne potreby praxe. - spolupráca pri príprave novely zákona č. 577/2004 Z. z., formou Vyhlášky MZ SR splnené
Náklady	Zo zdravotného poistenia- pozývanie a zdravotné výkony Z rozpočtu MZ SR (250 000 EUR/50 000 EUR ročne, t.j. náklady na preverenie kvality 20-30 pracovísk ročne komisiou 5-6 ľudí (DOVP, preplatenie cestovných nákladov)
Aktivita č.11	Vypracovanie podkladov pre realizáciu ďalších organizovaných skriningových programov podľa odporúčaní Európskej rady pre onkologický skrining
Zodovedný	NOI (hlavný zodpovedný), MZ SR prostredníctvom Komisie pre skrining, ZP, NCZI, ÚDZS, ÚVZ, odborné spoločnosti, patientske organizácie
Obdobie	2021-2025
Výstup	NOI -účasť na projekte JA CanScreen- Slovensko ako „exemplary country“ pre zavedenie pilotných projektov pre skrining ca pľúc a ca prostaty -príprava edukačných materiálov, aktualizácia webovej stránky pre laickú a odbornú verejnosť pre nové skriningy -koordinácia organizovanie a aktívna účasť pracovnej skupiny pre skrining karcinómu pľúc -spolupráca pri príprave novely zákona č. 577/2004 Z. z., formou Vyhlášky MZ SR pre nové skriningové programy Čiastočne splnené
Náklady	Z rozpočtu NOI
Aktivita č.12	Vzdelávanie odborníkov i laikov, medzinárodná spolupráca
Zodpovedný	MZ SR, NOI, ZP, ÚVZ, odborné spoločnosti participujúce na onkologických skriningových programoch, patientske organizácie
Obdobie	2021-2025
Výstup	- participácia na odborných konferenciách: Mammotrend, SSVPL, Slovenský rádiologický kongres, Slovenský urologický kongres, Slovenský gastroenterologický kongres, Bratislavské onkologické dni, 3. Komárňanská onkologická konferencia, XIV Chyby a omyly v mammodiagnostike, Valného zhromaždenie ASL SR, Košické onkologické dni, Nitrianske lekárske dni, TA3 Zdravotnícka konferencia, seminár pre sestry 4.ošetrovateľský deň Piešťany, XII Škola rádiológie- mammodiagnostika, Celoústavný seminár OUSA, Akadémia Epidemiológie, prevencia v medicíne, SEKCAMA, NOI Fórum, Zdravotnícky výbor NR SR, Ošetrovateľské dni, tréningové kurzy, konferencie a workshopy organizované pod záštitou MAAE - publikácie a prezentácie v roku 2024 sú zverejnené na: https://www.noisk.sk/o-nas/publikujeme, - laická osвета ku všetkým trom skriningovým programom: www.onkokontrola.sk - osвета pri príležitosti mesiaca „Ružový október“,

	- priebežne aktualizovaná edukačná platforma: webová stránka NOI www.noisk.sk v slovenskom a anglickom jazyku, - Participácia na projekte JA CanScreen, AI adoption <i>splnené</i>
Náklady	100 000 EUR (20 000 EUR ročne) z rozpočtu MZ SR
Aktivita č. 13	PRESCRIP-TEC – projekt skrínungu karcinómu krčka maternice v marginalizovanej skupine obyvateľstva
Zodpovedný	Trnavská univerzita (hlavný zodpovedný), Zdravé regióny, Liga proti rakovine, MZ SR
Obdobie	2021-2024
Výstup	Publikácia výsledkov projektu PRESCRIP-TEC https://prescriptec.org/results/ <i>splnené</i>
Náklady	Projekt EÚ - Horizon 2020

AKČNÝ PLÁN 3 : DIAGNOSTIKA, LIEČBA A NÁSLEDNÁ STAROSTLIVOSŤ – u dospelých a detských onkologických pacientov

Aktivita č.1	Mapovanie potrebných krokov a návrh ich implementácie pre zlepšenie diagnostiky a liečby v onkológii na Slovensku v oblastiach: - legislatívy s cieľom zlepšenia dostupnosti diagnostických a liečebných postupov, zatriktívnenie a motivácia pre prácu zdravotníckych pracovníkov, multidisciplinárnych tímov, poskytovateľov podpornej zdravotnej starostlivosti - časovej a geografickej dostupnosti diagnostiky a liečby - dostupnosti inovatívnych diagnostických a liečebných postupov - potreby rozšírenia siete pracovísk intervenčnej rádiológie (bioptické multidisciplinárne tímy) - kódovania výkonov a diagnóz - úhradového systému ZP (ďalej len „ZP“) za výkony - vzdelávania - účasť zástupcov NOÚ a NÚDCH v pracovných skupinách k úprave legislatívy - účasť zástupcov všetkých troch detských onkologických centier na príprave optimalizovanej siete nemocníc
Zodpovedný	MZ SR (hlavný zodpovedný - IZA, sekcia digitalizácie a informatizácie, odbor legislatívy, sekcia zdravia, sekcia vzdelávania), HTA, NCZI, Vedecká rada NOI (VR NOI), Vedecká rada MZ SR, výbory odborných spoločností, ZP, ÚDZS
Obdobie	2021-2025
Výstup	-V rámci MZ SR prebieha aktualizácia katalógu výkonov
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č.2	Príprava a predloženie legislatívnych návrhov podľa identifikovaných výsledkov mapovania (aktivita č. 1)
Zodpovedný	MZ SR (hlavný zodpovedný), výbory odborných spoločností, VR NOI
Obdobie	2021-2023
Výstup	Schválená novela zákona č. 363/2011 Z. z.
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 3	Implementácia chýbajúcich komponentov v oblasti diagnostiky a liečby na základe identifikovaných výsledkov mapovania (aktivity č. 1)
Zodpovedný	Zriaďovatelia zariadení poskytovania zdravotnej starostlivosti

Obdobie	2021-2025
Výstup	V roku 2024 spustenie činnosti Centra pre podávanie CAR-T bunkovej terapie v Národnom onkologickom ústave (uvedené nižšie v aktivite č. 4) V oblasti radiačnej onkológie nám stále chýba technológia pre stereotaktickú rádioterapiu v onkologických ústavoch, čiastočné riešenie poskytne nemocnica Bory (Cyberknife).
Náklady	Z rozpočtu poskytovateľov zdravotnej starostlivosti / z rozpočtu MZ SR
Aktivita č. 4	Zriadenie centra pre podávanie CAR-T bunkovej terapie
Zodpovedný	NOÚ (hlavný zodpovedný), Národný ústav detských chorôb
Obdobie	2021-2025
Výstup	V roku 2023 zahájenie činnosti Centra pre podávanie CAR-T bunkovej terapie v Národnom onkologickom ústave
Náklady	– plánované: 600 000 € - navýšenie rozpočtu NOÚ z EÚ programov na budovanie komplexných onkologických centier a zo štátneho rozpočtu
Aktivita č. 5	Vytvorenie a aktualizácia zoznamu liekov s hodnotením ich klinického benefitu podľa štandardného skóre ESMO-MCBS
Zodpovedný	NOI
Obdobie	2021-2025
Výstup	Pravidelne aktualizované zoznamy onkologických liekov publikované, resp. zdieľané na webe NOI, https://www.noisk.sk/lekar/diagnostika-a-liecba/zoznamy-onkologickych-liekov : 1. Zoznam všetkých onkologických liekov aktualizovaný v spolupráci s IQVIA, dostupný na webe NOI 2. Zoznam inovatívnych onkologických liekov používaný v liečbe onkologických pacientov so solídnymi nádormi a lymfómami s poskytovaným skóre klinického benefitu podľa ESMO-MCBS aktualizovaný v spolupráci s InovaHealth a dostupný primárne na www.onkoportal.sk (zdieľaný na webe NOI)
Náklady	Z rozpočtu NOI
Aktivita č. 6	Odborný návrh schvaľovacieho procesu inovatívnej onkologickej liečby zdravotnými poisťovňami
Zodpovedný	Výbor Slovenskej onkologickej spoločnosti, HTA MZ SR, VR NOI
Obdobie	2021-2022
Výstup	- dostupnosť onkologickej liečby diskutovaná na Bratislavských onkologických dňoch 2022 - Schválená novela zákona č. 363/2011 Z. z. s cieľom zlepšenia dostupnosti onkologickej liečby na Slovensku v gescii MZ SR
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 7	Zriadenie referenčného chirurgického onkologického centra v Národnom onkologickom ústave
Zodpovedný	NOÚ, hlavný odborník pre chirurgiu MZ SR
Obdobie	2021-2025
Výstup	Vzhľadom k tomu, že nebol navýšený rozpočet NOÚ na tento účel budovanie kvartérneho referenčného chirurgického onkologického centra v Národnom onkologickom ústave nebolo realizované.

Náklady	12 000 000 € - navýšenie rozpočtu NOÚ z EÚ programov na budovanie komplexných onkologických centier a zo štátneho rozpočtu – v roku 2022 nerealizované
Aktivita č. 8	Vypracovanie aktualizovanej koncepcie klinickej, pediatrickej, radiačnej a chirurgickej onkológie
Zodpovedný	Hlavní odborníci MZ SR pre klinickú, pediatrickú, radiačnú a chirurgickú onkológiu, VR NOI
Obdobie	2021-2022
Výstup	- Publikovaná aktualizovaná koncepcia klinickej onkológie vo Vestníku MZ SR, čiastka 31, z 28.7.2022 - Vypracovaná aktualizovaná koncepcia radiačnej onkológie - hlavný odborník MZ SR pre radiačnú onkológiu, Vedecká rada NOI, výbor SSRO
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 9	Vypracovanie návrhu zriadenia kliniky preživších a jeho implementácia v Národnom onkologickom ústave
Zodpovedný	NOÚ (hlavný zodpovedný), VR NOI, výbory odborných spoločností: SOS, Spoločnosť detských hematológov a onkológov v spolupráci s hlavnými odborníkmi MZ SR a patientskými organizáciami
Obdobie	2023-2025
Výstup	Klinika preživších v Národnom onkologickom ústave- Nezrealizované
Náklady	250 000 EUR Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky, Komponent 13, Operačný program Slovensko cieľ 4- Nezrealizované
Aktivita č. 10	Vypracovanie metodiky sledovania pacientov po onkologickej liečbe u VLD-príslušné legislatívne zmeny, implementačný plán
Zodpovedný	Výbor Slovenskej onkologickej spoločnosti SLS v spolupráci s hlavným odborníkom MZ SR (hlavný zodpovedný), výbory odborných spoločností: Spoločnosť detských hematológov a onkológov, SSRO, VLD v spolupráci s hlavnými odborníkmi MZ SR, VR NOI a patientskými organizáciami
Obdobie	2023-2025
Výstup	- Publikovaná aktualizovaná koncepcia zdravotnej starostlivosti v odbore klinická onkológia vo Vestníku MZ SR, 28.7.2022, čiastka 31, s odporúčaním pre sledovanie onkologických pacientov po onkologickej liečbe v remisii ochorenia u VLD - V spolupráci s hlavnou odborníčkou MZ SR pre všeobecné lekárstvo a Slovenskou onkologickou spoločnosťou pripravené informatívne články o možnosti sledovania onkologického pacienta v remisii v ambulancii všeobecného lekára pre dospelých, pre odbornú verejnosť na publikáciu v roku 2023 v Zdravotníckych novinách a v časopise Onkológia a onkológovia tiež boli informovaní formou mesačníka NOI.
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 11	Vypracovanie konceptu a implementačného plánu práce multidisciplinárnych tímov na Slovensku, vrátane konzultačnej zahraničnej spolupráce
Zodpovedný	Výbor Slovenskej onkologickej spoločnosti SLS v spolupráci s hlavným odborníkom MZ SR (hlavný zodpovedný), MZ SR, výbory odborných spoločností: Spoločnosť detských hematológov a onkológov a SSRO v spolupráci s hlavnými odborníkmi MZ SR, VR NOI a a patientskými organizáciami
Obdobie	2022-2023
Výstup	Problematika MDT bola diskutovaná a riešená v rámci projektova a odborných podujatí: CRANE- Stakeholder Forum 2023, EUNetCCC, CCI4EU-DeepDive

Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 12	Implementácia strategického plánu týkajúceho sa aplikácie medicínskeho ionizačného žiarenia v nukleárnej medicíne podľa odporúčaní Európskeho plánu boja proti rakovine (SAMIRA)
Zodpovedný	MZ SR (Sekcia zdravia) prostredníctvom Komisie MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiodiagnostike, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne
Obdobie	2021-2025
Výstup	Pravidelne organizované Nitrianske dni nukleárnej medicíny. V 2022 sa v Starej Lesnej konala československá konferencia s medzinárodnou účasťou: XLIII. Dni radiačnej ochrany. Pravidelné zasadnutia členov odbornej pracovnej skupiny – Komisie MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne.
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č. 13	Dobudovanie komplexného onkologického centra v rámci VOÚ
Zodpovedný	Východoslovenský onkologický ústav (VOÚ)
Obdobie	2021
Výstup	Spracovaná architektonická štúdia stavby bola odsúhlasená Pamiatkovým úradom SR, Košice a Útvárom hlavného architekta mesta Košice. Spracovaný Rozvojový plán VOÚ, získal súhlasné stanovisko Inštitútu zdravotných analýz MZ SR Aktuálne dokončená štúdia realizovateľnosti bude predložená na ÚHP MF SR.
Náklady	
Aktivita č. 14	Dobudovanie komplexného onkologického centra v rámci OÚSA
Zodpovedný	Onkologický ústav sv. Alžbety (OÚSA)
Obdobie	2021
Výstup	V roku 2021 bola zahájená komplexná rekonštrukcia OÚSA
Náklady	Rozpočet OÚSA
Aktivita č. 15	Dobudovanie komplexného detského onkologického centra v Národnom ústave detských chorôb
Zodpovedný	Národný ústav detských chorôb
Obdobie	2021
Výstup	Akceptácia Kliniky detskej hematológie a onkológie do PedCan siete ERN
Náklady	700 000 €, Plán obnovy a odolnosti SR, komponent 11, operačný program Slovensko cieľ 1 – nerealizované z uvedených finančných zdrojov
Aktivita č. 16	Kontrola kvality s cieľom zabezpečenia časovej dostupnosti a efektívnosti rádioterapie
Zodpovedný	MZ SR (Sekcia zdravia) prostredníctvom Komisie MZ SR pre zabezpečenie kvality v rádiodiagnostike, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne
Obdobie	2021
Výstup	- V roku 2021 boli vypracované indikátory kvality pre radiačnú onkológiu a zostavené audítorské skupiny - Komisiou pre kontrolu kvality v rádiológii, radiačnej onkológii a nukleárnej medicíne boli ustanovené audítorské tímy, jedným z nich je tím pre klinický audit a dozimetriu v radiačnej onkológii. - V rokoch 2024-2025 prebiehala implementácia projektu technickej spolupráce MAAE Zlepšenie služieb rádioterapie a rádiológie prostredníctvom budovania kapacít, v rámci ktorého MAAE poskytla zdroje pre odbornú prípravu a vedenie klinických auditov na Slovensku

Náklady	Z rozpočtu MZ SR na činnosť Komisie (DVP, cestovné) – 10 000 € na 1 rok / 10x5 = 50 000 €. Na 5 rokov Na činnosť pracovnej auditorskej skupiny neboli vyčlenené žiadne finančné prostriedky
Aktivita č. 17	Implementácia paliatívnej starostlivosti do systému zdravotnej starostlivosti
Zodpovedný	MZ SR (hlavný zodpovedný Sekcia zdravia), Katedra paliatívnej medicíny SZÚ
Obdobie	2022-2025
Výstup	Legislatívne zmeny: - Prijatie novely zákona 576/2004 Z. z. v júni 2022 s definíciou paliatívnej starostlivosti, možnosti jej poskytovania, s rozšírením informovaného súhlasu o informovaní o paliatívnej starostlivosti, o možnosti implementovania multidisciplinárneho prístupu v paliatívnej starostlivosti., Zákony : Vyhľadávanie v návrhoch zákonov : Detaily návrhu zákona - Národná rada Slovenskej republiky (nrsk.sk)
Náklady	EU zdroje: Plán obnovy a odolnosti komponent 13 - splnenie míľnika – prijatie novely zákona 576/2004 Z. z. - 11/22: výzva: Rozšírenie a obnova siete mobilných hospicov, vykonávateľ: MZ SR, indikatívna výzva alokácie: 2 388 246 EUR. - Operačný program Slovensko cieľ 4 Operačný program Ľudské zdroje, prioritná os 8.REACT-EU – Posilnenie dlhodobej zdravotnej starostlivosti https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/esf/op-ludske-zdroje/vyzvania-2022/vyzvanie-posilnenie-dlhodobej-zdravotnej-starostlivosti.pdf
Aktivita č. 18	Implementácia smerníc odborných spoločností s cieľom inovácie a modernizácie súčasného stavu onkologickej diagnostiky so zabezpečením úrovne porovnateľnej so stavom vo vyspelej EÚ, t.j. v súlade s požiadavkami a smernicami ESMO (<i>European Society of Medical Oncology</i>), ESTRO (<i>European Society of Radiation Oncology</i>), SIOP a SIOP-E (Medzinárodná a Európska spoločnosť pre detskú onkológiu) a ESP (<i>European Society of Pathology</i>) v zmysle princípov precíznej, na pacienta orientovanej medicíny a využitia translačného výskumu.
Zodpovedný	Výbor Slovenskej spoločnosti patológov SLS v spolupráci s hlavným odborníkom MZ SR (hlavný zodpovedný), výbory odborných spoločností: SOS, SSRO, Spoločnosť detských hematológov a onkológov v spolupráci s hlavnými odborníkmi pre klinickú, radiačnú a pediatrickú onkológiu MZ SR, MZ SR (Sekcia zdravia)
Obdobie	2021-2025
Výstup	V diagnostických centrách odboru patologická anatómia, ktoré sú „naviazané“ svojou diagnostickou činnosťou na onkologické, liečbu predpisujúce centrá, boli po viacerých multidisciplinárnych seminároch implementované súčasné európske smernice, najmä ESP či ESMO - napr. pre modernizáciu/upgradovanie diagnostických postupov NSCLC, CRC, karcinómu prsníka lymfoidných neoplázií a pod. Súčasne nové postupy boli publikované, prinajmenej parciálne, v odbornej tlači v SR. Súčasne sme podstatnou mierou participovali na tvorbe

	programu Digitalizácia patológie v SR, čo by podstatnou mierou malo prispieť k skvalitneniu diagnostickej činnosti v súlade s európskymi štandardami.
Náklady	Úspora liečebných nákladov poskytovaných zdravotnými poisťovňami napr. zúžením spektra vysokorizikových detských pacientov (protokolárna liečba je stále aktívna, nie je t.č. možné vyčísliť úsporu)
Aktivita č. 19	Overenie diagnostických postupov kontrolným procesom, najmä procesom <i>External Quality Assurance</i> v medzinárodne akceptovaných agentúrach, pričom táto infraštruktúra má zahŕňať tímy patológov a s nimi úzko kooperujúcich molekulových biológov a genetikov v zmysle konceptu molekulovej patológie
Zodpovedný	Zdravotné poisťovne vyžadujúce EQA kontroly v zazmluvnených diagnostických centrách v SR v spolupráci s výborom Slovenskej spoločnosti patológov SLS v spolupráci s hlavným odborníkom MZ SR
Obdobie	2021-2025
Výstup	Všetky dg. centrá nášho odboru, ktoré vyšetrujú prediktívne relevantné molekulárnepatologické biomarkery cielenej/biologickej liečby alebo imunoterapie sa pravidelne (niekoľko, obvyčajne 2-3 cykly ročne) podrobujú EQA procesom v európskych relevantných agentúrach (väčšinou pod ESP).
Náklady	<u>EQA so sídlom v Belgicku:</u> EGFR (tzv. molecular DNA scheme, v rámci ktorej bol vyšetřovaný stav: RAS a BRAF u nemalobunkového karcinómu pľúc (NSCLC) – 550 € ALK IHC v NSCLC – 350 € ROS1 IHC v NSCLC – 350 € PD-L1 v NSCLC – 350 € ALK a ROS1 FISH u NSCLC - 660 € <u>RfB so sídlom v Bonne, Nemecko:</u> EGFR v plazme – 250 € <u>SEKK so sídlom v Pardubiciach, Česká republika:</u> RAS a BRAF v kolorektálnom karcinóme – 360 € HER2 IHC – 86,40 € <u>UK NEQAS so sídlom Londýne, Veľká Británia:</u> HER2 DISH – 805 Libier (približne 963,42 €)

AKČNÝ PLÁN 4: VÝSKUM, VÝVOJ A VZDELÁVANIE

Aktivita č.1	Mapovanie potrebných krokov a návrh ich implementácie pre zlepšenie výskumu a vývoja v onkológii na Slovensku pre oblasti: a. Legislatívne a nelegislatívne úpravy (novelizácia zákona o biomedicínskom výskume, resp. nový “biobankový zákon”, nové právne normy v kontexte Príkazu ministerky č. 4/ 2018 a Dodatku č.1 k tomuto príkazu, katalóg pracovných pozícií pre oddelenia klinických skúšaní– a ďalšie úpravy relevantných právnych noriem) b. Stav výskumu a vývoja v onkológii na Slovensku (v kontexte Súhrnnej správy aktualizovanej RIS3) c. Vytvorenia kliniky klinických skúšaní fázy I-III v Národnom komplexnom onkologickom centre na Slovensku d. Participácia bez finančných nákladov a na vytvorení SK Roadmapy Biomedicínskeho VaV v oblasti onkológie e. Financovanie f. Medzinárodná spolupráca
--------------	---

	g. Vzdelávanie a osвета
Zodpovedný	MZ SR (hlavný zodpovedný): IVV a OVZSaP - Vedecká rada MZ SR; Vedecká rada NOI, výbor SOS
Obdobie	2021-2025
Výstup Výstup IVV/ v súčasnosti Sekcia programov a projektov	Zákon 576/2004 Z. z. § 25- Použitie zdravotnej dokumentácie, Zákon 362/2011 Z. z. § 2 ods. 41 - Definícia nekomerčného klinického skúšania Zákon č. 576/2004 Z. z. - zapracovanie pripomienok, konsolidácia s relevantnými vnútornými útvarmi MZ SR a externými inštitúciami vyústili do predloženia materiálu do III. kola vnútrorezortného pripomienkového konania dňa 29.5.2025 - momentálne prebieha zapracovávanie pripomienok splnené
Náklady	Bez finančných nákladov
Aktivita č.2	Vypracovanie koncepcie onkologického translačného a klinického výskumu na Slovensku
Zodpovedný	MZ SR/ IVV – Vedecká rada MZ SR, Vedecká rada NOI,
Obdobie	2022-2025
Výstup	Koncepcia onkologického translačného a klinického výskumu na Slovensku- uverejnená vo Vestníku MZ SR 28. júla 2023 splnené
Náklady	Bez finančných nákladov
Aktivita č.3	Zriadenie kliniky klinických skúšaní fázy I-III v Národnom komplexnom onkologickom centre v NOÚ
Zodpovedný	NOU
Obdobie	2022-2025
Výstup	Zahájené aktivity pre vytvorenie klinika fázy 1 v NOÚ nesplnené
Náklady	Činnosť NOI – rozpočet NOI
Aktivita č.4	Vytvorenie funkčnej infraštruktúry akademického klinického výskumu na Slovensku – organizačná a administratívna podpora akademických klinických skúšaní
Zodpovedný	MZ SR v spolupráci so SLOVACRINom a NOÚ/NOI
Obdobie	2021-2025
Výstup	Podpora činnosti SLOVACRINu, finančná podpora koordinátorov KS vytvorenie Cestovnej mapy akademického klinického výskumu na Slovensku 2022 splnené
Náklady	SLOVACRIN: 2021-100 000€, 2022-100 000€, 2023- 50 000€ (rozpočetMZ SR), finančná podpora koordinátorov KS- rozpočet NOI
Aktivita č.5	Vzdelávanie v oblasti klinických skúšaní (KS): Koordinátori KS, sestry pre klinický výskum
Zodpovedný	IVV/ BIOHUB.SK; v spolupráci so SLOVACRINom a NOÚ/ Oddelením klinického skúšania (OKS) a externými odborníkmi
Obdobie	2021-2025
Výstupy	NOI : Stretnutia s PO- 2x ročne, so zadávateľmi KS-2x ročne, stretnutie s právnymi zástupcami (2025), výškolenie a pravidelné stretnutia koordinátorov KS (7 ľudí) - Vytvorenie školy KS NOI a SZU - Pravidelné vzdelávanie v rámci odborných podujatí Výročná správa NOI za roky 2021-2024

	IVV: 08.-09.11.2021 – „Kurz pre koordinátorov klinického skúšania v zdravotníckych zariadeniach“ https://www.health.gov.sk/Clanok?kurz-pre-koordinatorov-klinickehoskusania-v-zz 28.03.2022 - Webinár- Etika Biomedicínskeho výskumu https://info193542.wixsite.com/bioetika 31.03.2022 – Webinár-Správna klinická prax pre členov etickej komisie https://www.health.gov.sk/Clanok?webinar-registracia-etickej-komisie 15.5.2023 – „Kurz správnej klinickej praxe pre koordinátorov klinických skúšaní“ 16.5.2023 – „Medzinárodný deň klinických skúšaní ICTD 2023“ SLOVACRIN a LF UPJŠ v Košiciach 19.6.2023 – 1. neformálne zasadnutie Pracovnej skupiny pre klinické skúšanie 8.11.2023 – 2. neformálne zasadnutie Pracovnej skupiny pre klinické skúšanie 4.6.2024 - Medzinárodný deň klinických skúšaní 2024, Košice 11.6.2025 - Medzinárodný deň klinických skúšaní 2025, Bratislava splnené
Náklady	Rozpočet NOI/IVV
Aktivita č.6	Legislatívne úpravy v kontexte Príkazu ministerky č. 4/ 2018 a Dodatku č.1 k tomuto príkazu, katalóg pracovných pozícií pre oddelenia klinických skúšaní – a ďalšie úpravy relevantných právnych noriem)
Zodpovedný	MZ SR/ IVV (BIOHUB.SK), pracovná skupina externých odborníkov, výbor SOS, tiež výbor Slovenskej spoločnosti detských onkológov a hematológov
Obdobie	2022-2025
Výstup	Nový príkaz, resp. nové dodatky ministra k Príkazu ministerky č.4/2018, ktoré vytvárajú podmienky potrebné pre materiálne technické, personálne a iné zabezpečenie útvarov klinického a biomedicínskeho výskumu u poskytovateľov zdravotnej starostlivosti. Odporúčaný opis pracovných náplní jednotlivých pracovníkov pracoviska klinického skúšania uverejnený vo Vestníku MZ SR zo dňa 28. júla 2023, ročník 71, čiastka 25-29 Vestník MZ SR.pdf splnené
Aktivita č.7	Zosieťovanie pracovísk klinických skúšaní (Slovenskej kooperatívnej onkologickej skupiny, SCOG) s cieľom zvýšiť a posilniť spoluprácu na úrovni národnej a medzinárodnej spolupráce
Zodpovedný	NOI, v spolupráci MZ SR/IVV
Obdobie	2021-2025
Výstup NOI	Sieť pracovísk SCOG dostupná na webe NOI: https://www.noisk.sk/lekar/veda-a-vyskum/slovenska-kooperativna-onkologicka-skupina - Informačný newsletter NOI pokračuje v podpore informovanosti patientskych organizácií a členov SCOGu o stave onkologických KS na Slovensku. - Výročná správa NOI za roky 2021-2024

	splnené
Náklady	Činnosť NOI – rozpočet NOI
Aktivita č.8	Cestovná mapa vedecko - výskumných infraštruktúr zameraných na projekty onkologického VaV (ako súčasť Roadmap biomedicínskeho VaV SR v rámci RIS3 Domény č.4: „Zdravá spoločnosť“)
Zodpovedný	MZ SR/ IVV
Obdobie	2021-2025
Výstup	Aktualizácia cestovnej mapy na ročnej báze https://www.minedu.sk/cestovna-mapa-vyskumnych-infrastruktur-sk-vi-roadmap-2020-2030/ splnené
Aktivita č.9	Ďalší rozvoj a kontinuita siete biobáň ako základu biomedicínskeho a klinického výskumu, konsolidácia v rámci BBMRI-ERIC Consortium (v rámci biobankového európskeho projektu)
Zodpovedný	MZ SR (IVV), NOÚ, Jesseniova lekárska fakulta UK v Martine)
Obdobie	2021-2025
Výstup	Aktualizovaná sieť lokálnych biobáň a ich prepojenie s národnou biobankou v Martine. Vstup SR do BBMRI Splnené IVV/ v súčasnosti Sekcia programov a projektov : 4.12.2024 bolo na rokovaní vlády SR schválené členstvo v BBMRI. V júli 2025 sa Slovensko stalo plným členom BBMRI-ERIC. https://www.bbmri-eric.eu/news-events/slovakia-joins-bbmri-eric-as-full-member/
Náklady	400 000 EUR (80 000 EUR / rok (z toho plné členstvo SR v BBMRI 25 000 EUR /rok)
Aktivita č.10	MZ SR - výzvy pre výskum a vývoj podľa zákona č. 525/2010 Z. z.; Tematické granty “Onkovýzva”
Zodpovedný	MZ SR (IVV)
Obdobie	2021-2025
Výstup	Počet vyhlásených výziev, počet udelených grantov Nesplnené, od roku 2019 neboli pridelené alokácie zo štátneho rozpočtu.
Náklady	1 800 000 EUR (300 000 €/1 projekt/max. 3 roky, 1 rok - 6 projektov, 1 výzva) Od roku 2019 neboli pridelené alokácie zo štátneho rozpočtu.
Aktivita č.11	Koordinácia medzirezortnej spolupráce pre konsolidáciu (v rámci finančných grantov – MŠVVaŠ SR, MH SR, MIRRI a MZ SR) a finančná podpora partnerstiev na medzinárodnej úrovni - Horizon Europe, Mission Cancer
Zodpovedný	MZ SR/ IVV a OVZSaP
Obdobie	2021-2025
Výstup	IVV/ v súčasnosti Sekcia programov a projektov : 10 pracovných stretnutí splnené
Náklady	žiadne
Aktivita č.12	Konzultačná/ mentorská podpora inovatívnych výskumných tímov, začínajúcich podnikov (start-up, spin-off), neziskových organizácií zameraných na onkológiu
Zodpovedný	MZ SR – IVV (inkubátor Biohub SK)
Obdobie	2022-2025
Výstup	Aktuálny počet start ups resp. spin offs zameraných na onkologický VaV/ Aktuálny počet patentových prihlášok, resp. úžitkových vzorov, ochranných známok, resp. technologického transferu v oblasti biomedicínskeho VaV nesplnené
Náklady	0 EUR, 800 000 EUR (200 000 €/ rok rozpočet MZ SR)

Aktivita č.13	Dialóg MZ SR a odbornej verejnosti so zdravotnými poisťovňami zameraný na vypracovanie podporných stanovísk pre zaradovanie inovatívnych zdravotníckych produktov a technológií do kategorizačného procesu
Zodpovedný	MZ SR/ IVV- prostredníctvom Vedeckej rady MZ SR, HTA, NOI, SOS a mimovládne organizácie
Obdobie	2022-2025
Výstup	Minimálne 1x ročne stretnutie so ZP, MZ SR, AIFP (príprava nákladovej analýzy), Čiastočne splnené
Náklady	žiadne
Aktivita č.14	Posilnenie funkčnej infraštruktúry akademického klinického výskumu – systémová podpora koordinácie klinického výskumu v centrách akademického klinického skúšania.
Zodpovedný	NOI/VR NOI a SCOG
Obdobie	2022-2025
Výstup NOI	Finančná podpora a vzdelávanie a zosieťovanie koordinátorov KS Výročná správa NOI za roky 2022-2024 splnené
Náklady	Rozpočet NOI

AKČNÝ PLÁN 5: ZDRAVOTNÉ ÚDAJE A INFORMÁCIE

Aktivita č.1	Zmapovanie potrebných zmien v oblasti legislatívy s cieľom efektívneho vzniku, zberu a využitia údajov, vypracovanie príslušných návrhov na legislatívne zmeny a ich predloženie na schválenie parlamentom
Zodpovedný	MZ SR/SDI (hlavný zodpovedný), NCZI, ZP
Obdobie	2021-2025
Výstup	Predložené návrhy legislatívnych zmien - splnené
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č.2	Prípraviť a zrealizovať aktivity na strane NCZI s cieľom zníženia aktuálneho časového sklzu v zbere, spracovaní a následnom publikovaní údajov z NOR SR
Zodpovedný	NCZI (hlavný zodpovedný)
Obdobie	2021 - 2025
Výstup	Migrácia a spracovávanie údajov v novom IS – splnené Incidenca registrovaných nádorových ochorení z Národného onkologického registra SR Príprava algoritmu na určenie nových prípadov onkologických ochorení využitím dát od zdravotných poisťovní s prepojením na údaje o úmrtiach zo Štatistického úradu SR – splnené Výskyt zhubných nádorov v Slovenskej republike za roky 1996 – 2022.
Náklady	Rozpočet NCZI
Aktivita č.3	Na základe zmapovania existujúcich možných zdrojov údajov začať realizovať aktivity, ktoré povedú k využívaniu týchto zdrojov pre potreby naplňania údajov do NOR SR s cieľom postupného znižovania administratívnej záťaže spravodajských jednotiek
Zodpovedný	NCZI
Obdobie	2021 - 2025
Výstup	Zmapované zdroje a ich postupná implementácia a využívanie pre potreby naplňania údajov do NOR SR splnené

Náklady	NCZI
Aktivita č.4	Rozšírenie analytických výstupov z NOR SR o údaje o prežívaní na existujúcich údajoch NOR SR.
Zodpovedný	NCZI
Obdobie	2021 – 2025
Výstup	Analytické výstupy z NOR SR rozšírené o údaje o prežívaní častočne splnené NCZI publikuje ukazovatele o prežívaní v rámci pripravených výstupoch NOR SR a odhadovaných počtoch incidenčných prípadov vypočítaných na základe údajov o uhradenej zdravotnej starostlivosti tu . Rozšírenie o roky 2023 a 2024 bude publikované v 9/2025, výstupy obsahujúce spracovanie klinických údajov do roku 2015 vrátane ukazovateľov o prežívaní bude publikované v 9/2025.
Náklady	NCZI
Aktivita č.5	Na základe zmapovania existujúceho stavu pripraviť návrh plánu na akceleráciu využívania elektronickej formy hlásenia údajov do NOR SR, ktorá je prístupná od roku 2015.
Zodpovedný	NCZI MZ SR, ZP (spolupracujúce subjekty)
Obdobie	2021-2025
Výstup	Plán na akceleráciu využívania elektronickej formy hlásenia údajov do NOR SR – splnené S účinnosťou od 1.1.2023 nastavená výhradne elektronický zber údajov od PZS pre naplnenie NOR SR; papierová forma zaslania údajov nie je akceptovaná.
Náklady	Bez finančného dopadu
Aktivita č.6	Zabezpečiť analytické výstupy (pravidelné alebo ad hoc) z údajov z Národného skríningového registra na základe požiadaviek MZ SR, NOI, HO MZ SR alebo odbornej verejnosti pri dodržaní platnej právnej úpravy.
Zodpovedný	NCZI (hlavný zodpovedný)
Obdobie	2021-2025
Výstup	Pravidelné alebo ad hoc výstupy. Splnené Onkologické skríningové programy
Náklady	Z rozpočtu NCZI
Aktivita č. 7	Zabezpečenie prístupu ku kompletným pseudonymizovaným údajom Národného skríningového registra a NOR SR nevyhnutných pre monitoring a vyhodnocovanie skríningových programov
Zodpovedný	MZ SR (hlavný zodpovedný), NCZI
Obdobie	2021-2025
Výstup	Zabezpečený prístup ku kompletným údajom Národného skríningového registra pre NOI za účelom pravidelného monitoringu a vyhodnocovania onkologických skríningových programov splnené
Náklady	bez finančného dopadu
Aktivita č. 8	Monitoring a vyhodnocovanie skríningových programov
Zodpovedný	NOI
Obdobie	2021-2025
Výstup	Hodnotiace správy poskytované garantovi skríningových programov – MZ SR

	splnené
Náklady	Z rozpočtu NOI
Aktivita č. 9	Digitalizácia bioptických vyšetrení onkologických pacientov v rámci už schváleného projektu Národnej Biobanky a Digitálnej biobanky
Zodpovedný	Riešitelia projektu v spolupráci s MZ SR Výbor Slovenskej spoločnosti patológov SLS a HO MZ SR
Obdobie	2021-2025
Výstup	Národný digitálny register bioptických vyšetrení onkologických pacientov v SR nesplnené
Náklady	OPII (ex OPVaI 2018-2020)

ROZPOČET Národného onkologického inštitútu

Aktivita	Aktivita Koordinácia, implementácia Akčných plánov Národného onkologického programu a ďalší rozvoj a kontinuita činnosti Národného onkologického inštitútu (koordinácia a implementácia AP NOP, realizácia kontroly kvality skríningových programov spolupráca s expertmi, udeľovanie grantov NOI na stáže, akademické klinické skúšania, posilnenie funkčnej infraštruktúry akademického klinického výskumu – systémová podpora koordinácie klinického výskumu v centrách akademického klinického skúšania, Up to date licencie, aktivity SCOG, prevádzkové náklady)
Zodpovedný	NOI
Obdobie	2021-2025
Výstup NOI	Výročné správy o činnosti NOI a o implementácii Akčných plánov NOP (výročné správy za roky 2021-2024). Aktivity uskutočnené a reportované Národným onkologickým inštitútom za roky 2021-2024 v rámci kontraktu medzi MZ SR a NOÚ
Náklady	- rok 2021 v sume 693 000 €, - rok 2022 v sume 548 500 €, - rok 2023 v sume 761 949 €, - rok 2024 v sume 683 500 €, - rok 2025 v sume 713 500 €. splnené

8. Zoznam použitej literatúry

1. EURÓPSKA KOMISIA. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Európsky plán boja proti rakovine [online]. 2021. Dostupné na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=COM%3A2021%3A44%3AFIN>
2. OECD; EUROPEAN COMMISSION. EU Country Cancer Profiles Synthesis Report 2025. Paris: OECD Publishing, 2025. Dostupné na: <https://doi.org/10.1787/20ef03e1-en>
3. EUROPEAN COMMISSION. Europe's Beating Cancer Plan [online]. Brussels: European Commission, 2021.
4. EUROPEAN COMMISSION. Europe's Beating Cancer Plan [online]. Dostupné na: https://health.ec.europa.eu/document/download/24ff46d7-1d85-4876-b316-8ea9cb4926f3_en
5. EUROPEAN COMMISSION. EU Mission: Cancer [online]. Dostupné na: <https://research-and-innovation.ec.europa.eu>
6. VON DER LEYEN, Ursula. State of the Union Address. Brussels, september 2024. EUROPEAN COMMISSION. Non-communicable diseases: country profiles 2025 [online]. 2025. Dostupné na: https://health.ec.europa.eu/document/download/5acc6fb9-2078-4b61-92a2-b45ce5002225_en?filename=ncd_2025-39_swd_en.pdf
7. EUROPEAN COMMISSION. Commission Staff Working Document: Non-communicable diseases – country profiles 2025 [online]. 2025. Dostupné na: https://health.ec.europa.eu/document/download/5acc6fb9-2078-4b61-92a2-b45ce5002225_en?filename=ncd_2025-39_swd_en.pdf
8. OECD; EUROPEAN COMMISSION. Cancer Profile 2025 [online]. Paris: OECD Publishing, 2025.
9. EURÓPSKA KOMISIA. European Cancer Information System (ECIS) [online]. Dostupné na: <https://ecis.jrc.ec.europa.eu>
10. EURÓPSKA KOMISIA. Country Cancer Profiles 2025 [online]. Dostupné na: <https://cancer-inequalities.jrc.ec.europa.eu/country-cancer-profiles-2025>
11. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT. Plánovaná činnosť NOI [online]. 2025. Dostupné na: <https://www.noisk.sk/files/2025/2025-04-12-noi-planovana-cinnost-sk.pdf>
12. MINISTERSTVO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Očkovanie proti HPV a rakovina [online]. Dostupné na: <https://www.mzsr.sk/Clanok?ockovanie-hpv-rakovina>
13. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ ÚSTAV. Priekopnícka CAR-T bunková terapia pre pacientov s lymfómom a leukémiou [online]. Dostupné na: <https://www.nou.sk/predstavujeme-priekopnicku-car-t-bunkovu-terapiu-pre-pacientov-s-lymfomom-a-leukemiou>
14. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT. Zoznamy onkologických liekov [online]. Dostupné na: <https://www.noisk.sk/lekar/diagnostika-a-liecba/zoznamy-onkologickych-liekov>
15. SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti [online]. Dostupné na: <https://www.slov-lex.sk/ezbierky/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/577/?ucinnost=01.07.2025>

16. Národný onkologický inštitút. Onkokontrola [online]. Dostupné na: <https://www.onkokontrola.sk>
17. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT. Výročné správy [online]. Dostupné na: <https://www.noisk.sk/o-nas/vyroczne-spravy>
18. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT. Skrining – odborná verejnosť [online]. Dostupné na: <https://www.noisk.sk/skrining/odborna-verejnost>
19. GALEA, G.; STUCKLER, D.; DVALADZE, A. E. et al. Quick buys for prevention and control of noncommunicable diseases. The Lancet Regional Health – Europe, 2025, roč. 38, č. 100832.
20. JAMISON, Dean T. et al. Global health 2050: the path to halving premature death by mid-century. The Lancet, 2024, roč. 404, č. 10462, s. 1561 – 1614.
21. LLENA-NOZAL, A.; MARTIN, N.; MURTI, F. The economy of well-being: Creating opportunities for people's well-being and economic growth. OECD Statistics Working Papers [online]. 2019, č. 2019/02. Paris: OECD Publishing. Dostupné na: <https://doi.org/10.1787/498e9bc7-en>
22. EUROSTAT. Causes of death statistics by age group [online]. Dostupné na: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Causes_of_death_statistics_by_age_group
23. EUROSTAT. Causes of death statistics – news release [online]. Dostupné na: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20200814-1>
24. EUROPEAN COMMISSION. Cancer inequalities: Slovakia fact sheet 2025 [online]. Dostupné na: <https://cancer-inequalities.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/docs/factsheets/canineq/2025/EU-CanIneq-fs-Slovakia.pdf>
25. LARSSON, S.; CLAWSON, J.; KELLAR, J.; HOWARD, R. The Patient Priority: Solve Health Care's Value Crisis by Measuring and Delivering Outcomes That Matter to Patients. New York: McGraw Hill Professional, 2022.
26. PORTER, M. E.; TEISBERG, E. O. Redefining Health Care: Creating Value-Based Competition on Results. Boston: Harvard Business School Press, 2006.
27. EUROHEALTHNET. Interest group declaration: health inequalities – prevention and risk factors [online]. Dostupné na: https://eurohealthnet.eu/wp-content/uploads/interest-group-declaration_health_inequalities_prevention_and_risk_factors.pdf
28. EUROPEAN COMMISSION. EU Funding & Tenders Portal [online]. Dostupné na: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders>
29. DYPED (GREEK MINISTRY OF HEALTH). EUCanScreen project [online]. Dostupné na: <https://www.dyped.gr/eucanscreen/>
30. ÚRAD VEREJNÉHO ZDRAVOTNÍCTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. Projekt CPW (Cancer Prevention at Work) [online]. Dostupné na: <https://www.uvzsr.sk/web/ruvzbb/projekt-cpw>
31. EUROPEAN COMMISSION. EUnetCCC project – EU4Health funded projects [online]. Dostupné na: https://health.ec.europa.eu/non-communicable-diseases/cancer/europes-beating-cancer-plan-eu4health-financed-projects/projects/eunetccc_en
32. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT. CCI4EU – medzinárodná spolupráca [online]. Dostupné na: <https://www.noisk.sk/o-nas/medzinarodna-spolupraca/ci4eu>

33. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT. ECHOŠ – medzinárodná spolupráca [online]. Dostupné na: <https://www.noisk.sk/o-nas/medzinarodna-spolupraca/echos>
34. BIOMEDICÍNSKE CENTRUM SAV. Medzinárodné projekty [online]. Dostupné na: <http://www.biomedcentrum.sav.sk/veda/medzinarodne-projekty>
35. EUROPEAN COMMISSION. EC-CvC – European Commission Initiative on Cervical Cancer [online]. Dostupné na: <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/ec-cvc>
36. EUROPEAN COMMISSION. ECIBC – European Commission Initiative on Breast Cancer [online]. Dostupné na: <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/ecibc>
37. EUROPEAN COMMISSION. ECICC – European Commission Initiative on Colorectal Cancer [online]. Dostupné na: <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/ecicc>
38. EUROPEAN COMMISSION. Cancer screening and care portal [online]. Dostupné na: <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en>
39. EUROPEAN COMMISSION. Main features – Cancer screening and care [online]. Dostupné na: <https://cancer-screening-and-care.jrc.ec.europa.eu/en/main-features>
40. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT. Aktualizovaná koncepcia [online]. 2023. Dostupné na: <https://www.noisk.sk/files/2023/2023-02-23-aktualizovana-koncepcia.pdf>
41. NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT. Koncepcie [online]. Dostupné na: <https://www.noisk.sk/lekar/koncepcie>
42. MEGO, M. Referovanie pacienta do onkologickej starostlivosti. 2025.
43. Aktualizácia Strategického rámca starostlivosti o zdravie pre roky 2014–2030 [online]. Dostupné na: <https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/27395/1>
44. EURÓPSKA ÚNIA. Úradný vestník Európskej únie L 2025/00327 [online]. Dostupné na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202500327
45. EUROPEAN COMMISSION. EUCAIM – European Federation for Cancer Images (cancerimage.eu) [online]. Dostupné na: <https://cancerimage.eu/>

9. Zoznam skratiek a vysvetlenie pojmov

ASCO – Americká spoločnosť klinickej onkológie

CCI – komplexná onkologická infraštruktúra

CCI4EU – komplexná onkologická infraštruktúra pre Európu

CCC – komplexné onkologické centrum

CPW – prevencia rakoviny na pracovisku

EC – Európska komisia

ECIBC – iniciatíva Európskej komisie pre rakovinu prsníka

ECICC – iniciatíva Európskej komisie pre kolorektálny karcinóm

ECIS – Európsky informačný systém o rakovine

ECHoS – budovanie národných uzlov Misie Rakovina

EUnetCCC – európska sieť komplexných onkologických centier

EÚ – Európska únia

EUCanScreen – európska iniciatíva pre skríning rakoviny

EHDS – Európsky priestor zdravotných údajov

EMA – Európska lieková agentúra

ESMO – Európska spoločnosť pre medicínsku onkológiu

ESCAT – stupnica ESMO pre klinickú využiteľnosť molekulárnych cieľov

HPV – ľudský papilomavírus

IARC – Medzinárodná agentúra pre výskum rakoviny

ICCCS – medzinárodný systém koordinácie kontroly rakoviny

ITMS – informačný technologický monitorovací systém

KS – klinické skúšanie

MAAE – Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu

MCBS – škála klinického prínosu liečby

MDT – multidisciplinárny tím

MZ SR – Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

NCZI – Národné centrum zdravotníckych informácií

NCMH – národný uzol pre Misiu Rakovina

NIS – nemocničný informačný systém

NOI – Národný onkologický inštitút
NOÚ – Národný onkologický ústav
NOP – Národný onkologický program
NOR SR – Národný onkologický register Slovenskej republiky
OECD – Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
ONKOKONTROLA – národná komunikačná kampaň
PERCH – projekt zameraný na prevenciu a skríning rakoviny
QA – zabezpečenie kvality
RÚVZ – regionálny úrad verejného zdravotníctva
SDG – ciele udržateľného rozvoja
SLOVACRIN – slovenská sieť pre klinický výskum
SOP – štandardný operačný postup
SR – Slovenská republika
VÚC – vyšší územný celok
WHO – Svetová zdravotnícka organizácia